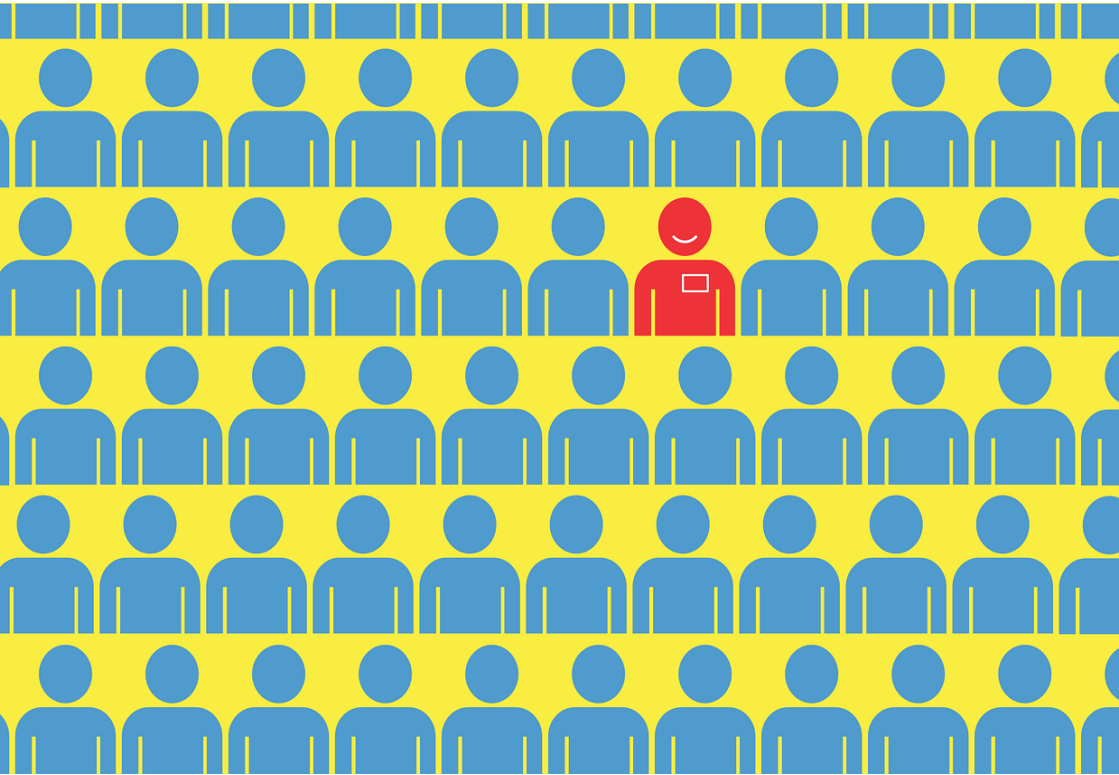

หัวใจการเป็นผู้ประกอบการฉบับวัยรุ่น

Entrepreneurial Mindset for Teenagers

ดร.นารา กิตติเมธิกุล

คำเกริ่นนำจากผู้เขียน

ด้วยความบังเอิญหลายอย่างในการทำหนังสือเล่มนี้ ว่าจะกลายเป็นรูปเป็นร่าง เรียบเรียงความคิด เขียนจนแล้วเสร็จ ในครั้งแรกตั้งใจจะเขียนเป็นตำราแต่ก็อยากจะถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ ของชีวิตลงไปด้วย จึงตัดสินใจเป็นหนังสือแทน ช่วงการลงมือเขียน เริ่มต้นขึ้นในปี 2560 แต่กว่าจะแล้วเสร็จมาถึงปี 2563 ระหว่างการเขียน ได้มีการทดลองเอาแนวคิดต่างๆ ไปใช้จริง กับหลักสูตรฝึกอบรมต่างๆ และเมื่อได้ผลจึงเอามาเขียนลงไปหนังสือเล่มนี้ ซึ่งมีการเขียนและหยุด เพื่อพิสูจน์ความคิดหลายครั้ง ในที่สุดใช้เวลาเกือบ 3 ปี จึงสำเร็จออกมาได้

หนังสือเล่มนี้ไม่ได้เล่าถึงการสร้างธุรกิจให้ร่ำรวย ไม่ได้บอกว่าเทคนิคการทำกลยุทธ์ใดๆ ทั้งสิ้น แต่เป็นการเล่าเรื่องเกี่ยวกับการเข้าใจตนเอง เพื่อให้มีระบบคิดแบบผู้ประกอบการ เป็นพื้นฐานของการพัฒนาตนเองแบบไม่หยุดหย่อน ผู้เขียนเชื่อมั่นเต็มหัวใจว่า คนที่มีระบบการคิดแบบนี้ มีนิสัยที่เขียนไว้ในหนังสือเล่มนี้ จะมีความเจริญก้าวหน้า และสามารถพัฒนาตนเองได้อยู่ตลอดเวลา ในหนังสือ ได้สอดแทรกเทคนิคทางจิตวิทยาเอาไว้ทั้งเล่ม เป็นการผสมผสานศาสตร์ 2 ศาสตร์เข้าด้วยกันคือ จิตวิทยาและบริหารธุรกิจ โดยมีความตั้งใจว่า ผู้ที่เอาความรู้ในหนังสือนี้ไปใช้จะเกิดความสุข และความสำเร็จแต่ตนเอง

หนังสือนี้ทำออกมาในรูปแบบของ ebook แบบไม่คิดมูลค่า ไม่มีการจำหน่าย เพราะมีความตั้งใจในการเผยแพร่ ต้องการให้เยาวชนหรือคนที่สนใจ มีความเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง และผู้เขียน ไม่หวังไม่ห้ามในการนำเนื้อหาไปเผยแพร่ทำซ้ำ หรือการนำไปใช้

ในการพัฒนาตนเองที่ไม่ใช่เชิงพาณิชย์ แต่สงวนลิขสิทธิ์ในทุกกรณีที่ใช้เพื่อ
การพาณิชย์ การค้า และการแสวงหากำไร

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่า องค์ความรู้ที่ได้เรียบเรียงจากครูบา
อาจารย์ทุกท่าน ทั้งเคยเรียนในระบบ นอกกระบบ เอกสาร ตำรา
ประสบการณ์ต่างๆ จะมีส่วนช่วยให้ทุกท่านได้มีความสุขในการดำเนินชีวิต
แสวงหาความสำเร็จ และสร้างประโยชน์ให้กับโลกของเราในวันนี้ให้น่าอยู่ยิ่งๆ
ขึ้นไป

มีนาคม 2563

นารา กิตติเมธิกุล

กล่าวขอบคุณ

เรื่องราวต่างๆ ของหนังสือที่ได้เขียนขึ้นมา นี้ เป็นเรื่องราวที่ได้รับแรงบันดาลใจครั้งแรกจาก ดร.วีระพงษ์ ศักธาพล เพื่อสหนักที่เรียนหนังสือด้วยกันมาตั้งแต่ปริญญาตรี ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เขียนหนังสือสำเร็จไว ถ้าใช้สมองเป็น ได้มีส่วนในการจุดประกายความคิดให้เริ่มสร้างหนังสือเล่มนี้และได้ใช้วิชา NLP ที่ได้ถ่ายทอดให้มาปรับใช้อยู่บ่อยครั้งมาก

ขอขอบคุณ ดร.พงศ์ปณต พัสระ ที่สร้างแรงบันดาลใจ และนำแนวคิดในการทำงานในสร้างเป็นเนื้อหาให้หนังสือเล่มนี้

ขอบคุณ อ.อรรณพ นิยมเดชา ผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของหนังสือ Best Seller หลายเล่ม ที่ให้คำแนะนำในการเขียนหนังสืออยู่หลายเรื่อง

ขอบคุณครอบครัว ที่สร้างชีวิตนี้ขึ้นมา ให้มีสมอง มีร่างกายที่เข้มแข็ง สามารถผ่านอุปสรรค และเป็นกำลังใจในเหตุการณ์ต่างๆ จนนำมาเป็นบทเรียนให้กับตัวเองในการพัฒนาตัวเองไปตลอด

ในโอกาสนี้ หนังสือเล่มนี้หากมีข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้านอน้อมรับผิดไว้แต่เพียงผู้เดียว

สารบัญ

1. ใครคือผู้ประกอบการ กับ หัวใจการเป็นผู้ประกอบการ
2. วัยรุ่น วัยใส วัยมีพลัง
3. เป้าหมาย สิ่งช่วยชวนและทรงพลัง
4. จินตนาการ พลังมหัศจรรย์จากภายใน
5. โอกาสทางธุรกิจ และโอกาสของชีวิต
6. แนวคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม ความแตกต่าง
7. ความเสี่ยงอันน่ารัก
8. ชุดสมมติทรัพยากรทางธุรกิจ
9. ผู้ประกอบการผู้นำ
10. มองบวก พลังแบบบวกบวก
11. จากแนวคิดสู่การลงมือทำ
12. ล้มแล้วลุกให้เป็น
13. ความดี ความงาม ความรัก จากจิตวิญญาณ
14. ความสำเร็จไม่ใช่ปลายทางของชีวิต

~1~

ใครคือผู้ประกอบการ กับ หัวใจการเป็นผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการ คำนี้ฟังดูง่าย ๆ ดูเหมือนจะเข้าใจง่าย เพราะใคร ล้วนก็คิดว่าความหมายคือ เจ้าของธุรกิจ หรือพ่ผู้ลงทุนทำธุรกิจ แต่ในความเป็นจริงแล้ว ไม่ได้มีความตรงตัวได้ขนาดนั้น ลองมาพิจารณาคำของคำว่าผู้ประกอบการ จะประกอบด้วยคำว่า ผู้ - ประกอบ - การ แปลว่า คน ที่เอางาน (การ) มาเจอกัน (ประกอบ) ทำให้เกิดความสำเร็จ ตามที่ต้องการหรือเป้าหมาย แล้ว ธุรกิจไปไหน??? มีไม่!!!! ไข่แล้ว การเป็นผู้ประกอบการไม่ได้มีความหมายที่เป็นธุรกิจ แต่เป็นคนที่ทำหน้าที่อะไรบางอย่างในองค์กร

เพื่อทำความเข้าใจ ลองมาพิจารณาความหมายทีละคำ ระหว่าง นักธุรกิจ เจ้าของธุรกิจ ผู้ลงทุน ผู้ประกอบการ และการเป็นผู้ประกอบการ คำที่ดูง่าย ๆ คล้าย ๆ แต่ไม่เหมือนกันทีเดียว

นักธุรกิจ หมายถึง คน!!! ที่มีความเชี่ยวชาญในการทำธุรกิจ หรือการค้าที่มีระบบ ระเบียบ มีการวางแผนและการกำหนดกลยุทธ์ (วิธีการ) ทำธุรกิจ

เจ้าของธุรกิจ หมายถึง คน!!! ที่เป็นเจ้าของกิจการ ร้านค้า หรือองค์การแสวงหากำไรทุกชนิด

ผู้ลงทุน หมายถึงคนอีกเช่นกัน ที่มีเงิน แล้วนำไปให้ผู้อื่นใช้เพื่อ การทำให้เงินนั้นงอกเงยขึ้นมาด้วยการทำธุรกิจ การบริหาร อะไรก็ได้ แต่ มุ่งหวังผลตอบแทน

ผู้ประกอบการ คือ คนในองค์การ ตำแหน่งไหนก็ได้ ที่มีทำให้ให้เกิดการสร้างงานใหม่ จากการเอาอะไร 2 อย่างมาต่อกัน ประกอบการรวมเข้าด้วยกัน

การเป็นผู้ประกอบการ คือ คนที่มีนิสัย ทักษะ และความสามารถที่ส่งเสริมให้เป็นผู้ประกอบการ

หัวใจผู้ประกอบการ คือ ความคิด นิสัย ทักษะ ที่สร้างให้เกิดเป็นผู้ประกอบการ

หนังสือเล่มนี้ ต้องการสื่อให้เห็นถึงหัวใจผู้ประกอบการ ผู้การปฏิบัติให้เป็นผู้ประกอบการ หรือเป็นผู้ลงทุน หรือนักธุรกิจต่อไป มนุษย์จะทำอะไรก็แล้วแต่ มักจะเกิดจากสิ่งที่อยู่ในหัวก่อนเสมอก่อนนำไปสู่การทำจริง ดังนั้น การเรียบเรียงหัวใจการเป็นผู้ประกอบการ ถึงถูกแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ ส่วนที่อยู่ในหัว กับส่วนที่อยู่ในตัว ส่วนที่อยู่ในหัว คือ ความเชื่อ ความคิด ความชอบ นิสัย สิ่งที่ต้ององไม่ได้ สิ่งที่อยู่ในตัว คือ วัธีปฏิบัติ แนวทางการดึงของที่อยู่ในหัวมาสู่มือ ผู้การปฏิบัติ การจัดการตัวเอง

สิ่งที่อยู่ในหัว มีองค์ประกอบอยู่ 5 ด้าน คือ การตั้งเป้าหมาย (ความฝัน) การมองเห็นโอกาส การมีความเป็นนักนวัตกรรม (ความคิดแบบใหม่ๆ) การบริหารความเสี่ยง (กล้าได้กล้าเสีย) และ การจัดการทรัพยากร (สิ่งที่มืออยู่ในมือ)

สิ่งที่อยู่ในตัว คือ การดึงความคิดให้เป็นแนวทางปฏิบัติ การสร้างความคิดเชิงบวก การสร้างพลังใจเพื่อยอมรับความไม่สมหวัง แนวทางการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การกบทวนตัวเองเพื่อนำไปสู่

เป้าหมายที่ต้องการ และการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการบรรลุเป้าหมายของการเป็นผู้ประกอบการ

ทำไมต้องฉบับวัยรุ่น???? เพราะวัยรุ่นคือวัยที่กำลังมีไฟ วัยที่มีฝัน วัยที่มีพลัง อยากรู้อยากลอง อยากเดินตามความฝันของตัวเอง แต่จะเดินอย่างไรจะให้สามารถสร้างความสำเร็จให้ตัวเองได้

หัวใจการเป็นผู้ประกอบการ จึงเป็นหนังสือที่หวังว่า จะเป็นสื่อเป็นแรงบันดาลใจให้วัยรุ่น เป็นผู้สร้างความสำเร็จในชีวิต จากความฝันของตัวเอง และพร้อมจะปฏิบัติหน้าที่ในทุกตำแหน่ง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานเอกชน หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานที่ไม่แสวงหากำไรต่างๆ องค์กรใดที่มีคนที่มีความเป็นผู้ประกอบการอยู่ จะมีการพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ด้วยนิสัยของคนในองค์กร จนกลายเป็นนิสัยขององค์กร

ผู้ประกอบการทำให้องค์กรเจริญได้อย่างไร?

องค์กร เป็นเพียงสิ่งที่คนสร้างขึ้น ไม่ได้มีตัวตนจริงๆ แต่มีอยู่ด้วยการยอมรับข้อตกลงกัน ยอมรับกติการ่วมกัน ดังนั้น การสร้างคนที่เป็นผู้ที่มีเป้าหมาย เห็นช่องทางของโอกาสในการพัฒนาอยู่เสมอ มีการพัฒนาแนวคิดแบบใหม่ๆ แบบใหม่ๆ ที่ใช่ที่โดน ในการแสวงหาเงิน กล้าได้ กล้าเสีย และรู้จักการใช้สิ่งที่มีอยู่ในมือให้เกิดความสำเร็จ คนแบบนี้ เป็นที่ต้องการของทุกองค์กร

วัยรุ่น เป็นวัยที่แสวงหาชีวิต ความเป็นตัวเอง การสร้างตัวตนที่เป็นตัวเอง ทำใจหละ ก็ต้องหาวิธีการพัฒนาตัวเอง ในแบบของตัวเอง แน่นอหฺลละ การเป็นผู้ประกอบการเป็นนิสัยที่จะสร้างให้วัยรุ่นเจอช่องทางของตัวเอง เป็นตัวของตัวเองที่พัฒนาด้วยตัวเอง และทำมันด้วยตัวเอง

หัวใจผู้ประกอบการฉบับวัยรุ่น จึงเป็นคู่มือการสร้างตัวตน
สำหรับอนาคตของสังคมให้เป็นผู้ที่สร้างประเทศ ในโลก ในสังคมต่อไป

~2~

วัยรุ่น วัยใส วัยมีพลัง

วัยรุ่นเป็นใคร ทำไมต้องวัยรุ่น เป็นคำถามที่ชวนให้สงสัยแต่แรก และยิ่งสงสัยต่อว่าทำไมไม่ใช้คนทั่วไป ไม่ใช่เจ้าของธุรกิจที่ทำธุรกิจอยู่จริงๆ แล้วทุกคนมีความสำคัญหมด แต่วัยรุ่นนั้นมีความพิเศษอยู่ในตัวเอง เพราะวัยรุ่น เป็นวัยที่คาบเกี่ยวกันระหว่างวัยผู้ใหญ่ที่ต้องรับผิดชอบชีวิตของตัวเอง และคนรอบข้าง วัยรุ่นเป็นวัยที่ผ่านวัยเด็กที่ใช้ชีวิตโดยไม่ต้องรับผิดชอบอะไรมากนัก ระดับความคิดของวัยเด็กยังไม่มี ความซับซ้อนมากนัก วัยรุ่นจึงเป็นวัยแห่งการแสวงหา แสวงหาอะไรบ้าง หรือ มีเรื่องให้แสวงหาเยอะเลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอนาคตของตัวเอง ว่าจะ เป็นใครในอนาคต แสวงหาความเข้าใจต่อโลก เข้าใจสิ่งต่างๆ เข้าใจความรัก เข้าใจความผิดหวัง เข้าใจความรู้ต่างๆ ที่อยู่ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการพิสูจน์ตัวเองถึงความสามารถ และอิสระ ในการตัดสินใจ เพื่อให้รู้ว่า ตัวเองสามารถทำอะไรได้บ้าง และทำอะไรไม่ได้ บ้าง วัยรุ่นจึงเป็นวัยแห่งการทดลอง และกล้าจะทำโดยไม่สนใจเรื่อง ประสิทธิภาพของผู้ใหญ่ มีความคิดของตัวเองและแสวงหาความรู้จริงใน เรื่องต่างๆ จากตัวเอง

วัยรุ่นเป็นวันที่มีพลังที่ยังได้รับจากวัยเด็กที่เล่นเท่าไรก็ไม่เหนื่อย แต่วัยรุ่นมีพลังกำลังมากกว่าเด็กมาก อย่างเวลาเล่นกีฬา วัยรุ่นก็แข็งแรง กว่า และเมื่อเทียบกับวัยผู้ใหญ่ ก็แข็งแรงกว่าเช่นกัน ด้วยเหตุผลคือ วัยรุ่นน้ำหนักตัวน้อย การเคลื่อนไหวร่างกายใช้พลังงานน้อยกว่าวัยผู้ใหญ่ และวัยรุ่นมีร่างกายที่ฟื้นตัวเร็วเนื่องจากยังมีระบบการสร้าง กล้ามเนื้อที่ดีกว่าวัยผู้ใหญ่ วัยรุ่นคนหนึ่งสามารถทำงานต่างๆ ได้อย่างมี

พลังมากกว่าวัยผู้ใหญ่ และเมื่อมีพลังแล้ววัยรุ่นจึงต้องการใช้พลังงานที่มีอยู่ในตัวออกมาด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเล่น การรวมกลุ่มกับเพื่อน การทำงาน การเล่นเกม เล่นกีฬา เดินห้าง หรือกิจกรรมอะไรก็ได้ที่ต้องใช้พลังในร่างกาย

มีพลังและแสวงหา เกี่ยวอะไรกับหัวใจผู้ประกอบการ ฟังดูเผินๆ อาจจะไม่เกี่ยวข้องเท่าไร แต่ถ้ายอมสละพลังงานและความคิดสักหน่อย จะพบว่า การเป็นผู้ประกอบการคือการสร้างอนาคตให้กับตัวเอง เป็นการเลือกทางเดินของตัวเอง โดยการใช้พลังของตัวเองสร้างตัวตนขึ้นมา จากพลังที่ไม่หยุดยั้ง การเป็นผู้ประกอบการต้องมีนิสัยขี้เล่น ซึ่งยังสอดคล้องกับวัยรุ่นที่ต้องการเล่น ลอง รู้ ตลอดเวลา เพื่อให้ได้ของใหม่ๆ ยิ่งเป็นวัยรุ่นยุคดิจิทัลแล้ว ความคิด ความต้องการการเปลี่ยนแปลงไปกว่าเดิมมาก วัยรุ่นยังต้องการสร้างความเชื่อมั่นในตนเองจากการลองทำในสิ่งที่ตัวเองคิดว่าใช่ ใครจะบอกก็ไม่เชื่อ ต้องการรู้ด้วยตนเอง ไม่กลัวความเสี่ยง ขอแค่ได้รู้ก็พอแล้ว และยังไม่ยึดติดในกรอบที่มีของสังคม แต่สิ่งที่วัยรุ่นขาดไปคือการมีประสบการณ์ และข้อมูลที่เพียงพอในการตัดสินใจในบางเรื่อง

วัยรุ่นหัวใจผู้ประกอบการ

จากธรรมชาติของวัยรุ่น จริงๆ แล้ว มีความเป็นผู้ประกอบการอยู่ในตัว ไม่ว่าจะเป็นการลองของใหม่ ความกล้าได้กล้าเสีย การไม่อยู่ในกรอบ แต่หากวัยรุ่นไม่มีเป้าหมาย หรือไม่รู้จักเป้าหมายแล้ว วัยรุ่น จะใช้พลังต่างๆ ของตัวเองไปแบบไร้ทิศทาง ไม่รู้ว่าจพัฒนาตนเองไปเพื่ออะไร จึงทำให้ต้องเรียนรู้การเป็นผู้ประกอบการ หรือเรียกได้ว่าใส่หัวใจผู้ประกอบการลงไปสู่วัยรุ่น จะทำให้วัยรุ่นคนนั้นมีความกระตือรือร้นใน

การใช้พลังงานเพื่อให้ตัวเองไปในสิ่งที่ต้องการ พลังต่างๆ จะเป็นพลังที่
สร้างสรรค์ได้อ่างน่าเหลือเชื่อเมื่อได้ใช้ไปในทางเดียวกันตามเป้าหมายที่
ต้องการ

ลองมาจินตนาการดูว่าจะเกิดอะไรหากวัยรุ่นคนหนึ่ง มีความฝัน
อันแรงกล้า รู้ว่าตัวเองอยากเป็นอะไร และรู้ว่าจะได้มาได้อย่างไร ไม่ยอม
แพ้ต่อสิ่งที่จะเกิดขึ้น ไม่ถอดใจกับอุปสรรค เปลี่ยนแปลงตัวเองให้มีวิธีการ
ใหม่ๆ ตลอดเวลาเพื่อเอาชนะสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบข้าง เรียนรู้การใช้ประโยชน์
จากสิ่งที่อยู่รอบตัว เห็นวิธีการได้มาของประโยชน์ต่างๆ สิ่งนี้เป็นภาพที่น่า
ตื่นเต้นมาก วัยรุ่นคนนี้จะเป็นอย่างไร น่าสนใจหรือไม่ และถ้าหากวัยรุ่น
คนนั้นเป็นคุณหละ? คุณคิดว่าชีวิตคุณจะเป็นอย่างไร คุณอยากได้ชีวิต
แบบนี้หรือไม่ ที่กล่าวถึงทั้งหมด นั้นแหละคือนิสัยของผู้ประกอบการ

วัยรุ่นนักนวัตกรรม

นวัตกรรม เป็นเรื่องที่อยู่ในสายเลือดของวัยรุ่น โดยเฉพาะวัน
Gen Y, Gen Milenium และอีกไม่รู้กี่ Gen ที่อยู่ในยุค 4.0 วัยรุ่นยุคนี้โต
มาพร้อมกับคำถาม ทำไมต้องทำตาม ทำอีกแบบได้มั๊ย บอกไป 5 ข้อ จะ
ถามกลับทันทีเลย “มี 6 ข้อด้วยได้มะ” “อยากทำแบบนี้ ใครว่าอะไรมั๊ย”
“กฎข้อนี้ไม่เข้าท่าเลย ขอทำแบบฉันนะ” นี่แหละ พวกนักนวัตกรรม จะคิด
กันแบบนี้ เรียกว่ากบฏกระแสนิยมเก่า คืออาชีพหลักของวัยรุ่น และ
วัยรุ่นจะสร้างกระแสของตนเอง เรื่องนี้ผู้ใหญ่บางคนมักจะไม่ค่อยพอใจ
ด้วยความเป็นห่วง แต่อย่างไรก็ตาม วัยรุ่นเหล่านี้ก็จะก้าวข้ามความคิด
ของตนเองมาเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้

แต่น่าเสียดายมากๆ เพราะเมื่อวัยรุ่นเหล่านี้ ก้าวเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่แล้ว ความเป็นนักนวัตกรรมการจะหายไป เหตุผลเพราะสังคมไม่ยอมรับพฤติกรรมบางอย่าง และเอาระเบียบ เอากฎ มาครอบไว้ บางคนบอกว่า ถ้าทำอะไรแปลกๆ จะไม่รับเข้าทำงาน เจ้านายไม่ชอบ จึงต้องยอมที่อยู่ในระเบียบตลอดเวลา จนในที่สุดอยู่ในระเบียบด้วยความเคยชินกลายเป็นบุคคลที่ไม่มีความเป็นนักนวัตกรรมการอีกต่อไป

วัยรุ่นบางคน ใช้ความเป็นนักนวัตกรรมการมากเกินไป จนได้รับอันตรายจากความคิดของตัวเอง ในที่สุดเลยไม่กล้าที่จะคิดอะไรแปลกใหม่ อีก เช่น เสนอความคิดในงานที่ทำแล้วโดนผู้ใหญ่ปฏิเสธ หรือ โดนหาว่าคนนอกคอก ทำให้เสียใจ น้อยใจ แล้วทุกอย่างก็กลับมาอยู่ในกรอบเหมือนเดิม และกลายเป็นคนธรรมดาในที่สุด เป็นเรื่องน่าเสียดาย ความเป็นนักนวัตกรรมการ

วัยรุ่นผู้กล้าเสี่ยง

เวลาวัยรุ่น อยากทำอะไร ก็จะลุย ทำ ลงมือทันที ไม่ได้คิดเยอะ เหมือนผู้ใหญ่ จริงๆ ก็เป็นเรื่องดีเพราะความสำเร็จจะตามมาเมื่อลงมือทำ ไม่ใช่การวางแผน แต่ผู้ใหญ่หลายคนกลับกลัวที่จะลงมือทำ เพราะสมองบอกตัวเองว่า การทำอะไรมันเสี่ยง เลยกลัว กลัวที่จะเสียหายจริงๆ แล้วความกลัวนี้คือการกลัวการเปลี่ยนแปลง เพราะการเปลี่ยนแปลงสมองมองว่าเป็นการใช้พลังงาน แล้วโดยปกติแล้วสมองของมนุษย์ที่เป็นสมองจอมขี้เกียจ จะตีความว่าเป็นอันตราย ต้องใช้พลังงานเยอะ สมองจะพยายามทำให้ร่างกายเสียพลังงานให้น้อยที่สุด ความกล้าได้กล้าเสียก็จะหายไป

ถ้าวัยรุ่นสามารถเปลี่ยนแปลงความกล้าได้กล้าเสีย ให้เป็นการควบคุมความเสี่ยงได้ ความมั่นใจของวัยรุ่นจะเพิ่มขึ้น แล้วกลายเป็นการปรับทางเดินของชีวิตให้เรียบเพื่อก้าวเข้าสู่ความสำเร็จของตนเองในที่สุด แต่ถ้าไม่สามารถก้าวข้ามความกลัวได้ วัยรุ่นจะกลายเป็นคนที่ขาดความมั่นใจในตัวเอง อยู่แต่ในที่ที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลง และไม่สามารถทำอะไรใหม่ๆ ตามหัวใจของตัวเองได้

วัยรุ่นแห่งการแสวงหา

วัยรุ่นวัยเรียนวัยใส วัยที่ยังต้องเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ในโลก ต้องยอมรับกันว่า วัยรุ่นอยากเป็นผู้ใหญ่ ในขณะที่วัยผู้ใหญ่อยากกลับเป็นวัยรุ่น เพราะอะไรหรือ เพราะว่า วัยรุ่นต้องการอิสระ และคิดว่าการเป็นผู้ใหญ่จะมีอิสระ ไม่มีใครมาบังคับ ทำอะไรก็ได้ ไม่ต้องไปเรียน ไม่ต้องอ่านหนังสือสอบ อยากเป็นอย่างนั้น อยากจะเป็นอย่างนี้ แต่ในขณะที่ผู้ใหญ่อยากกลับเป็นวัยรุ่นเพราะ เมื่อโตขึ้นมาแล้ว ต้องรับผิดชอบชีวิต และพบว่า จริงๆ แล้วไม่ได้มีอิสระตามที่ตัวเองเคยคิดไว้เลย

วัยรุ่น จึงต้องเรียนรู้ในการจัดการข้อมูลที่เข้ามา และรู้ว่าต้องหาข้อมูลอะไรบ้าง เพื่อให้เป็นการสร้างแหล่งข้อมูลในสมอง สร้างข้อมูลของทรัพยากร ความสำเร็จของชีวิต ไม่ได้เกิดขึ้นเพราะตัวเราคนเดียว แต่เกิดจากการผสมผสานทรัพยากร ทั้งบุคคล สินทรัพย์ ความรู้ ประสบการณ์ ผ่านการแสวงหาของชีวิตวัยรุ่น ที่วันหนึ่งจะกลายเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถควบคุมตนเอง ออกแบบชีวิตตัวเองได้ ไม่ต้องการมาบ่นว่า เป็นผู้ใหญ่ มันเครียด อยากกลับเป็นเด็กวัยรุ่น วัยที่มีความสุขที่สุดของชีวิตอีกครั้ง

~3~

เป้าหมาย สิ่งที่ยั่ววนและทรงพลัง

เป้าหมาย ใครๆ ก็พูดกัน แล้วเป้าหมายของเราคืออะไร? บอกคนที่ตอบได้ แต่บางคนก็ยังงงๆ อยู่ แต่คำถามที่สำคัญกว่าคำถามที่ว่า เป้าหมายคืออะไร นั่นคือ เป้าหมายนั้นมีความสำคัญอย่างไรกับชีวิต? เรามาเรียนรู้เกี่ยวกับเป้าหมายกันว่า เราทำอะไรกับเป้าหมายได้บ้าง

เป้าหมายเป็นสิ่งดึงดูดใจมนุษย์มีการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ขึ้นมาในโลกใบนี้ มีทั้งเป็นการสร้างที่มีประโยชน์และการทำลายล้าง มีทั้งเป้าหมายเพื่อประโยชน์ส่วนตัว และประโยชน์ส่วนรวม ว่าจะกันไปแล้วคือสิ่งที่เราอยากได้ อยากให้เป็น หรืออยากให้มีขึ้นมาั่นเอง มีทั้งเป้าหมายระยะสั้น เป้าหมายระยะที่ยาวขึ้นมาหน่อย เป้าหมายที่ยังไม่ยาวมากนัก เป้าหมายที่ต้องการในระยะเกือบๆ ยาว และเป้าหมายระยะยาว สุดท้ายคือเป้าหมายระยะยาวมากซึ่งอาจจะเกินกว่าชั่วชีวิตของคนคนหนึ่งก็ได้

อะไรทำให้เราต้องมีเป้าหมายในชีวิต?

การที่คนเรามีเป้าหมาย ได้ประโยชน์หลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในการสร้างคุณค่าในตัวเอง ประโยชน์ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในโลกให้เกิดประโยชน์ ประโยชน์ในการสร้างรายได้และความมั่นคงในชีวิตให้กับตนเอง เป้าหมายเป็นสิ่งหอมหวานที่ทำให้เรารู้ว่า วันนี้ เรายังมีชีวิตอยู่เพื่ออะไร เป็นความรู้สึกที่เราจะมีความภูมิใจในตัวเอง และเราสามารถยืนอยู่ในสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ

ในอีกมุมหนึ่ง วัยรุ่น เป็นช่วงเวลาในการแสวงหาชีวิต การที่วัยรุ่นอย่างเราๆ มีเป้าหมาย เป็นการกำหนดทิศทางให้ตัวเองว่า จะทำอะไรต่อไปกับชีวิตของตัวเอง คนที่มีเป้าหมาย จะมีบุคลิกอย่างหนึ่งคือ มีความกระตือรือร้นในชีวิตต่อการสร้างตัวตนเป็นในสิ่งที่อยากเป็น ต่างกับคนที่ไม่มีเป้าหมาย ชีวิต จะมองหาแต่ความสุขที่เกิดขึ้นรอบตัว และเปลี่ยนแหล่งของความสุขไปเรื่อยๆ ทำให้เบื่อง่าย ไม่เข้าใจถึงความกระตือรือร้น

เป้าหมายเป็นตัวบอกว่า “เราคือใคร” คำคำนี้ดูง่าย ๆ แต่เราลองมาคิดดูให้ลึกๆ ลงไป จะพบว่า เป็นคำถามที่ตอบยากมาก เพราะเราต้องตอบในรายละเอียดมากมาย ทั้งเรื่องความต้องการ ความเก่ง ความถนัด เช่น

--เราคือผู้ให้คำปรึกษาชีวิต โดยการใช้หลักการทางจิตวิทยาและการเป็นผู้ประกอบการในการพาให้ผู้คนบนโลกใบนี้มีความสุข--

การตอบคำถามเราคือใคร จะไม่ตอบเพียงแค่ว่า เราชื่อ บ้านอยู่ไหน มีอาชีพและตำแหน่งอะไร นั่นไม่ได้บอกอะไรเกี่ยวกับคุณค่าของเราเลย ทำให้เราไม่รู้ว่า เราอยู่บนโลกนี้เพื่ออะไร มาถึงตรงนี้ อย่าเพิ่งคิดว่า การตั้งเป้าหมายจะต้องตั้งให้เป็นฮีโร่เพื่อเปลี่ยนโลกนะ ใจเย็นๆ การตั้งเป้าเพื่อบอกว่าเราคือใคร เป็นการบอกว่า เราจะมีความสุขจากการที่ “เป็น” อะไร เมื่อเรายังมีชีวิตอยู่

รูปแบบการตั้งเป้าหมายที่ทรงพลัง

การตั้งเป้าหมายที่ทรงพลังขั้นที่ 1 เราจะใช้การ “เป็น” แทนการ “มี” เพราะว่า การที่เรา “เป็น” จะหมายถึงว่า เรามีกิจกรรมอะไรบ้าง การ “มี” นั่นคือ ผลของการ “เป็น” เมื่อเรารู้ว่าเราจะ “เป็น” อะไรแล้ว เราจะรู้ต่อกันที่ว่า เราจะสามารถหาอะไรเข้ามาในชีวิตให้ “มี” ได้ เช่น เราอยากเป็นนักแต่งเพลง เราจะรู้ว่า เราจะมีผลงานเพลง มีชื่อเสียง มีเงินทองและฐานะทางการเงินที่ดีขึ้น

การเป็นนั้น จะต้องมีความชัดเจนในสิ่งที่อยากเป็น หมายความว่า จะต้องสามารถหลุดตา และเห็นรายละเอียดของการเป็นได้ชัด ได้ยินเสียง ได้รู้สึก ได้กลิ่น ในสิ่งที่เราอยากเป็น ทำอย่างไรหนอ ไม่ยาก เราก็แค่เข้าไปในจินตนาการของเราสร้างภาพที่เราต้องเป็นขึ้นมา แล้วเอาตัวเองไปอยู่ในนั้น ไปสัมผัส ไปรู้สึก ไปชิมซาบกับบรรยากาศนั้นอย่างเต็มที่ หลักจากนั้น เราเอง ก็จดจำสิ่งนั้นไว้ว่าเป็นอย่างไร หรือจะใช้ตัวช่วยก็ได้ เช่น การวาดภาพสิ่งที่เห็น การเขียนรายละเอียดสิ่งที่เห็น หรือจะอัดเสียงเอาไว้ว่าเราเห็นอะไรบ้าง เพื่อให้วันข้างหน้าจะกลับมาดูเป้าหมายของตัวเองอีกครั้งหนึ่งได้อย่างชัดเจน ไม่บิดเบือนออกไปจากสิ่งที่ต้องการ

ลองเขียนภาพ เสียง ความรู้สึกนั้นลงไปในช่วงตรงนี้ดู

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ให้เราตั้งชื่อสิ่งที่เห็นทั้งหมดนี้ เราเป็นใคร

.....

การตั้งเป้าหมายที่ทรงพลังขั้นที่ 2 สร้างเครื่องมือวัดความสำเร็จในการเป็น โดยการ “มี” นั้นหมายความว่า เราต้องบอกตัวเองได้ว่า เราเป็นในสิ่งที่ตัวเองต้องการแล้วหรือยัง โดยการมีในสิ่งที่ “เป็น” ควรจะต้องมี เป็นเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการเป็น เช่น อยากเป็นนักร้อง ต้อง “มี” วิธีการร้องที่ดี ต้อง “มี” พลังเสียงที่ตรึงใจผู้คน ต้อง “มี” หูที่ฟังเสียงได้อย่างชัดเจน เรามาดูเป้าหมายอดีตของวัยรุ่นนูดบ้าง

สิ่งที่ต้องมี	สิ่งที่มีอยู่	สิ่งที่ต้องเติม
อย่างที่ 1		
อย่างที่ 2		
....		
อย่างที่ ...		

วัยรุ่นจำนวนมากมาบอกว่า อยากเป็นเจ้าของธุรกิจ แล้วเจ้าของธุรกิจจะต้องมีอะไรบ้างละ???? นั่นสิ!!! ฟังดูง่าย ๆ ลองคิดให้ลึกอีกนิดนึง บางคนบอกว่ามาเรียนบริหารธุรกิจเพื่อจบไปแล้วจะเปิดธุรกิจ

ของตัวเอง อันนี้เป็นสูตรสำเร็จหรือไม่ ตอบเลยว่าไม่ใช่แน่แน่ เพราะการ
เรียนบริหารธุรกิจ เป็นเพียงส่วนหนึ่งในการเริ่มต้น และการเป็นเจ้าของ
ธุรกิจ อ้าวและจะต้องมีอะไร วิธีการต่างๆ ในการสร้างเครื่องมือการวัด
การเป็นตามขั้นที่ 1 คือ ใส่ความเป็นมืออาชีพ หรือหมายถึง **ทำสิ่งนั้นให้
สำเร็จได้โดยไม่ต้องมีใครสั่ง!!!!**

เริ่มต้นจากการสร้างจินตนาการของตัวเองขึ้นมาก่อนว่า เราจะ
เป็นอะไรสักอย่าง แล้วเราต้องทำอะไรบ้าง ในการทำแต่ละอย่างนั้น จะต้อง
มีอะไร ให้จดสิ่งเหล่านั้นไว้ การมีในที่นี้ หมายถึง ความรู้ ทักษะ ความคิด
สินทรัพย์ สินค้า และทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็น เช่น เครือข่าย พันธมิตร
ลูกค้า ลูกค้า ชื่อเสียง จริยธรรม ฯลฯ ในการทำงานสักอย่าง การมีในที่นี้
จะต้องมองให้กว้างกว่าสินทรัพย์ที่จับต้องได้ เช่นการอยากเป็นนักร้อง
ไม่ได้มีเพียงแค่มิโม่ หรือ เครื่องเสียง แต่จะต้องมีคุณสมบัติซึ่งนับว่าเป็น
ทรัพยากรที่สำคัญในการเป็นนักร้อง

แบบฝึกหัดการสร้างเครื่องมือ

ให้เราลองจินตนาการว่าเราได้เป็นในสิ่งที่ตัวเองต้องการแล้ว เรา
ต้องทำอะไรบ้างในสิ่งจินตนาการนั้น หลังจากนั้นถามตัวเองว่า
จะต้องมีอะไรถึงจะทำงานนั้นได้ หลังจากนั้น ให้กลับมาสู่ปัจจุบัน ว่าเรามี
อะไรอยู่ในปัจจุบัน แล้วเราหาอะไรเพื่อให้ได้มีในสิ่งนั้น

เมื่อได้แบบนี้แล้ว เราก็จะได้เครื่องมือในการจัดการ เราได้เป็นในสิ่ง
ที่อย่างเป็นแล้วหรือไม่ แต่แน่นอนแหละ วัยรุ่นมักจะต้องมีคำถาม แล้วถ้า
เกิดอยากจะเป็นคนที่ไม่ต้องทำงานอะไรเลย เรียกว่า เป็นมนุษย์ที่อิสระทาง
การเงิน ไม่ได้ทำงาน แบบนี้ จะวัดอย่างไร เรื่องนี้ก็ไม่ยาก เพราะการไม่ได้

ทำอะไรเลย ก็เป็นการทำงานอย่างหนึ่ง เรียกว่า งานที่ไม่ทำอะไรเลย (งง งง น้อยนะ) เมื่องานของเราคือการไม่ทำอะไรเลย แล้วจะต้องมีอะไร เราถึงทำงานแบบไม่ต้องทำอะไรเลยได้ เพราะเราต้องกิน เราต้องใช้เงิน... แบบนี้พอนี้ท้อออกหรือยัง

ถ้ายัง มาดูกันต่อ มนุษย์เรา จะต้องมีการบริโภคอยู่ตลอดเวลา ซึ่งการบริโภคนั้น จะมาจากการใช้เงินของตัวเองไปแลกมา หรือใช้เงินของคนอื่นไปแลกมาให้ก็ได้ แต่อย่างไรก็แล้วแต่ เราต้องบริโภค (กิน) อยู่ดี การไม่ทำอะไรเลย ก็ต้องกิน ส่วนใครจะกินมาก กินน้อย ใช้เงินมาก ใช้เงินน้อย ก็ขึ้นกับแต่ละคน เอาแบบที่สบายใจ มาลองดูกัน การที่เราจะกิน จะใช้ได้โดยไม่ต้องทำงาน เราต้องมีอะไรบ้าง บางคนต้องมีเงินเป็นสินทรัพย์เอาไว้ใช้ หรือจะต้องเพิ่มการมีผลตอบแทนจากสินทรัพย์นั้นๆ เข้าไปด้วยเพื่อให้เงินที่มีอยู่นั้น จอกเจยขึ้นมาได้ บางคนอาจจะมาแนว สามียหรือนารีอุปถัมภ์ มีคู่ครองที่เลี้ยงดูไม่ต้องทำอะไรเลย มีเงินใช้ แล้ว เราต้องมีคุณสมบัติอะไร ถึงจะทำได้เป็นคนแบบนี้ได้ เอาสิ่งเหล่านั้น ไปใส่ในตารางข้างบน

การตั้งเป้าหมายที่ทรงพลังขั้นที่ 3 เมื่อเรารู้ว่าเราเป็นอะไร และเรามีอะไรแล้ว ให้มาลองพิจารณาว่า สิ่งที่เรา “เป็น” และ เรา “มี” ทำให้เราได้คุณค่า หรือรู้สึกภูมิใจเรื่องอะไรบ้าง ความภูมิใจนี้ ทำให้เรารู้สึกดีเพราะอะไร เรื่องนี้ วัลย์ใจร้อนต้องใช้ความพยายามหน่อย เพราะต้องสำรวจความรู้สึกของตัวเอง ดูแบบสบายๆ ไม่ต้องรีบ ไม่ต้องด่วนสรุป ให้เวลากับตัวเอง การได้เป็นในสิ่งที่เราอยากเป็นนั้น มีเสน่ห์อย่างไร เพราะความรู้สึกนี้ จะเป็นพลังให้เราอยู่กับสิ่งนั้นตลอดเวลาได้

หรืออาจใช้อีกคำถามในการถามตัวเองได้ว่า ถ้าฉันได้ “เป็น” และ “มี” ในสิ่งที่ต้องการแล้ว ฉันจะมีความสุขอย่างไร จะเกิดความรู้สึกและ

ความคิดอะไรเกิดขึ้นกับตัวเองบ้าง และความรู้สึกและความคิดนั้นเอง สร้างความสุขให้เราได้อย่างไร วัยรุ่นจำนวนมากบอกว่าอยากเป็นคนรวย เพราะคิดว่ามีเงินสามารถซื้ออะไรก็ได้ ตามตัวเองหน่อยแล้ว เธออยากเป็นคนรวยเพราะอะไรกันแน่ เพราะจะได้มีเงินใช้เยอะๆ ชีวิตจะได้มั่นคง หรือ มีเงินเยอะๆ เพื่อเอาไว้ให้คนอื่นมาสนใจเราจากการใช้ของหรูๆ หรือ มีเงินเยอะๆ เอาไว้ให้สร้างบรรยากาศโรแมนติกกับคนที่เรารัก มีเงินเยอะๆ เอาไว้เพื่ออะไรกันแน่.... หากคำตอบที่อยู่เบื้องหลัง

เรื่องสิ่งที่เฝ้าชวน เรื่องนี้ วัยรุ่นจำนวนมาก มักจะให้คำตอบเป็นเงิน แต่จริงๆ แล้ว เงินเป็นเพียงสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสิ่งต่างๆ เพื่อให้ได้ในเรื่องอื่นๆ ที่ตัวเองต้องการ เช่น ใช้เงินซื้ออาหารดีๆ เพราะต้องการให้ร่างกายได้รับอาหารที่อร่อย มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการ นั่นหมายความว่า เราไม่ได้ต้องการเงิน แต่เราต้องการอาหารดีๆ เพียงแต่เงินสามารถแปลงเป็นสิ่งที่เราต้องการได้หลายอย่าง ดังนั้น เราจึงคิดว่าเรามีเงิน เราจะมีคามมั่นคงเพราะเราหาสิ่งที่เราต้องการได้จากเงิน เราได้ความหลากหลาย เพราะเงินสามารถแปลงเป็นอะไรก็ได้ที่ขายอยู่ในโลกใบนี้ เงินเป็นความรัก เพราะเรามีเงิน เราสามารถส่งต่อความรู้สึกดี ผ่านการใช้เงินได้ เราได้ความสำคัญ เพราะใครๆ ก็อยากได้เงิน จึงเข้ามาหาเราเพราะเรามีเงิน เราได้การเติบโต เงินสามารถต่อยอดตัวเองให้ขึ้นไปหรือมีมากขึ้นได้ เงินจึงกลายเป็นตัวแทนของความอยากเป็นที่หลายๆ คนเข้าใจผิด

การตั้งเป้าหมายที่ทรงพลังขั้นที่ 4 สิ่งที่ยาก “เป็น” แสดงความเป็นตัวเราได้อย่างไร? เป้าหมายที่ดีจะต้องเป็นการเสริมสร้างสิ่งที่มีอยู่ในตัวเราให้โดดเด่นออกมา ชีวิตคนเราเหมือนกับการเล่นดนตรีเป็นวง ต้องอาศัยเครื่องดนตรีหลายชิ้น มีจังหวะและรูปแบบการเล่นของตนเอง แม้บางครั้งจะเล่นเพลงเดียวกัน แต่วิธีการเล่น ก็ไม่เหมือนกัน การ

ตั้งเป้าหมาย เหมือนกับการเล่นเพลงที่เราต้องการให้จบสมบูรณ์แบบ เครื่องดนตรีทุกชิ้น ต้องเล่นเป็นจังหวะที่สอดคล้องเป็นท่วงทำนอง เดียวกัน หากเป้าหมายนั้น ไม่สอดคล้องกับเครื่องดนตรีที่เล่น หรือเพลงที่ เล่น ไม่เหมาะกับเครื่องดนตรี เพลงนั้นก็ไม่มีความีไพเราะอย่างสมบูรณ์ แบบ

วัยรุ่น เปรียบเสมือนวงดนตรีที่กำลังหัด กำลังหาเพลงที่เป็น ตัวเอง เป็นวงที่ยังต้องจัดหาเครื่องดนตรีใหม่ๆ เข้ามาในวงเพื่อให้สามารถ เพิ่มความีไพเราะ เกิดความสมบูรณ์แบบ เป็นช่วงเวลาที่ต้องฝึกฝนเทคนิค การเล่นดนตรีจากเครื่องดนตรีชนิดต่างๆ เหมือนกับการเรียนรู้เรื่องราว ต่างๆ ในการเป็นตัวเราในอนาคต เสริมสร้างความรู้และทักษะในการ ดำรงชีวิต ดังนั้น เป้าหมายจะต้องเป็นตัวเรา เป็นในสิ่งที่เราเป็นเราใน ธรรมชาติ เราชอบอิสระ แต่เป้าหมายไปตั้งไว้เป็นคนทำงานอยู่ในระเบียบ ไม่นานเป้าหมายนี้จะเป็น “เป้าหมาย” เพราะไม่ใช่ตัวเอง เป้าหมายจะต้อง สอดคล้องกับความสามารถในตัวของเรา เพราะจะช่วยให้เราเข้าถึง เป้าหมายได้ง่ายมากยิ่งขึ้นใช้พลังงานน้อยลงในการเข้าสู่เป้าหมาย

วัยรุ่นหลายคนพอมาถึงตรงนี้ อาจจะยังสับสน เพราะที่ผ่าน มายังไม่เคยสำรวจตัวเองว่า จริงๆ แล้วมีอะไรที่ซ่อนอยู่ในตัวเองบ้าง วิธีการง่ายๆ ไม่ยาก กลับมากถามตัวเองว่า เราทำอะไรได้เก่ง และ ทำไมเรา ถึงทำเก่งได้ในเรื่องนั้นๆ แล้วเขียนลงมาดูว่า เรามีอะไรดีบ้าง เช่นเราเรียนรู้ ได้เร็วกว่าคนอื่นเรื่องประวัติศาสตร์ แล้วให้ตีความหมายของความเก่ง นั้น ซึ่งจะหมายถึง จดจำเรื่องราวได้ดี และสามารถเรียงร้อยเรื่องราวตาม เวลาได้เก่ง จึงทำให้เรียนประวัติศาสตร์ได้ดี ทีนี้เราลองมาเขียนกันดูนะ ว่า เราเก่งอะไรได้บ้าง จะเป็นเรื่องเล็กเรื่องใหญ่ได้หมด เรื่องเล็กๆ เช่น มองเห็น รายละเอียดต่างๆ ได้ดีกว่าคนอื่น ใช้สีหรือผสมสีของเครื่องแต่งกายได้

ดีกว่าคนอื่น ส่วนเรื่องใหญ่ๆ เช่น มีความสามารถคำนวณได้ดีกว่าคนอื่น มีความสามารถในการพูดและใช้คำได้ดีกว่าคนอื่น เป็นต้น

แบบฝึกหัด การหาความเก่งภายในตัวเอง

สิ่งที่เก่ง	เก่งกว่าอย่างไร	ความหมายของความเก่ง

จากนั้น ให้เราเอาความหมายของความเก่ง มาเทียบกับสิ่งที่เราอยาก “เป็น” ดูอีกครั้งว่า ไปทางเดียวกันหรือไม่ ถ้าไม่ ก็ปรับ ในการปรับก็ทำได้ 2 วิธีคือ ปรับเป้าหมาย หรือปรับความเก่ง เราจะต้องเก่งอะไรเพิ่มเติม

การตั้งเป้าหมายที่ทรงพลังขั้นที่ 5 กำหนดเวลาในการบรรลุเป้าหมาย เรื่องเป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะมนุษย์ จะมีสมองอันชาญฉลาด สมองเราจะฉลาดมากในเรื่องของการเอาตัวรอดและการประหยัดพลังงาน ให้กับตัวเองเพื่อความอยู่รอด ดังนั้น สมองแห่งการเอาตัวรอด จะบอกว่า งานต่างๆ ถ้ายังไม่ถึงเวลา เราไม่ต้องทำ ประหยัดพลังงานเอาไว้ก่อน จึงเป็นที่มาของการปลดวันประกันพรั่ง

การกำหนดระยะเวลาแห่งความสำเร็จ จะเป็นการบอกสมองว่า หมดเวลาซีทีเอสแล้ว ต้องลุกขึ้นมาทำ เรากำลังจะเดือดร้อนแล้ว ยิ่งความ หลงใหลในการตั้งเป้าหมายยิ่งแรงเท่าไร สมองจะตื่นตัวมากเท่านั้น การ

ถ้าแบบนี้ สมองจะตีความหมายว่า อันตรายนะ เราต้องทำอะไรบางอย่าง ร่างกายต้องทำงานแล้ว อยู่กับที่ไม่ได้แล้ว

การตั้งระยะเวลาแห่งความสำเร็จนั้น เราตั้งได้ 2 รูปแบบ แบบแรก คือตั้งเป็นเงื่อนไขเล็กๆ เรื่องเส้นเวลาเอาไว้ บอกว่า ตอนไหนต้องบรรลุ หรือ เป็น หรือ มี อะไรบ้าง ตั้งขึ้นมาเป็นเป้าหมายย่อยๆ เมื่อบรรลุเป้าหมายย่อยๆ แล้ว เราก็ฉลองเป้าหมายย่อยๆ นั้น

แบบที่ 2 คือตั้งเป้าหมายใหญ่เป้าหมายเดียว โดยไม่สนใจเป้าหมายเล็กๆ แบบนี้ ทำได้สำหรับคนที่มีความมุ่งมั่นสูงส่ง เพราะจะต้องเทียบเวลาตามเป้าหมาย และมีแผนในการสร้างความจริงตามเป้าหมายอย่างชัดเจน มีฉะนั้น แล้ว ระยะเวลามีโอกาสคลาดเคลื่อนสูง ยิ่งระยะเลาที่ตั้งเป้าเอาไว้ยาว ยิ่งทำให้เพี้ยนจากความเป็นจริงได้ง่ายมากยิ่งขึ้นตามไปด้วย

สรุป การตั้งเป้าหมาย มีขั้นตอนอยู่ 5 ขั้นตอน คือ หาสิ่งที่อยากเป็น กำหนดสิ่งที่ต้องมี สร้างแรงดึงดูดของเป้าหมาย เล่มให้เป็นวง และเขียนเส้นเวลา การตั้งเป้าหมายแบบนี้เรียกว่า SMART Goal เป็นเทคนิคที่ใช้ได้ทั้งการตั้งเป้าหมายส่วนตัวของชีวิต และการตั้งเป้าหมายทางธุรกิจ โดยเฉพาะการตั้งเป้าหมายทางธุรกิจ ที่ต้องใช้คนหลายๆ คนมาทำงานร่วมกัน จำเป็นต้องให้เกิดความชัดเจนร่วมกัน เพื่อเดินหน้าไปในทางเดียวกัน

~4~

จินตนาการ ปลั่งหัดศวรรษจากภายใน

จินตนาการ แหล่งการสร้างสรรคข์ของมนุษย์จากภายใน ความหมายของจินตนาการทุกคนจะเข้าใจดี แต่การมีจินตนาการอันนี้ เป็นทักษะในการสร้างพลังของมนุษย์ให้เกิดความคิดใหม่ สิ่งใหม่ และประโยชน์ใหม่ๆ เสมอ มนุษย์เราเกิดการพัฒนาได้เพราะจินตนาการ บางครั้งเรา อาจจะเรียกว่าการมีประโยชน์ก็ได้เหมือนกัน และกล่าวกันว่า มนุษย์ เป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียวที่สามารถเอาจินตนาการมาใช้ประโยชน์ได้ จินตนาการจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการสร้างสิ่งใหม่ๆ ให้กับมวลมนุษยชาติ

ลองคิดตามนะ เราจินตนาการเรื่องกฎระเบียบต่างๆ ว่าเราควร จะต้องใช้ชีวิตร่วมกันยังไง แล้วเราก็เอาเรื่องการจินตนาการเป็นเรื่อง สมมติที่เรายึดถือ ทำให้สังคมของเรามีระเบียบ และเราก็อยู่ร่วมกันได้อย่าง มีความสุข เราจินตนาการถึงดวงดาว ทำให้เรามีความทะเยอทะยานที่จะไป ดวงดาว ไปดวงจันทร์ จึงเกิดการพัฒนากิจการอวกาศ เราจินตนาการ ถึงอะตอม ทำให้เราเข้าใจโครงสร้างอะตอมและเรามาใช้ประโยชน์ได้มากมาย

แต่ยังมีหลายคนชอบบ่น ชอบพูดกันว่า จินตนาการไม่ออก คิด ไม่ได้ ทำไม่เป็น จันเราต้องมาฝึกจินตนาการกัน ให้เป็นความเคยชิน เพราะ จินตนาการนั้นเป็นทักษะที่เรียนรู้ได้ จากการพัฒนาสมองข้างขวา ในการ ทำงานของสมอง จะสลับข้างในการควบคุมร่างกาย และหน้าที่ต่างๆ

สมองซีกซ้าย มีหน้าที่ควบคุมการทำงานของร่างกายซีกขวา และการคิดคำนวณเชิงตัวเลข การคำนวณ การคิดวิเคราะห์เชิงเหตุผล การเก็บรายละเอียด

สำหรับสมองซีกขวา เป็นสมองที่มีหน้าที่ควบคุมร่างกายซีกซ้าย และทำหน้าที่ในการสร้างจินตนาการ ดนตรี ความคิดแปลกใหม่ สังเคราะห์ การเคลื่อนไหวและจังหวะ การมองภาพรวม การทำงานหลายอย่างพร้อมๆ กัน

ในโลกนี้มีคนถนัดขวาประมาณ 85-90% และมีคนถนัดซ้ายอยู่ประมาณ 10-15% แต่กลับมีข้อมูลที่น่าสนใจจากงานวิจัยของ ออสเตรเลียน เชนันแนล ยูนิเวอร์ซิตี บอกว่า คนที่ถนัดซ้าย ถูกควบคุมโดยสมองซีกขวาจะมีความสามารถในการจินตนาการ การทำงานที่มีความสลับซับซ้อน การตีความของข้อมูล ได้เร็วกว่าคนถนัดขวา และสามารถทำงานด้านการจินตนาการได้ดีกว่า คนถนัดซ้าย จะสามารถสร้างภาพ หรือเสียงภายในของตนเองได้ดี หรือสามารถเห็นภาพเชิงซ้อนจากจินตนาการของตนเอง เป็นการแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับเข้ามาได้ดีกว่าคนถนัดขวา

รูปแบบการเกิดจินตนาการของคนถนัดซ้าย คือ สามารถสร้างภาพเสมือนได้แม้ยังลืมตาอยู่ สร้างเสียงคำพูด หรือเสียงต่างๆ จากการอ่านหนังสือได้ หรือ สามารถเห็นภาพความสัมพันธ์ของตัวเลข หรือ ตัวหนังสือ หรือยิ่งไปกว่านั้น อาจจะเป็นสีจากการได้ยินเสียงได้ สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและไม่สามารถหยุดได้ บางคน สามารถวาดภาพเหตุการณ์ที่ต้องการ หรือวางรูปทรงความสัมพันธ์ที่เกิดจากการอ่านตัวหนังสือได้ทันที หรืออ่านหนังสือที่อยู่ในจินตนาการของตนเองได้

เรียกว่า เวลาทอหนังสือ ทอเป็นภาพทีละหน้า และไปอ่านหนังสือในจินตนาการของตนเองทีหลังได้

คนที่ถนัดเรื่องต่างๆ เหล่านี้ จะเป็นคนที่มีความสามารถในการจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าคนอื่นๆ คนเหล่านี้แค่กำหนดเป้าหมายในการจินตนาการเท่านั้น ก็สามารถสร้างความคิดสร้างสรรค์ออกมาได้ไม่ยาก แต่สำหรับคนถนัดขวา จะต้องฝึกกันเล็กน้อย ฝึกให้เกิดความชำนาญ แล้วจะช่วยให้การสร้างความคิดสร้างสรรค์จากจินตนาการ ไม่ใช่เรื่องยาก

เริ่มหัดจินตนาการ

การหัดจินตนาการ ให้เริ่มโดยการกำหนดรูปทรงวัตถุไว้ก่อน เป็นกลม หรือ เหลี่ยมก็ได้ เอาที่ชอบ แต่ถ้าเป็นเหลี่ยม เป็น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม หรือ ห้าเหลี่ยมก่อน ถ้ามากกว่านี้จะเริ่มยากเกินไป หลังจากนั้นให้หลับตาลง แล้วสร้างรูปทรงที่เราต้องการขึ้นมา ทำให้ชัดขึ้น ชัดขึ้น ชัดขึ้น หลังจากนั้นให้เริ่มใส่สีลงไป สีแดง สีเขียว สีเหลือง สีดำ สีขาว สลับกัน ลองทำแบบนี้วนๆ หลายๆ ครั้ง ติดต่อกันอย่างน้อย 5-10 นาที เป็นระยะเวลานานกว่า 7 วันขึ้นไป จะเริ่มมีบางอย่างเปลี่ยนแปลงในสมองของเรา เรียกว่าได้ผ่านขั้นที่ 1 มาเรียบร้อยแล้ว แต่ถ้ายังไม่สามารถจินตนาการได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ให้เปลี่ยนแปลงจินตนาการเฉพาะรูปร่างอย่างเดียว ส่วนสี ใส่อะไรก็ได้ตามที่ชอบ แต่สำหรับใครก็ตามที่ชำนาญขั้นตอนนี้แล้วข้ามไปได้เลย

ลองทำดู!!!!

ขั้นตอนที่ 2 จินตนาการเสียง ให้ฝึกโดยการอ่านหนังสือให้เกิดเสียงภายใน เป็นคำพูดต่างๆ ตามหนังสือที่ได้อ่านมา ให้อ่านครั้งละ 45 นาที จริงๆ ก็เป็นผลดีต่อการเป็นผู้ประกอบการด้วย เพราะการอ่านหนังสือเป็นการเพิ่มพูนความรู้ในการสร้างความสำเร็จให้กับตนเอง เมื่อทำจนคล่องแคล่วแล้วให้เปลี่ยนเป็นภาษาต่างประเทศที่เราสามารถอ่านได้ เช่น ภาษาอังกฤษ ให้อ่านออกเสียงแบบชาวต่างชาติ โดยการเริ่มอ่านออกเสียงก่อน และหลังจากนั้น ให้กลับมาอ่านในใจอีกครั้ง จนได้ยินเสียงชัดเจนทุกอย่าง ไม่ว่าจะเสียงที่ออกจากช่องฟัน หรือเสียงที่ก้องจากลำคอก็ตาม เมื่อทำจนชำนาญแล้ว คุณพร้อมแล้วที่จะข้ามไปขั้นที่ 3 ถ้าคุณชำนาญอยู่แล้ว ให้ข้ามไปขั้นที่ 3 ได้เลย

ลองทำดู!!!!

ขั้นตอนที่ 3 จินตนาการความรู้สึกและการสัมผัส ให้หลับตาลงแล้วคิดถึงสนามที่อยากจะไปพักผ่อน ให้คิดถึงคนที่เรารักได้ไปด้วยกัน ตอนนั้น เรารู้สึกอะไร มีการสัมผัสกัน ให้เราสร้างเหตุการณ์ในใจของเรากับการสัมผัสต่างๆ ที่เกิดขึ้น ว่ามีการสัมผัสตรงไหนบ้าง รู้สึกอย่างไร แรงค้อย มีสายลมพัดผ่านมาอย่างไรที่มากกระทบที่ผิวหนังของเราบ้าง เย็น ร้อน อย่างไร รู้สึกอย่างไรตามแขน ตามขา ตามตัว เกร็ง ผ่อนคลาย อย่างไร และรู้สึกอะไรกับอารมณ์ที่เกิดขึ้น ฝึกบ่อยๆ 5-7 วันติดกัน ครั้งละ 3-5 นาที วันละ 10 ครั้ง จนเกิดความชำนาญ แต่อีกเช่นเคย ใครสามารถทำได้แบบนี้แล้ว แปลว่าคุณพร้อมแล้วที่จะจินตนาการเรื่องราวต่างๆ ให้เป็นภาพต่อเนื่อง และใช้พลังของการจินตนาการนั้น เป็นการ

สร้างภาพความสำเร็จ และการสร้างความคิดสร้างสรรค์ในขั้นตอนต่อๆ
ไป

ลองทำดู!!!!

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนนี้ ให้เอาทักษะทางด้านภาพ เสียงและ
ความรู้สึกมารวมกัน ในตอนต้น ให้เราใช้เพลงเข้ามาช่วยก่อน โดยการเปิด
เพลงคลาสสิก หลับตาลง แล้วฟัง ปล่อยให้อารมณ์ความรู้สึกเป็นไปตาม
เสียงเพลง ปล่อยให้มีความรู้สึกเกิดขึ้นว่าเป็นภาพอะไร ความรู้สึกอะไร ปล่อยให้
ภาพนั้นพัฒนาเป็นเหตุการณ์เคลื่อนไหว มีผู้คน มีทุ่งหญ้า หรือ มี
บ้านเมือง ทำภาพนั้นให้ชัดขึ้น ชัดขึ้น ชัดขึ้น ให้มีเสียงของสิ่งที่อยู่รอบข้าง
ปรากฏขึ้น เสียงของลม เสียงของผู้คน ให้เพลงพาเราไป เพลิดเพลินไปกับ
เพลงนั้น ทำแบบนี้สัก 2-3 เพลง คุณจะเริ่มมีความชำนาญในการสร้าง
เรื่องราวแล้ว ยินดีด้วย หลังจากนั้น ให้หรีเพลงลง ให้เหลือเพียงแค่เพลง
เบาๆ แต่ยังคงจินตนาการต่อไป ให้ภาพนั้น ดำเนินไปเอง ตามที่
จินตนาการของคุณต้องการ จะเป็นอะไรก็ได้ ตามที่คุณมีความสุข

ลองทำดู!!!!

มาถึงตรงนี้ คุณพร้อมแล้วที่จะใช้การจินตนาการในการสร้าง
ความสำเร็จ วิธีการคือ ให้คุณยืนขึ้น เหยงหน้าขึ้นเล็กน้อย ยิ้มกว้างๆ รับ
ความสำเร็จ แล้วเริ่มต้นด้วยการจินตนาการถึงสิ่งต่างๆ ที่เคยผ่านเข้ามา

ในชีวิตคุณ ตั้งแต่ที่ใกล้ที่สุดคือเขานี้ มีอะไรที่อยู่รอบๆ ตัวคุณบ้าน หมอน ที่นอน ผ้าห่ม เมื่อวานนี้ คุณเจอใครบ้าง คุณพบเหตุการณ์อะไรบ้าง เมื่ออาทิตย์ที่แล้ว คุณไปทำอะไรมา เมื่อเดือนก่อน คุณประทับใจ และมีเหตุการณ์อะไรให้จดจำบ้าง คุณใช้จินตนาการถึงภาพเหล่านั้นออกมาตอนนี้เลย และให้คุณเริ่มกล่าวขอบคุณกับเรื่องราวต่างๆ ที่อยู่รอบตัว ทั้งเรื่องดีและร้าย ขอคุณทุกสิ่งทุกอย่าง และให้เหตุผลในการกล่าวขอบคุณด้วยความทราบซึ่งใจจริงๆ

ขอบคุณหมอน ที่ให้เราได้หลับสบายในคืนที่ผ่านมา

ขอบคุณที่นอน ที่ให้เราได้รับการพักผ่อนอย่างเต็มที่

ขอบคุณผ้าห่ม ที่ให้เราได้รับความอบอุ่นตลอดทั้งคืน

ขอบคุณอาหารเช้า ที่ช่วยเราให้มีพลังในการสร้างสิ่งดีๆ ในวันนี้

ขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยเลี้ยงดูเราจนเติบโตใหญ่

ขอบคุณครู อาจารย์ทุกท่าน ที่คอยให้ความรู้เราจนเป็นเราได้ในวันนี้

ขอบคุณเพื่อน ที่ทำให้รู้ว่า มิตรภาพสวยงามขนาดไหน

ขอบคุณงาน ที่ทำให้รู้ว่า เรายังมีคุณค่า และยังมีงานทำ

ขอบคุณเหตุการณ์ที่ดีๆ ที่ทำให้รู้ว่า โลกนี้ ยังคงสวยงามขนาดไหน

ขอบคุณเหตุการณ์ที่ไม่ดี ที่ทำให้รู้ว่า เราสามารถเข้มแข็งได้ขนาดไหน

ขอบคุณธรรมชาติ ทำให้เรารู้ว่า ชีวิตมีความงดงามและยิ่งใหญ่
เพียงไหน

ขอบคุณความดี ที่ทำให้เรารู้ว่า เรายังไปคนดีได้มากขึ้นอีกเท่าใด

การกล่าวขอบคุณให้ทำในทุกๆ วัน ทั้งตอนเช้า และก่อนนอน คำ
ว่าขอบคุณเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของมนุษย์ ที่ทำให้เรามีกำลังใจใน
เรื่องราวต่างๆ ที่เข้ามาในชีวิตของเรา เป็นอารมณ์ที่ทำให้เราสามารถดึง
พลังจากภายในได้อย่างไม่สิ้นสุด และเพื่อการสร้างความสำเร็จตาม
เป้าหมายของตัวเอง เราจึงจำเป็นต้องสร้างพลังให้กับตัวเองเสียก่อน

หลังจากการกล่าวขอบคุณแล้ว ให้สัมผัสหัวใจตัวเองดูว่า เรา
รู้สึกอย่างไร ตอนนี้เป็นตอนที่เรารับรู้ถึงพลังของชีวิต จิตใจจะมีพลัง
ที่เพิ่มขึ้น ทำให้เราสามารถจินตนาการเรื่องราวต่างๆ ได้แล้ว เราใช้พลัง
แห่งการขอบคุณนี้ จินตนาการถึงภาพความสำเร็จของเราที่เราต้องการ
ในหัวใจแห่งผู้ประกอบการ เราต้องวาดภาพนั้นให้ชัดเจน ทุกรายละเอียด
ต่างๆ อย่างซึ้งๆ ปล่อยให้หัวใจพาเราไปยังบรรยากาศแห่งความสุข
ความสำเร็จของเรา ณ จุดที่เราต้องการอยากให้เป็น เรามาลองดูกัน

ให้เราเขียนขึ้น ทางขาออกเล็กน้อยในท่าทางที่มั่นคง ทำนี้ทำให้จิตใจ
เราเข้มแข็งที่สุด จากนั้น หลับตาลง ให้เรานึกถึงภาพของเป้าหมายที่เรา
อยากได้ (จากตอนที่ 3) ให้ตัวเรา ได้รับเป้าหมายนั้นแล้ว ให้คนที่เราอยาก
ให้อยู่ด้วยในวันที่เราได้รับเป้าหมายนั้นมาอยู่ในภาพของเรา เมื่อเราได้อยู่ใน
เป้าหมายนั้นเราเรียกว่า “ความสำเร็จ” ทำภาพความสำเร็จให้เคลื่อนไหว
ได้ เป็นภาพแสดงความยินดี ภาพการทักทาย ภาพการสวมกอด ภาพ
ทำยื่นแห่งความภูมิใจของเราและบุคคลรอบข้าง

เมื่อมีภาพเคลื่อนไหวแล้ว ให้เราจินตนาการถึงคำพูดของเรา ที่เราจะพูดกับตัวเอง พูดกับบุคคลรอบข้างในวันที่เราสำเร็จ ให้เราจินตนาการเสียงบรรยากาศรอบๆ ตัวเราเราจะได้ยินเสียงอะไรบ้างในวันที่เราสำเร็จ ให้เราจินตนาการถึง เสียงลม เสียงนก เสียงสายน้ำ หรือเสียงปรบมือที่อยู่รอบๆ ตัวเราในวันที่เราได้รับความสำเร็จนั้น

ให้เราจินตนาการต่อไปว่า ณ เวลาที่เราประสบความสำเร็จแล้ว อากาศจะร้อนจะหนาวอย่างไร ให้จินตนาการของเรา พาเราให้เรารู้สึกถึงความร้อนความหนาวนั้น

ให้เราจินตนาการว่า เรายังคงอยู่ในภาพความสำเร็จนั้น ให้เราซึมซาบความรู้สึกต่างๆ ความภูมิใจ ความตื่นเต้นใจ ความดีใจ กับบรรยากาศรอบๆ ตัวเรา ให้ความแห่งความสุขจากจินตนาการของเรานั้น ดำเนินต่อไปสักระยะหนึ่งจนรู้สึกได้ว่า พลังของเราเอ่อล้นออกมาจากหัวใจ และอยากจะสร้างความสำเร็จนั้นให้เป็นจริงเดี๋ยวนี้ ให้เราจดจำภาพ และรายละเอียดต่างๆ เอาไว้ อย่างดี และให้เราคิดจินตนาการแบบนี้ทุกครั้งที่เรารู้สึกว่า พลังในการไขว่คว้าความสำเร็จ เริ่มที่จะลดลง หรือเหนื่อยล้า พลังจินตนาการจะสามารถสร้างพลังของเราได้

การใช้จินตนาการกับการแก้ปัญหาและการวางแผน

จินตนาการ ยังมีพลังมากมายมากกว่าการวาดภาพความสำเร็จเท่านั้น เรายังใช้จินตนาการในการวางแผนได้อีก เป็นการสร้างภาพเหตุการณ์ในการดำเนินงานของเราที่เราต้องการบรรลุผล ทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ เช่น การแก้ปมเชือก จนถึงการสร้างเครื่องจักรขนาดใหญ่ แม้กระทั่งการสร้างทฤษฎีทางความคิด จินตนาการเป็น

เครื่องมือที่สำคัญในการสร้างสิ่งเหล่านี้ขึ้นมา เพราะอะไรหรือ เพราะจินตนาการเป็นเรื่องที่ยังไม่เคยเกิดขึ้น หรือเรียกได้ว่าเป็นอนาคตภาพ หรือการสร้างความจริงแบบเสมือน จึงทำให้เกิดการพัฒนาปรากฏการณ์ตามความต้องการของเราเอง

การแก้ปัญหา แนนอนต้องเริ่มต้นด้วยปัญหา ปัญหาคืออะไร?

ปัญหาคือสิ่งที่เราไม่ต้องการให้เกิดขึ้น ซึ่งปัญหามีอยู่ 2 แบบ คือ ปัญหาทางกายภาพ หรือปัญหาที่เห็นตัวตน จับต้องได้ เห็นตัวได้ ได้ยินได้ และแบบที่ 2 ปัญหาทางอารมณ์คือรู้ว่ามีปัญหาจากเริ่มต้นด้วยการ รู้สึกได้ แล้วจึงเปลี่ยนแปลงจากความรู้สึกเป็นเหตุผล ของเราต่อไป

ปัญหาทั้ง 2 แบบ ต้องการการจัดการอะไรบางอย่าง เพื่อให้สิ่งที่เราไม่ต้องการนั้น หายไป หรือ กลายเป็นสิ่งที่เราต้องการ ณ จุดนี้ ณ วินาทีนี้ เราเอง ต้องอาศัยจินตนาการ เพื่อเป็นปลายทางที่เราไม่ต้องการ ไม่ให้เกิดขึ้น และเกิดเฉพาะในสิ่งที่เราต้องการ

การจินตนาการ นอกจากยังใช้แสดงภาพปลายทางตามที่เรากำหนดแล้ว ยังใช้ในการแสดงเหตุการณ์ระหว่างทางด้วย เพื่อบอกว่าระหว่างทางเราต้องการให้เกิดอะไรบ้าง โดยปกติแล้ว การจินตนาการภาพระหว่างในการแก้ปัญหา นั้น เราเรียกว่าการวางแผน และด้วยพลังจินตนาการนั้น เป็นการสร้างแผนที่แสดงรายละเอียดได้มากกว่าตัวหนังสือที่ถ่ายทอดกันออกมาอยู่ในกระดาษ ซึ่งการบรรยายภาพต่างๆ โดยการใช้ตัวหนังสือ จะต้องใช้ปริมาณหนังสือจำนวนมาก เพื่อเขียนรายละเอียดออกมาจนหมด หลายครั้ง จึงใช้รูปมาแสดงรายละเอียดแทน

การจินตนาการ สามารถใส่รายละเอียดได้มากกว่ารูปที่แสดงออกมาเพราะไม่มีข้อจำกัดทางด้านเนื้อที่ สี แสง เสียง ทุกอย่างไร้ขีดจำกัด ดังนั้น การจินตนาการสามารถสร้างภาพปลายทางการการแก้ปัญหา สร้างรายละเอียดของแผน สร้างอารมณ์ และเหตุการณ์ต่างๆ ของการดำเนินการทุกอย่าง ช่างเป็นพลังที่ยิ่งใหญ่มาก สร้างอะไรก็ได้ที่เราต้องการ ไร้รูปแบบ ไร้ข้อจำกัด กำหนดรายละเอียดได้มากมาย

เมื่อเราจินตนาการที่อยู่แล้ว คราวนี้ถึงเวลาเอาภาพเหล่านั้นมาเรียงร้อยเป็นชิ้นเป็นตอน ซึ่ง เป็นการกำหนดแผนการณ์ของเรานั้นเอง

แผนการณ์นี้ ใช้ตอบปัญหาของเรา ที่เราต้องการให้เกิดขึ้น และสิ่งที่เราไม่ต้องการให้เกิดขึ้น

ให้เรากลับมาสู่โหมดจินตนาการอีกครั้ง เรามายู่กับตัวเอง หลับตาลง แล้วค่อยๆ ปล่อยความคิดของเรา แบบไม่ต้องเค้น ไม่ต้องบังคับ ให้อใจสนุกไปกับความคิด ภาพ แสง เสียง อารมณ์ที่เกิดขึ้น ปล่อยให้ความคิดของเรา สร้างเหตุการณ์ ภาพ ในแบบที่เราต้องการตั้งแต่นาทีนี้ วินาทีนี้ ให้ภาพนั้นดำเนินต่อไปเรื่อยๆ ให้เห็นรายละเอียดต่างๆ เห็นผู้คน เห็นที่ทุกอย่างของเราเอง ของคนที่อยู่รอบข้าง ปล่อยในเหตุการณ์ดำเนินไป ทีละฉาก ทีละฉาก จนถึงปลายทางที่เราต้องการ

จากนั้น ให้อีกการเรียงเรียงเรื่องราวที่เราจินตนาการขึ้นมา เป็นแผนการ เป็นรูปแบบการทำงาน เป็นการจดบันทึกความคิดของเรา เพื่อให้สามารถกลับมาตรวจสอบได้ สิ่งที่ต้องระมัดระวังในการใช้จินตนาการคือ จินตนาการมาเร็ว เกิดได้ง่าย และผ่านไปเร็ว หากเราไม่มีสติในการรวบรวมความคิด จินตนาการเหล่านั้น จะกลายเป็นฝันกลางวัน และจะหายไป โดยเหมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้นในที่สุด

~5~

โอกาสทางธุรกิจ และโอกาสของชีวิต

โอกาสคือสิ่งที่ยังมาไม่ถึง แต่เรารู้ว่ามีค่า เรารู้ว่ามีประโยชน์ และโอกาสไม่คงทน มาแล้วก็ไป แต่บางคนก็เก่งกว่านั้น เพราะออกไปหาโอกาสได้ เรียกว่า ไม่ยอมให้โอกาสมาวิ่งชนไปวันๆ โอกาสคำนี้ ฟังดูดี แต่ลองคิดดูดีๆ

“โอกาสมาจากไหน?”

บางคนบอกว่าโอกาสมาจากการสร้างให้ตัวเองมีโอกาส

บางคนบอกว่า โอกาสมาจากการให้โอกาสคนอื่น แล้วตัวเองจะมีโอกาส

บางคนบอกว่า โอกาสเกิดจากการที่เราพร้อมที่จะรับโอกาส

แล้วจริงๆ แล้ว โอกาส มาจากไหน.... อะไรที่ทำให้แต่ละคนมีโอกาสไม่เท่ากัน

คนที่ประสบความสำเร็จ เป็นคนที่เรียนรู้จะใช้โอกาสต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ และสร้างโอกาสใหม่ๆ ให้กับตนเอง จริงหรือ โอกาสต้องสร้างขึ้นมา ลองคิดลึกๆ มองดีๆ จะพบว่า โอกาส คือสิ่งที่อยู่รอบตัวเราเอง ไม่ต้องสร้างขึ้นมาแต่อย่างใด และความหมายของโอกาสคือ

“ช่องทางการสร้างประโยชน์ให้แก่เราเอง ในอนาคต”

โอกาส อยู่ที่การมองเห็น เห็นอนาคตของตัวเองที่ได้ประโยชน์จากอะไรบางอย่าง จากสิ่งที่อยู่รอบตัวเรา เช่น คนรู้จัก บุญคุณ ความรู้ของเราเอง ความสามารถของเรา เพื่อน ข้อมูลที่อยู่ในตัวเรา วิธีการคิดของเรา ความกล้าได้กล้าเสีย บุคลิกภาพ การแต่งตัว การพูด รอยยิ้ม ฯลฯ อีกมากมาย อยู่ที่ว่า เราสามารถจินตนาการอนาคตของเราได้มากน้อยแค่ไหน และที่สำคัญ เราใส่ใจกับสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเราได้มากแค่ไหน ตรงนั้น ทำให้โอกาสของแต่ละคนไม่เหมือนกัน

แบบทดสอบการเห็นโอกาส

เราลองมาฝึกความสามารถในการมองโอกาสดู ให้เราทบทวนตั้งแต่ต้นนอนจนถึงตอนนี้ เราได้พบอะไรเข้ามาในชีวิตวันนี้บ้าง ค่อยๆ นึกว่า เราเจออะไรมาบ้างอย่างช้าๆ

- เรามาคิดต่อว่า แต่ละอย่างที่เราเจอในวันนี้ เราได้ประโยชน์อะไรบ้าง?

- สิ่งที่เราเจอในวันนี้ เราจะสามารถสร้างประโยชน์อะไรได้บ้างในอนาคต?
- เห็นแล้วใช่ไหม นั่นแหละโอกาส โอกาสของชีวิต ไม่ยากเลย

เมื่อเราเห็นโอกาสแล้ว สิ่งต่อไปที่มีมักจะเกิดขึ้นเสมอคือ เราลืม!!!! โอกาสนั้น เพราะเราไม่ได้ให้ความสำคัญกับโอกาส ดังนั้นเมื่อสิ่งที่เราคิดว่าไม่สำคัญสมองอันชาญฉลาดของเรา ก็ทำหน้าที่สั่งว่า สิ่งนี้คือสิ่งที่ไม่ต้องการ ลบข้อมูลหรือความคิดทิ้ง!!!! บางครั้ง อาจจะลบทิ้งในทันที บางครั้งอาจจะนานกว่านั้นก็ได้ เป็นนาที เป็นชั่วโมง เป็นวัน หรือนานหลายปี ขึ้นกับว่าสมองของเราให้ความสำคัญมากน้อยขนาดไหน

อีกประเด็นหนึ่งที่โอกาสมักจะหายไปอย่างรวดเร็ว เพราะโอกาสเป็นสิ่งเกิดขึ้นจากสิ่งที่อยู่รอบข้าง โอกาสจึงเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ธรรมชาติของโอกาส เป็นช่องทางที่เกิดขึ้นเพราะสิ่งรอบข้าง เมื่อสิ่งรอบข้างเปลี่ยนแปลง โอกาสย่อมเปลี่ยนแปลงด้วย โอกาสจึงมาๆ หายๆ หรือมาแล้ว ก็หายไปเลย โอกาสจะกลายเป็นประโยชน์ได้ เมื่อคนที่พร้อมจะใช้ช่องทางประโยชน์นั้นในเวลาที่เหมาะสม... หรือเวลาที่โอกาสมา

เพราะเหตุนี้เอง เวลาเราเห็นโอกาสเราต้องทำทันที ไม่รอให้โอกาสผ่านไป เพราะ เราอาจจะลืมโอกาสนั้น และ โอกาสนั้น ไม่รอเราเมื่อเวลาผ่านไป แต่สำหรับคนที่มีความสามารถในการเห็นโอกาส จะสามารถจับจังหวะการเกิดโอกาสได้บ่อยๆ เพราะจริงๆ แล้ว โอกาสเกิดจากอะไรก็ได้ แค่เราจินตนาการให้ออกว่า อะไรจะเป็นประโยชน์แก่เราในอนาคต

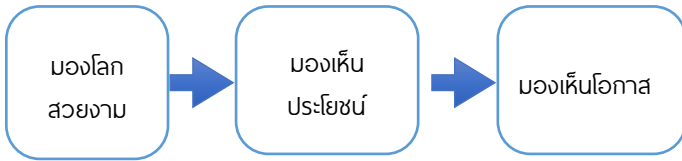
คนที่มีความสามารถในการเห็นโอกาสคือ คนที่มีนิสัยดังนี้

1. ใส่ใจในรายละเอียดรอบข้าง
2. ใช้จินตนาการได้อย่างรวดเร็ว
3. มีความพร้อมในตัวเอง
4. ให้ความสำคัญกับสิ่งที่คิดว่าเป็นโอกาส
5. มองโลกในแง่ดี เห็นอะไรก็ดีไปหมด
6. ลงมือจัดการกับโอกาสนั้นทันที แม้จะเป็นกิจกรรมเพียงเล็กน้อยก็ตาม

การพัฒนาแนวคิดเชิงบวก

แนวคิดเชิงบวกเป็นสิ่งที่ช่วยให้เรามองเห็นโอกาสได้ง่ายขึ้น เพราะการคิดเชิงบวก คือการคิดในแง่ดี อะไรๆ ก็ดี นั่นหมายความว่า มองมองเห็นคุณค่า มองเห็นประโยชน์ ในสิ่งที่เกิดขึ้น มองรู้ว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนั้น ทำให้ชีวิตได้รับอะไรบางอย่าง ใช่ว่า นั้นคือโอกาสนั้นเอง เรื่องดีๆ ประโยชน์ โอกาส เป็นเรื่องเดียวกัน

ดังนั้นเราต้องหัดมามองสิ่งสวยงามก่อน เพื่อให้เป็นทักษะในการมอง

แ่งดี มองโลกเชิงบวก ลำดับการเกิดความคิดเชิงบวก

ความสวยงาม เห็นอะไรก็จะเบิกบาน ชื่นชม และรู้สึกปลอดภัย สมองจะลบความคิดการป้องกันตัวเองออกไป ในตอนนั้นเอง จะเปิดรับเรื่องราวต่างๆ เข้ามากำทำให้เห็นประโยชน์มากมายที่เกิดขึ้น สุดท้ายกลายเป็นโอกาส

การหัดมองโลกให้สวยงาม

ฟังดูเป็นเรื่องแปลกๆ การมองโลกให้สวยงาม ต้องมาหัดด้วยหรือจริงๆ แล้วบางคนต้องหัด บางคนไม่ต้องหัด โลกสวยในที่นี้ คือโลกที่สวยงาม ไม่ใช่โลกสวยที่ใครๆ มาใช้กันเพื่อว่าในทางลบ แต่เป็นการชื่นชมเรื่องราว ละเอียดละเอียดยิ่งที่รอบๆ ตัว ตั้งแต่ไปไม้ ใบหญ้า ดอกไม้ แมลง เศษขยะ อะไรก็ได้ หรือมองเห็นความสวยงามของพฤติกรรมคน เช่น การมอบของให้กัน ความเอื้ออาทร รอยยิ้ม

การหัดมองโลกให้สวยงาม เราต้องเชื่อว่าในโลกนี้มีความดีซ่อนอยู่ แฝงอยู่ คงอยู่ในทุกๆ สิ่ง เราเพียงแคไปมองเห็นมัน แยกแยะออกจาก

สิ่งที่มือยู่ให้รู้ว่ามีควมสวยงามอยู่ตรงไหน แล้วเรอบอกกับตัวเองว่า เรอเห็นควมสวยงามนั้นคืออะไร มีควมสวยงามจากรายละเอียดอะไรบ้าง แต่ก็จะมบางครั้งที่เรอเห็นว่า มันไม่สวยงามเลย เช่น กองขะ อูจจาระ เป็นเรื่องธรรมดากั่มนุษย์จะมองสิ่งเหล่านี้เป็นเรองน่ารังเกียจ เพราะเรอให้ควมหมายมาตั้งแต่เล็กจนโตว่า กองขะ อูจจาระเป็นเรองไม่ดี น่ารังเกียจ เรอต้องอยู่ห่างๆ

ในทางจิตวิทยาแล้ว เรอสร้างเงื่อนไขการรังเกียจมาเอง ประกอบกับกลิ่นที่เรอไม่ชอบ ที่เรอเรียกว่าเหม็น สมองเรายังแปลงควมหมายเป็นในทางลบมากขึ้นไปอีก เรอจึงรู้สึกแย่กับสิ่งที่เกิดขึ้น สมองบอกเรอว่า สิ่งเหล่านี้เป็นเรองอันตราย ต้องอยู่ห่างๆ โดยกันที่ วิธีแก้ไข ให้เรอเปลี่ยนวิธีการมอง จากใหญ่เป็นเล็ก จากเล็กเป็นใหญ่ เช่น กองขะ เรอเห็นเป็นกองขะจะรู้สึกว่าเป็นเรองน่ารังเกียจ ต้องหลีกเลี่ยงให้ห่างๆ แต่ยังมีบางคนเห็นกองขะเป็นเรองปากท้อง สามารถหาเงินได้ คนเหล่านี้ จะให้ควมหมายของกองขะเอาไว้อีกแบบ เป็นเรองที่ดี เรองที่สร้างควมสุขให้กับชีวิต

การเริ่มต้นมองโลกให้สวยงาม เรอเริ่มต้นจากการแยกองค์ประกอบของสิ่งที่เรอมองเห็น ได้ยิน หรือ ได้รับมา โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่รับรู้ได้ด้วยตา หู หรือประสาทสัมผัส และส่วนที่รับรู้ด้วยใจ หรือควมรู้สึกของเรา

การรับรู้ทางประสาทสัมผัส เรอจะเห็นเป็นรูปทรง สี ลวดลาย และแสงเงา วิธีการมองหาควมงามของสิ่งที่มอยู่คือ การชื่นชมรูปทรงที่เกิดขึ้น ชื่นชมสีที่มีควมแตกต่างกัน ลวดลายที่มีอยู่ และแสงและเงา เรอ

เห็นอะไรบ้าง เช่น เราเห็นทรงรีๆ คล้ายแอปเปิ้ล ก็สวยดีนะ เราเห็นสีแดง
เรื่อๆ มีการ์โล่สี และสลัสนี้กับสีดำ ก็สวยดีนะ เราเห็นลวดลายที่สลัไปมา
มีจุดๆ พสมเป็นระยะๆ ก็สวยดีนะ เห็นอะไรๆ ก็สวยดีนะ บอกในใจเรา
เสมอๆ มาว่า ก็สวยดีนะ ทำบ่อยๆ เราจะมองเห็นโลกที่สวยงามมากขึ้น

ในด้านที่ 2 คือด้านของอารมณ์ เราสามารถรับรู้ความรู้สึกเรื่อง
ดีๆ อะไรได้บ้าง เช่น เห็นผู้หญิงผู้ชาย เดินทางเคียงคู่กัน เราก็จะรู้สึกได้ว่า
โลกนี้ ยังมีความรักซึ่งกันและกัน ความรู้สึกนี้ สวยดีนะ เราเห็นแม่ดูลูก
เสียงดัง สิ่งที่เรารู้สึกได้คือ เราเห็นความห่วงใยของแม่ที่มีต่อลูก เป็นความ
รักที่สวยงามอยู่เบื้องหลังนั้น ความสวยงามตรงนี้เป็นเรื่องที่สำคัญของ
การมีหัวใจผู้ประกอบการ เป็นการซาบซึ้งในความรู้สึกของสิ่งที่อยู่รอบๆ
ตัวเรา ตลอดเวลา

เรามาลองคุยกับตัวเองดูละกัน ให้ออกตัวเอง เรื่องนี้มี... เป็น
เรื่องดีๆ เรื่องนี้มีความสวยงามอยู่นะ นี่ใจ จันเห็นแล้ว.....

บอกตัวเองทุกวันๆ ทุกครั้งที่มีโอกาส และยิ้มรับความงดงาม
ให้กับตัวเอง ยิ้มแบบชื่นชม ยิ้มแบบจริงใจ ยินดีด้วย คุณเป็นคนที่มีมองโลก
งดงามแล้ว

โลกที่สวยงามสู่โอกาสของเรา

เมื่อเราเห็นอะไรๆ ก็ดีไปหมด เราเป็นคนที่มีมองโลกได้งดงามแล้ว
สมองของเราจะเปิดรับเรื่องดีๆ เข้ามาในชีวิต เพราะตลอดเวลา เราจะพบ

แต่เรื่องดี อะไร อะไร ก็ดี อะไรอะไร ก็งดงาม หลังจากนั้น เราก็ทำให้เกิดความงามอย่างมีคุณค่า เราแค่ตั้งคำถามที่ทรงพลังว่า

- เราสามารถสร้างประโยชน์อะไรได้จากความงดงามนั้น?
- เราเรียนรู้อะไร?
- ความงดงามนั้น ทำให้เราบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร?

คำถาม 3 คำนี้ จะพาให้ชีวิตเราพุ่งเข้าสู่การได้รับประโยชน์ของความงดงามนั้น ขยายรายละเอียดของความงดงามนั้นเข้าสู่การเป็นโอกาสหรือเป็นช่องทางของการได้ประโยชน์แก่ชีวิตเราเองในอนาคต

เมื่อเราพบโอกาส ให้เราซาบซึ้งในความงดงามของโอกาสนั้น แล้วให้เรามองให้เกิดความงดงามเพิ่มขึ้นอีก จนเรารู้สึกว่า ต้องการสิ่งนั้น ต้องการเดี๋ยวนี้ แล้วบอกตัวเองว่า คว้ามินิไว้ อยากรปล่อยให้มันหลุดมือไป

ธรรมชาติของโอกาสมีความแปลกอย่างหนึ่งคือ โอกาสจะเป็นประตูสู่ประโยชน์ที่บิดเบี้ยวและเคลื่อนที่ตลอดเวลา บางครั้งก็ใหญ่ บางครั้งก็เล็ก ดังนั้น โอกาสไม่เคยอยู่นิ่ง หรืออยู่คงที่ การเปลี่ยนแปลงของโอกาสเกิดจากสิ่งที่อยู่ในโลกที่เคลื่อนที่ เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เมื่อองค์ประกอบของโอกาสในแต่ละเรื่องตรงกัน จะแปรสภาพเป็นโอกาสใหม่ๆ ในทันที

การจำลองให้เห็นภาพ ให้เข้าใจมากขึ้น โอกาสเหมือนกับแผ่นเหล็กกลมๆ ที่มีรูหลายๆ รูแต่ไม่เป็นระเบียบ หลายๆ แผ่นมาซ้อนกันอยู่ มีทั้งแผ่นเล็กและแผ่นใหญ่ เอามาเรียงซ้อนกัน แต่ไม่ตรงกัน มีแกนเหล็กเสียบทะลุแผ่นเหล็กทุกแผ่น แต่ไม่ได้เสียบผ่านตรงกลางของแผ่นเหล็กนั้น

เมื่อแผ่นเหล็กหมุนรอบแกน จะพบว่า บางครั้งจะมีแสงรอดผ่านแผ่นเหล็ก ไปได้ทุกแผ่นจากการที่รูของแผ่นเหล็กหมุนมาตรงกันพอดี สักพักแสงก็หาย เพราะรูนั้นไม่ตรงกัน การเกิดรูตรงกันจะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ เพราะ จังหวะที่รูมาตรงกันจะเปลี่ยนไปตามจังหวะการหมุนของแผ่นเหล็ก

รูต่างๆ ที่มีคือ ความสวยงามของชีวิตที่เราได้เห็นได้พบในทุกๆ วัน โอกาส เหมือนกับแสงที่ลอดผ่านออกมาจากรูที่ตรงกัน แผ่นเหล็ก เหมือนกับองค์ประกอบของโอกาส เป็นเรื่องราวต่างๆ สิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงตัวเองตลอดเวลาโดยการหมุนไปรอบๆ แกนเหล็กนั้น เมื่อรู มาตรงกัน หมายความว่า องค์ประกอบของความสวยงามตรงกันแล้วจะ เกิดเป็นโอกาสของเรา

ในการสังเกตดูความสวยงาม เราจะเห็นโอกาสมากหรือน้อยนั้น ขึ้นกับว่า เราใส่ใจเรื่องรอบๆ ตัวเราบ่อยแค่ไหน มากแค่ไหน หรือจดจ่ออยู่ กับเพียงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ถ้าเราใส่ใจเรื่องรอบๆ เหมือนกับเรายืนอยู่ห่างจาก แผ่นเหล็ก ทำให้เห็นแผ่นเหล็กได้โดยรอบ แต่ถ้าเราขยับตัวเข้าไปใกล้แผ่นเหล็ก นั้น เราจะเห็นเพียงบางส่วนของแผ่นเหล็ก ทำให้จำนวนรูแห่งความ สวยงามที่เราเห็นได้ในมุมของสายตาของเราจะลดลง จะทำให้เห็นโอกา สลดลง แต่ในทางตรงกันข้าม เมื่อเรากอยออกมามากเกินไป เราจะเห็นขนาด ของรูแห่งความสวยงามลดลงไปด้วย ทำให้เราเห็นโอกาสได้ยากขึ้นเพราะ ขนาดของแสงแห่งโอกาสจะน้อยลงตามไปจนความสามารถของสายตาเรา ไม่อาจมองเห็นได้

ทางที่ดีเราต้องใส่ใจสิ่งที่อยู่รอบตัวเราในระดับที่เหมาะสม ไม่จ้อง มากเกินไป และไม่เพิกเฉยจนเกินไป ทำให้เราสามารถเห็นโอกาสได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ เห็นเรื่องราวดีๆ ที่จะเข้ามาในชีวิตของเรา และสามารถสร้าง
สิ่งที่สวยงามให้เกิดขึ้นกับตัวเราเอง อย่างมีความสุข

~6~

แนวคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม ความแตกต่าง

ความคิดสร้างสรรค์ ใครๆ ก็ว่าดี นวัตกรรม ใครๆ ก็ว่าเจ๋ง การเป็นผู้ประกอบการในโลกยุคที่ข้อมูลเข้าถึงได้ง่ายมาก ยุคที่เปิดโอกาสให้ใครก็ได้ ที่มีไอเดียดีๆ กลายเป็นเศรษฐีทั้งหมด เราเห็นตัวอย่างมากมายที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะในโลกออนไลน์ ที่เป็นพื้นที่ให้เราสามารถแสดงผลของความคิดได้ แต่นั่น ก็ยังเป็นเพียงคนส่วนน้อยที่สามารถแสดงความคิดได้อย่างทรงพลังมีความโดดเด่น

สถานการณ์ทางธุรกิจของโลกยุคปัจจุบัน ตั้งแต่โลกเราเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ หรือหลังจากปี 2000 เป็นต้นมา เป็นยุคที่ข้อมูลที่เกิดขึ้นบนโลกนี้ มีการส่งต่อถึงกันได้ง่าย ในรูปแบบของ ข้อความ ภาพ เสียง ภาพ วิดีโอ รหัสต่างๆ การเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เราเรียกกันว่าระบบอินเทอร์เน็ต ที่นับวันจะมีความรวดเร็ว และรองรับการส่งข้อมูลในปริมาณที่มากขึ้นเรื่อยๆ รวมไปถึงการส่งข้อมูลที่มีความคงเส้นคงวา หรือ ภาษาคอมพิวเตอร์เรียกว่า “เสถียร” มากขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ราคาการส่งข้อมูลถูกลงเรื่อยๆ เกิดอะไรขึ้นหรือ ผู้คนสามารถส่งข้อมูลที่มีความละเอียด สมจริง ที่มีเวลาที่มากขึ้น นานขึ้น มีมิติของข้อมูลได้มากขึ้นเรื่อยๆ และมีจำนวนคนเข้ามาร่วมกันใช้ระบบการส่งข้อมูลที่เราเรียกว่าระบบอินเทอร์เน็ตมากขึ้นเรื่อยๆ ใช้เวลาอยู่กับอินเทอร์เน็ตมากขึ้นเรื่อยๆ และข้อมูลของเราก็อยู่บนอินเทอร์เน็ตมากขึ้นเรื่อยๆ เช่นกัน

พฤติกรรมหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไป คือ ในอดีต ยุคช่วงก่อนปี 2000 ผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นผู้รับข้อมูลเพียงทางเดียว ช่องทางการสื่อสารมวลชนหลัก คือ โทรทัศน์และวิทยุ เป็นรูปแบบการสื่อสารแบบทางเดียว แต่ปี 2010 เป็นต้นมา โลกเปลี่ยนแปลงไป ผู้บริโภค กลายเป็นผู้ผลิตข้อมูลเอง ถ่ายทอดเอง และทำได้ง่ายขึ้นมากๆ เนื่องมาจากการใช้ระบบโครงสร้างทางอินเทอร์เน็ตเชื่อมคนเข้าด้วยกัน ถ้าเรารู้จักกันดี ก็เป็น Facebook Youtube Line และอีกสารพัดระบบ แล้วเกิดอะไรขึ้นหละ

สิ่งที่เกิดขึ้น คือการแย่งชิงความสนใจ เรียกว่า ทำอย่างไรก็ได้ ให้มีคนมาชม มาเยี่ยม มากดถูกใจ มาให้คอมเมนต์ มาแชร์ อะไรก็ได้ให้มากที่สุด เพื่อให้ได้ ประโยชน์ทางใจ ประโยชน์ทางการค้า วิธีการที่จะทำได้สิ่งเหล่านี้มา คือการสร้างเนื้อหา รูปแบบ และกระบวนการที่ทำให้ผู้คนถูกใจ หรือเราเรียกว่าความคิดสร้างสรรค์ เพราะความคิดสร้างสรรค์ ทำให้มนุษย์ได้รับความพึงพอใจ ได้รับความชื่นชม เป็นแรงดึงดูดให้มนุษย์วิ่งเข้าหาความคิดสร้างสรรค์

ในอีกทางหนึ่งที่จะเป็นต้องมีความคิดสร้างสรรค์ เพราะมีการพัฒนาเทคโนโลยีชนิดหนึ่งขึ้นมา ภาษาไทยเรียกว่า ปัญญาประดิษฐ์ ภาษาอังกฤษคือ Artificial Intelligent หรือ AI แล้วมันคืออะไร??? ถ้าจะพูดกันง่ายๆ AI คือ ชุดคำสั่งที่ให้คอมพิวเตอร์ สามารถประมวลผลจากตัวเองได้ และนำผลที่ได้ขึ้นมาเปรียบเทียบกับคำสั่ง เพื่อให้มีการพัฒนาตัวเองจนมีความแม่นยำมากขึ้นเรื่อยๆ นำมาแทนการคิดของมนุษย์ ยกตัวอย่าง เราคงรู้จัก Google แปลภาษา หลายคนคงได้ใช้มาแล้ว ในช่วงปี 2010 พบว่า Google แปลภาษา จะแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ยังเพี้ยนๆ อยู่ แต่ในโปรแกรมของ Google จะมีช่องให้ช่วยแก้ไขหลักจากแปลภาษาเสร็จ ดังนั้น เมื่อผู้ใช้งานให้ระบบแปล และมีการ

แก้ไข ระบบจะทำการเรียนรู้ไปเรื่อยๆ คล้ายๆ กับการเรียนรู้ของคน จนมีความแม่นยำมากขึ้นเรื่อยๆ คาดการณ์ว่าปี 2025 Google แปลภาษาจะทำหน้าที่ได้เหมือนคนแปลเองและมากกว่า 140 ภาษาทั่วโลก อันนี้เป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งเท่านั้น โดยจริงแล้วมีการใช้งานอยู่ในหลายอุตสาหกรรม ขอเพียงแค่มียุคที่มีปริมาณข้อมูลที่มากเพียงพอ ซึ่งในยุค 2000 เป็นต้นมา ผู้บริโภค เป็นผู้ผลิตข้อมูล และมีการส่งข้อมูลถึงกันตลอดเวลา ทั้งแบบที่รู้ตัว และไม่รู้ตัว

สิ่งที่จะเกิดขึ้นของเทคโนโลยี AI คือ อะไรที่ทำได้ช้าๆ คอมพิวเตอร์จะเรียนรู้ในการหาผลลัพธ์ที่ดีขึ้นเรื่อยๆ และทำไม่ดีกว่าคนหรือ ด้วย 2 เหตุผลคือ คอมพิวเตอร์คำนวณได้เร็วกว่าคน หรือเพิ่มกำลังการคำนวณได้จากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์หลายๆ เครื่อง คนทำไม่ได้เพราะสมองคน ไม่ได้เอามาเชื่อมกันเหมือนคอมพิวเตอร์ และเหตุผลที่ 2 คอมพิวเตอร์ไม่มีคำว่าลืม เพราะทุกอย่าง อยู่ในฐานข้อมูลหมดแล้ว ทำไมคนถึงลืมหละ??? ก็เพราะว่า การจำของคนต้องใช้พลังงานเอามาเลี้ยงสมอง การลืมเป็นการลดการใช้พลังงาน แต่คอมพิวเตอร์ ใช้วิธีการบันทึกลงในหน่วยความจำ ซึ่งยังเก็บข้อมูลได้เมื่อไม่มีพลังงานมาเลี้ยง เรามักจะรู้จักกันดีในอุปกรณ์ที่เราเรียกว่า ฮาร์ดดิส

ดูไปดูมา เหมือนคอมพิวเตอร์จะเก่งกว่าคนซะแล้ว ก็จริงนะ แต่ไม่ใช่ทั้งหมด สิ่งหนึ่งที่คอมพิวเตอร์ยังไม่สามารถทำได้ตอนนี้คือ ความคิดสร้างสรรค์ หรือความคิดใหม่ๆ โดยไม่อาศัยข้อมูลในอดีต คอมพิวเตอร์ยังทำไม่ได้ เพราะคอมพิวเตอร์ต้องการข้อมูลในอดีตมาเป็นฐานในการคำนวณ ด้วยเหตุนี้ เราจึงต้องเรียนรู้การสร้างความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้ยังสามารถสร้างความโดดเด่น และอยู่รอดในยุคของการสื่อสารที่ผู้บริโภคเป็นใหญ่

ความคิดสร้างสรรค์คืออะไร?

นิยามของความคิดสร้างสรรค์มีหลายอย่าง แต่โดยรวมๆ แล้ว เป็นเรื่องเกี่ยวกับ “การสร้างความคิดใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการหรือ แก้ปัญหาอะไรบางอย่าง”

ความคิดสร้างสรรค์ จะประกอบด้วย ความคิด ความใหม่ การแก้ปัญหา แต่ก่อนอื่นขอขยายความการแก้ปัญหาก่อน การแก้ปัญหานั้นที่มีความหมายกว้างมาก เพราะหมายถึง ปัญหาจริงๆ ที่เป็นอยู่ หรือ เรียกว่าสถานการณ์ที่ไม่ต้องการ ไม่พอใจ สถานการณ์ที่มีความเสียหาย ความเดือนร้อนต่างๆ ที่เกิดขึ้นแล้ว หรือ กำลังจะเกิดขึ้น

ปัญหาให้ความหมายกว้างขึ้น คือ ความรู้สึกอึดอัด ความอยากได้ ความต้องการที่เกิดขึ้น อันนี้ ก็จัดว่าเป็นปัญหาอีกรูปแบบหนึ่ง เพราะว่า เป็นสภาวะที่เราต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เป็นสภาวะที่เราต้อง “อดทน” “จำทน” หรือ “ทนทุกข” ในสิ่งที่เป็นอย่างนี้ แม้จะเป็นในระดับอารมณ์ก็ตาม

ความคิดสร้างสรรค์ เป็นการสร้างแนวทาง ในการแก้ปัญหา ซึ่งรูปแบบในการเกิดความคิดสร้างสรรค์ มีอยู่ดังนี้

1. แบบที่เป็นแนวคิด รูปแบบนี้ ผลของความคิดสร้างสรรค์จะออกมาเป็นวิธีการ แผนงาน หรือ ขั้นตอนการกระทำอะไรบางอย่าง รูปแบบนี้ เป็นการเน้นการตอบสนองในการแก้ปัญหากจากการกระทำ บางครั้ง อาจจะออกมาในรูปของกฎระเบียบ ข้อบังคับ ก็ได้

2. แบบที่เป็นผลงานทางศิลปะ หรือทางภาษา รูปแบบนี้ จะเริ่มจับต้องได้ สัมผัสได้ เห็นเป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น ผลงานเพลง ผลงานการ

ออกแบบ ผลงานการเขียน ที่ถูกคิดขึ้นมาใหม่ รูปแบบนี้ จะเป็นการเน้นการตอบสนองทางอารมณ์เป็นหลัก

3. แบบที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ รูปแบบนี้ เป็นรูปแบบที่ สร้างความคิดใหม่ ถูกนำเสนอออกมาในรูปแบบของสิ่งของเพื่อการใช้งาน ตอบสนองทางอารมณ์ แต่อยู่ภายใต้เทคโนโลยีเดิม เช่น การประดับตกแต่ง เครื่องดินเผาการออกแบบทรงและลวดลาย เฟอร์นิเจอร์ต่างๆ จะเห็นได้บ่อยๆ คือ อุปกรณ์ตกแต่งบ้าน

ความคิดสร้างสรรค์มาจากไหน

ความคิดสร้างสรรค์ มาจากการทำให้ต่าง ต่างจากของเดิม ต่างจากคนอื่น จุดเริ่มต้นของความคิดสร้างสรรค์จึงทำให้ต่างจากคนอื่น แต่การทำให้ต่างจะต้องการเผชิญหน้ากับความอึดอัดอย่างหนึ่งคือ ความกลัว

ความกลัวที่ว่านี้ เป็นความกลัวที่จะถูกนิทา ทั้งที่ได้ยินเอง หรือ “มโน” ว่าได้ยินก็ตาม โดยเฉพาะการโน้ว่าเราถูกนิทา หรือ กลัวไปก่อนล่วงหน้า ใช้แล้วมนุษย์ เป็นพวกที่ต้องการป้องกันตนเอง จึงคิดไปก่อนล่วงหน้าต่างๆ นานาว่าจะโดนแบบโน้น จะถูกแบบนี้ ทั้งที่ยังไม่เกิดขึ้นก็ตาม

ความกลัวนี้มาจากไหน ก็มาจากประสบการณ์ในอดีต บางคนอาจจะโดยต่อว่ามาจากการทำให้แตกต่างจากคนอื่น หรือบางคนเห็นว่าเป็นคนอื่นโดนต่อว่า โดยเฉพาะตอนเด็กๆ เรามักจะสอนเด็กว่า อย่าทำอะไรพิสดารนัก เป็นเด็กเรียบร้อยหน่อยสิ คิดอะไรประหลาด ไม่มีใครเขาทำกันไม่ดีหรอก คำเหล่านี้เป็นคำที่สร้างปมความกลัวไว้ในพวกเราตั้งแต่มเล็ก

สังคมทางเอเชีย รวมถึงในสังคมไทย เป็นสังคมที่ต้องการการเคารพลำดับอาวุโส และความเป็นพวกเดียวกัน ดังนั้น ใครก็ตามที่ทำผิดแพกจากคนอื่น จะถูกมองว่าเป็น “แกะดำ” “กานในฟุ้งหง” “นอกคอก” “ฟ้าเหล่า” ลองดูแต่ละคำ ให้ความรู้สึกทางลบทั้งนั้น จึงทำให้เรารู้สึกว่าการทำอะไรให้แตกต่างเป็นเรื่องที่น่ากลัว

ทางออกหรือ เราต้องมาแยกแยะว่า อะไรเป็นเรื่องจริง และอะไรเป็นเรื่องโมโน เรื่องจริงหมายถึง การทำตัวให้แตกต่างแล้วสร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น แบบนี้ก็ไม่ควรที่จะต่าง แต่ถ้ากรณีที่เป็นเรื่องโมโน หมายถึง เราทำให้แตกต่าง แล้วไม่พบว่าทำให้ใครเดือดร้อน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว แต่ยังคงอยู่ แปลว่าเรากำลังมโนเอง ตัวมโนนี้ เป็นตัวขวางกั้นความแตกต่างที่เป็นต้นกำเนิดของความคิดสร้างสรรค์

ฝึกสร้างความคิดสร้างสรรค์

การคิดให้ต่าง ก็จะให้เกิดความใหม่ แต่ใหม่แบบไหนถึงจะมีคุณค่าเรื่องนี้รู้ได้ไม่ยาก แค่ถามตัวเราเองว่า เราต้องการอะไรในการคิดต่าง และสิ่งที่เราทำให้ต่างไปเพื่ออะไร ถ้าทั้ง 2 เรื่องนี้เป็นเรื่องเดียวเมื่อไหร่ จะกลายเป็นความแตกต่างที่ดี และนั่นแหละ คือความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ ต้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ หรือแก้ปัญหาได้ โดยเฉพาะ การแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์มีคุณค่ากันที่แก้ปัญหาให้เราได้ แต่เมื่อใดก็ตามที่ความคิดแปลกใหม่ และยังเอาไปใช้ประโยชน์ หรือไม่รู้จะใช้ประโยชน์อะไร เราจะเรียกว่า “คิดไร้สาระ”

แต่ความคิดไร้สาระ ก็ใช่ว่าจะไร้ประโยชน์ซะทีเดียว เพราะอะไรหรือ? เพราะการคิดไร้สาระเป็นแหล่งของความคิดสร้างสรรค์ เราลองมาจินตนา

การเล่นๆ ก็ดู เรากำลังยืนอยู่ในสนามหญ้าแห่งหนึ่งที่เราไม่เคยรู้จักมาก่อน มีจอบหน้าตาแปลกๆ มีพลั่วที่เราไม่เคยเห็น มีไม้ขนาดกำพอดีมือยาว 1 เมตร มีเชือกที่ทำด้วยวัสดุประหลาด มีฟ้าใบรูปร่างแปลกๆ มีทางมะพร้าวรอบๆ สนามหญ้ามียันไม้บานาชนิด ทั้งต้นเล็กต้นใหญ่ที่เราไม่เคยเห็นมาก่อนในชีวิต

คำถามคือ เราจะทำอะไรดี....

คำถามนี้ ดูจะงงๆ หน่อย อยู่ก็มากถามอะไร ไม่เข้าใจ ทำทำไม ปล่อยให้มันแบบนั้นแหละ ไม่เห็นต้องทำอะไรเลย กลับบ้านดีกว่า อะไรก็ไม่รู้ น่ากลัว ไม่มีใครเค้ายกกัน ทุกอย่างแปลกไปหมด

แต่ถ้าเป็นพวกชอบคิดแบบไร้สาระ (เพื่อให้ได้สาระ) ก็จะเริ่มทำการสำรวจว่า มีอะไรบ้างอยู่ตรงนี้ และเริ่มเล่นกับของที่มี เล่นไปเพื่ออะไร หรือ ก็เพื่อความสนุก ไม่มีอะไรมากกว่านั้น พวกชอบคิดไร้สาระ ก็จะคิดเพื่อความสนุกเท่านั้น

แต่ทันใดนั้น มีปัญหาโชนเข้ามา บอกว่า เราต้องปฏิบัติภารกิจ ทำอาหารให้เสร็จภายใน 1 ชั่วโมง ทีนี้ ใครจะสามารถทำภารกิจนี้เสร็จก่อนกัน

คนที่สามารถทำได้ต้องเป็นคนที่มีประสบการณ์มาก่อน ถึงจะทำได้ แน่แน่นอน พวกที่ชอบคิดไร้สาระ จะมีประสบการณ์มาก่อนเท่านั้น จึงจะรู้ว่า สิ่งที่มีอยู่แต่ละอย่าง จะใช้ทำอะไรได้บ้าง โดยเฉพาะคนที่ลงมือเล่นกับเครื่องมือต่างๆ มาแล้ว การเล่น คือ การสร้างสนามประสบการณ์ เพื่อให้สามารถสร้างทางออกสำหรับปัญหา

แต่การเล่นในความคิดไร้สาระนั้น โดยใช้จินตนาการของเราเอง เราเรียกว่า คิดเล่นๆ เป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างความคิด

สร้างสรรค์ เพราะการคิดเล่นๆ เป็นวิธีการที่ทำให้เราข้ามความกลัวได้ เนื่องจากเรารู้ว่า ไม่ใช่เรื่องจริง เลยไม่จำเป็นต้องกลัวใครมาว่า ทำอยู่อย่างในความคิดของเรา เป็นจุดที่มีความปลอดภัย มีความเป็นส่วนตัวมาก เราจึงกล้าที่จะคิดอะไรก็ได้ เพราะทุกอย่างเป็นเรื่องสมมติ

เมื่อใดก็ตามที่การคิดเล่นๆ เอาไปใช้ประโยชน์ได้ ตรงนั้นแหละ จุดสร้างสรรค์ เกิดทันที แต่ความคิดสร้างสรรค์ยังไม่จบเท่านั้น เพราะว่า เราต้องคิดต่อในรายละเอียดต่างๆ เพื่อให้ยืนยันทางความคิดว่า ความคิดของเราจากจุดความคิดสร้างสรรค์ สามารถใช้งานได้จริงหรือไม่ และต้องการรายละเอียดอะไรเพิ่มเติมได้อีก

คิดเล่นๆ แต่ทำจริงๆ

การสร้างความคิดสร้างสรรค์ จะสร้างออกมาได้ จะเจอกำแพงอยู่อย่างหนึ่งที่ทำให้ความคิดสร้างสรรค์ ไม่ออกมาคือ การบังคับให้ออก ยิ่งเราบังคับมาเท่าไร สมองเรา จะสร้างกำแพงเพื่อตีกรอบความคิดมากขึ้น ความคิดของเราจึงวนเวียนอยู่กับประสบการณ์หรือความคิดเก่าๆ

ทำใจหละ เพื่อให้กำแพงหายไป ก็ ง่ายนิดเดียว อย่าไปบังคับมันให้ออกมา แล้วใช้คำว่า “ถ้า...แล้ว...” บ่อยๆ เราต้องไม่ลืมว่า สมองมนุษย์ ถูกออกแบบมาให้หลีกเลี่ยงอันตราย ดังนั้น การที่เราคิดอะไรแปลกใหม่ สมองจะทำงานโดยอัตโนมัติว่า เป็นเรื่องที่ไม่มีการรองรับ อาจจะอันตรายได้ สมองจำสร้างกำแพงความคิดขึ้นมาทันที

การใช้คำว่า “ถ้า...แล้ว...” สองของเราจะรู้กันที่ว่า ไม่มีอยู่จริง ดังนั้น สมองจะบอกว่า สิ่งนี้ไม่อันตราย สามารถคิดต่อได้ เราใช้จุดตรงนี้

มาเล่นกับความคิด เป็นการ คิดเล่นๆ เล่นหมายถึง สมมุติในสิ่งที่ไม่ได้อยู่จริง ตามที่เราชอบ ถ้าเราไม่ชอบ เราก็จะไม่เล่น เราจึงเล่นในสิ่งที่เราชอบ

อ้าว แล้วจะเล่นไปถึงไหน กลับไปดูเป้าหมายของเราสิ เราอยากได้อะไร เป้าหมายคือสิ่งที่เราชอบ เราก็ลองคิดเล่นๆ ดูว่า เราจะทำอะไรได้บ้างเพื่อให้ไปถึงเป้าหมาย ลองออกแบบธุรกิจดู จำลองสถานการณ์ ผ่านการจินตนาการ แล้วทำให้ให้เกิดของใหม่ เป็นความมิดสร้างสรรค์ดู

คิดไปเรื่อยๆ และสนุกกับความคิดจนได้รับความสุขจากความคิด อย่าไปตกใจกับความคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น และอนุญาตให้เรา มโน เข้าข้างตัวเองได้ จงยึดไปกับความคิด ชื่นชมความสำเร็จในความคิด ตื่นเต้นกับความคิดใหม่ เหมือนเด็กๆ ที่ดีใจเมื่อต่อของเล่นไม้เป็นรูปร่างในจินตนาการได้

เมื่อเห็นความคิดมีความชัดเจนแล้ว เราก็มาเรียบเรียงใหม่ เป็นแผนการ วิธีการ รูปแบบ รูปร่าง รูปทรง อะไรก็แล้วแต่ที่ปรากฏอยู่ในความคิด ทำให้เป็นจริงขึ้นมา เพราะว่าความคิดจะไม่มีประโยชน์อะไรเลย ถ้าไม่ถูกถ่ายทอดออกมา คิดอย่างเดียว ไม่เก็บเอาไว้ จะกลายเป็น ฟันกลางวัน เราคงยังไม่อยากเป็นคนที่เป็นฟัน และยิ้มน้ำลายไหลอยู่คนเดียวใช่ไหม เราอยากได้ฟันที่มีคุณค่าและทรงพลังใช่ไหม ดังนั้น เราทำเรื่องเล่นๆ ให้กลายเป็นจริงโดยการคิดเล่นๆ เพื่อเป้าหมายจริงๆ

แต่ถ้าคิดไปคิดมาแล้ว รู้สึกว่าไม่ใช่ อย่าเพิ่งเครียด อย่างเพิ่งตกใจ เพราะเป็นเพียงความคิด เราก็แค่ คิดเล่นๆ ต่อไป ของให้ทุกคนมีความสุขกับความคิด

~7~

ความเสี่ยงอันน่ารัก

ความเสี่ยง ความเสี่ยง ความเสี่ยง ใครๆ ก็ไม่ชอบความเสี่ยง แม้แต่นักธุรกิจ ก็ไม่ชอบความเสี่ยง เพราะอะไรหรือ ปกติแล้ว เรามักจะให้ความหมายของความเสี่ยงว่าเป็นความเสียหาย เป็นเรื่องที่ต้องหลีกเลี่ยง เป็นอะไรที่ไม่ควรจะมี เพราะพื้นฐานมนุษย์นั้น มักจะต้องการความมั่นคง หรือความมั่นใจ ทำอะไรแล้วได้แน่ๆ แต่อันนี้อาจจะใช้ไม่ได้สำหรับใครบางคนที่ชอบเสี่ยงโชค

มนุษย์ โดยพื้นฐานแล้ว มนุษย์จะเป็นสิ่งมีชีวิตที่ใช้ความสามารถของตัวเองเพื่อความอยู่รอด จึงพยายามตีความหมายทุกอย่างอย่างเป็นเชิงลบทั้งหมด เพื่อให้ตัวเองมั่นใจว่า ตนเองนั้นจะต้องรอดแน่ๆ จึงตีความหมายทุกอย่างในทางลบ เป็นการสร้างสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าของตนเอง และสมองจะเริ่มสั่งการตัวเราเพื่อแสดงพฤติกรรมต่างๆ ให้รอดปลอดภัย การคิดเชิงลบเป็นการคิดเพื่อระวังตัวเอง อย่างเช่นเวลาเดินไปในที่มืด เราจะเริ่มกลัว เพราะเราไม่รู้ว่าอะไรจะมาปรากฏตัวให้เห็นในที่มืด ทั้งแบบมีชีวิต หรือไม่มีชีวิตก็ตาม สมองก็จะเริ่มมโนไปต่างๆ นานา เริ่มใส่เรื่องราวจนเราเรียกว่า ฝันร้าย ทางเปลี่ยวบ้าง หรือคิดว่ามีคนดักทำร้ายเราบ้าง

จากเรื่องราวอันตรายต่างๆ ที่มนุษย์กลัว เราเลยเรียกสิ่งนี้ว่า ความเสี่ยง ในความเสี่ยง สามารถแปลความหมายได้ 2 ความหมาย ความหมายแรกเป็นความหมายทางวิชาการ หรือทางทฤษฎี คือ

“โอกาสของเหตุการณ์ที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้”

ในความหมายที่ 2 ตามความรู้สึกของมนุษย์ คือ

“อันตรายที่คิดว่าจะเกิดขึ้นกับตัวเอง”

ที่สิ่งแตกต่างกันของทั้ง 2 ความหมายนั้นคือ ในความหมายทางทฤษฎี ความเสี่ยงนั้น สามารถเกิดขึ้นได้ทั้งทาง “บวก” และทาง “ลบ” ดังนั้น อาจจะดีกว่าปกติก็ได้ เช่น ยอดขายสูงผิดปกติ หรือ มีลูกค้าเพิ่มขึ้นแบบผิดปกติ แต่ในความหมายของความรู้สึก มนุษย์ไม่เคยมองทางด้านบวก มองแต่ทางด้านลบเพียงอย่างเดียว และเวลาพูดถึงความเสี่ยงสมองของเรา จะบอกว่าความเสียหายต้องเกิดขึ้นแน่ๆ

ผลพวงจากความรู้สึกว่าเสี่ยง

จริงๆ แล้วความเสี่ยงที่มีนั้น เป็นเรื่องอนาคต ผลของความเสี่ยงยังไม่เกิดขึ้น เพราะเมื่อเกิดขึ้นเมื่อไหร่ เราเรียกสิ่งนั้นว่า ความเสียหาย อันเกิดจากต้นเหตุต่างๆ ที่เราเรียกว่า ภัย เพราะฉะนั้น ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดจากความเสี่ยง เป็นเรื่องของอนาคตเท่านั้น สมองเราจะมโน จินตนาการคิดไปเอง ทั้งสิ้น แล้วสร้างเป็นเกราะป้องกันตัวเอง

ผลพวงที่เกิดขึ้นนั้นคือ ความคิดของเราจะส่งผลมาถึงพฤติกรรมของเรา และการตัดสินใจของเรา ลองจินตนาการตามสถานการณ์นี้ดู

เมื่อเราเดินไปในซอยแคบๆ ที่เราไม่เคยเดินมาก่อน เราเดินไปทางนี้ เพื่อไปหาที่พัก ที่ไม่มีคนเดินผ่าน ไม่มีบ้านคนสักหลังเดียว รอบๆ ข้างมีแต่ พงหญ้าหนาสูง ทั้ง 2 ข้างทาง เวลานั้น ก็กำลังจะมืด และได้เสียงหมาเห่า อยู่ไกลๆ ข้างหน้า เรายังคงเดินหน้าต่อไปเรื่อยๆ กันได้นั้น เราได้ยินเสียง ช่วยๆๆๆๆๆ อยู่ทางด้านซ้ายมือของเรา .....

ทั้งหมดนี้ เรากำลังคิดถึงอะไร สมอของเราสั่งการอะไรเราบ้าง และเรากำลังรู้สึกอะไร????

แน่นอน หลายคนกำลังรู้สึกคล้ายๆ กันว่า มันน่ากลัว กลับเถะ ไม่น่าไปแล้ว อะไรก็ไม่รู้ มีคนมาทำร้ายมัย หรือ อยากกลับบ้าน หรือ อยากจะ ไปให้พ้นๆ จากตรงนี้ซะที ไม่เอาแล้ว

ก็นี่ลองมาคิดดูว่า ถ้าถนนเส้นนั้น เป็นทางที่เราจะสามารถไปถึง เป้าหมายชีวิต ของเรา โดยปกติแล้ว ถนนที่พาเราไปสู่เป้าหมายมักจะเป็น ถนนที่เราไม่เคยผ่านมาก่อน เป็นเส้นทางที่เราไม่สามารถบอกได้ว่ามีอะไร รอเราอยู่ข้างหน้า ซึ่งกลายเป็นภาพเดียวกันกับถนนที่ได้กำหนดมาในตอนต้น

ในชีวิตคนเรา มักจะเอาเรื่องราวต่างๆ มาผูกเข้าด้วยกันแบบ เข้าข้างตัวเอง หรือ เรียกว่าง่าย ๆ ว่าสร้างเรื่องใหม่จากประสบการณ์ในอดีต โดยการบิดเบือนเรื่องราวให้เป็นสิ่งที่เราชอบ และรู้สึกปลอดภัย ดังนั้น การที่เราเดินเข้าไปในทางเปลี่ยว ทางใหม่ เราก็สร้างมโนเรื่องราวต่างๆ ขึ้นมา ตามประสบการณ์ในอดีตที่ผ่านการบิดเบือน ประจักษ์ ให้เป็นไปตามที่เรา เองนั้นรู้สึกปลอดภัย

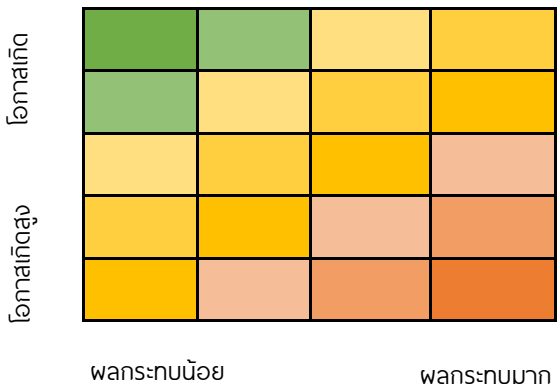
เรื่องราวเหล่านั้น จึงออกมาในรูปแบบของเรื่องที่น่ากลัว เพื่อให้ เราตระหนักและให้ความสำคัญกับเรื่องนั้น เช่น เรื่องผี เรื่องอาชญากรรม

ที่จะเกิดขึ้นในทางเปลี่ยวเป็นต้น แต่สิ่งที่น่าสนใจมากกว่านั้น คือ จริงๆ แล้ว เรากลับจะไม่จากสิ่งที่เรากำลังเผชิญอยู่ ดังนั้น เรามาเข้าใจเรื่องธรรมชาติของความเสี่ยง และธรรมชาติของความกลัวก่อนละกัน

ความเสี่ยง กับ ความกลัว

มนุษย์เรานั้น ความเสี่ยง เรามักตีความหมายเป็นความกลัวอยู่แล้ว แต่แท้จริงแล้ว ความเสี่ยงสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ความเสี่ยงที่สามารถตรวจสอบได้ หรือ เป็นความเสี่ยงที่ชัดเจน ความเสี่ยงเหล่านี้ สามารถนำมาคำนวณเป็นค่าคะแนนความเสี่ยงต่างๆ ได้ สามารถพิสูจน์ได้ทางวิทยาศาสตร์ หรือเรียกได้ว่าเป็นความเสี่ยงทางกายภาพ ความเสี่ยงเหล่านี้ มักจะมีทฤษฎีรองรับเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยง

วิธีการจัดการความเสี่ยง เรามักจะมองใน 2 มิติ คือ ความรุนแรงของผลที่เกิดขึ้น ความความเสี่ยง และความถี่หรือโอกาสในการเปิดความเสี่ยง เมื่อเอาทั้ง 2 อย่างมารวมกันสามารถสร้างเป็นตารางความเสี่ยง (Risk Matrix)

ตารางนี้แสดงถึงความจำเป็นในการจัดการกับความเสี่ยงที่เราสามารถกำหนดโอกาสที่เพิ่มขึ้นของเหตุการณ์ต่างๆ ได้ สี่เหลี่ยม แสดงถึงความจำเป็นในการจัดการน้อย และสี่เหลี่ยม แสดงถึงความสำคัญในการจัดการมากหรือเร่งด่วน ตารางนี้ เป็นการใช้อธิบายการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อแยกแยะความเสี่ยงออกเป็นส่วนๆ ในเหตุการณ์ต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวเรา แต่วิธีการนี้จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลที่เคยเกิดขึ้น และมีการรวบรวมอย่างเป็นระบบที่เราเรียกว่า สถิติ

แต่อย่างไรก็ตาม โดยธรรมชาติของเรา เรามักจะมีข้อมูลไม่ครบในทุกอย่าง เราจึงใช้การจัดการเกี่ยวกับความเสี่ยงด้วยความกลัว กลัว เพราะเราไม่รู้ว่า มีอะไรเกิดขึ้นได้บ้าง สิ่งนี้ เรียกว่า ความเสี่ยงเชิงจิตวิทยา อันที่จริงคือความกลัวพลลัพท์ ที่เราไม่ต้องการให้เกิดขึ้นเอง

ความเสี่ยงทางจิตวิทยาเป็นความเสี่ยงที่เรามักจะไม่ว่าต้นเหตุของความกลัวนั้น เกิดจากอะไร แต่เรายังใช้คดีที่มีเครื่องมือตัวหนึ่งช่วยให้เราสามารถระลึกได้ว่า ความกลัวของเรานั้น เกิดจากอะไร โดยการตั้งคำถาม และใช้ สถิติ ในการตรวจจับความรู้สึกของตัวเอง

คำถามที่เราใช้กัน เมื่อเรารู้สึกว่า กลัว เสี่ยง ให้ใช้ชุดคำถามคือ

“เรากำลังกลัวอะไร?”

“อะไรทำให้เรากลัวสิ่งนั้น?”

“ถ้าสิ่งนั้นเกิดขึ้นจริงๆ แล้ว เราจะเป็นอย่างไร?”

“และจริงๆ แล้ว เรากังวลอะไรจากความรู้สึกกลัวนั้นกันแน่?”

คำถามเหล่านี้ ทำให้เราเข้าใจจริงๆ ว่า เรากำลังกลัวอะไร หรือ กังวลเรื่องอะไร และเข้าใจต้นเหตุของความกลัว เช่น บางคนคิดว่าอยาก

ลงทุนในการทำธุรกิจ แต่ไม่ต้องการขาดทุน เพราะกลัวว่าถ้าขาดทุนแล้วเงินที่มีอยู่นั้นจะหมดไปทำให้ความมั่งคั่งในชีวิตจะลดลง จึงเกิดความกลัวเกิดขึ้น แต่เรามักจะกลัวว่า สิ่งนั้นเป็นความเสี่ยง แต่เป็นความเสี่ยงที่มองเพียงด้านเดียวคือด้านที่มีผลกระทบต่อทางลบ เราจึงเรียกสิ่งนี้ว่าความกลัว

ความกลัวเป็นกลไกทางธรรมชาติของมนุษย์ในการใช้ชีวิตให้อยู่รอดเพราะถ้าเราไม่กลัวแล้วเราจะใช้ชีวิตในความอันตราย เรากลัวไฟเพราะเราเรียนรู้ว่า ไฟนั้นร้อน สามารถที่จะทำอันตรายได้ เรากลัวงูเพราะเรารู้ว่า งู (บางตัว) มีพิษ ทำให้เราถึงตายได้ ซึ่ง ในความเป็นจริงแล้ว งูมีจำนวนน้อยมากมีพิษ และส่วนใหญ่เป็นงูไม่มีพิษ และอะไรหละที่ทำให้เรารู้สึกกลัวงูกันที่เห็น และไม่รู้ว่างูตัวนั้นมีพิษหรือไม่ สิ่งนี้เป็นกลไกการเอาตัวรอด โดยเฉพาะเมื่อเราไม่รู้ สมองของเราจะตีความไว้ก่อนว่าอันตราย

เช่นเดียวกัน ในความมืด คนจำนวนมากกลัวความมืด และบอกว่าในความมืดมีผี โดยที่เราเองไม่เคยรู้เลยด้วยว่า ผีหน้าตาเป็นอย่างไร และทำไมผีต้องมาเฉพาะในความมืด กลางวันไม่มีผีหรือ ผีต้องอยู่ในห้องมืดๆ แล้วผีทะลุกำแพงออกมาได้ม๊ยะ เราเองอาจจะเคยหาคำตอบ บ้างก็อธิบายว่า ผีเป็นความไม่ดี จึงกลัวแสงอาทิตย์ บ้างก็บอกว่า ดวงอาทิตย์เป็นพลัง มีอำนาจการจัดสิ่งชั่วร้าย แต่คนจำนวนมากบอกว่าไม่รู้ แต่กลัว ลองมาสำรวจความคิดกันดูว่า จริงๆ แล้ว เราทำลักลัวอะไร ใจเย็นๆ นะ ค่อยๆ พิจารณา

คราวนี้ลองกลับมาที่จินตนาการของเราอีกครั้ง ให้เราคิดว่าเรากำลังอยู่ในห้องสักแห่งที่เราไม่คุ้นเคยไม่รู้จัก ห้องนั้น มืดมิดมาก ทันใดนั้น จมูกของเราเริ่มทำงานพร้อมๆ กับหูของเรา เราได้ยินเสียงกอกๆ แก๊กๆ

อะไรบางอย่างอยู่รอบตัวเรา มีกลิ่นสาบๆ ลอยมา เป็นกลิ่นเหม็นอับน่า
คลื่นไส้...

เรากำลังรู้สึกอะไร?

เรากำลังคิดว่า เรากำลังมีความเสี่ยงอะไรบ้าง?

แล้วเราอยากทำอะไรต่อไป?

เหตุการณ์ยังไม่จบแต่เพียงเท่านั้น เราเริ่มเห็นแสงไฟลางๆ ลอยไป
ลอยมา พอจะให้เห็นเงาอยู่รอบๆ ใต้บ้าง สิ่งที่เห็น มีรูปร่างคล้ายคน ยืน
นิ่งๆ อยู่ที่หลังที่ไม่ไกลจากเรามาก ในแสงไฟนั้น กระพริบๆ ทำให้สามารถ
เห็นเงานั้น เป็นระยะ แต่รู้สึกว่ามัน เคลื่อนที่ได้ เคลื่อนไหวได้... กลับมา
ที่คำถามเดิม

เรากำลังรู้สึกอะไร?

เรากำลังคิดว่า เรากำลังมีความเสี่ยงอะไรบ้าง?

แล้วเราอยากทำอะไรต่อไป?

ให้เรากลับมาที่สมองของเรา ความคิดของเรา จริงๆ แล้ว เรา
กำลังรู้สึกอะไรอยู่ หลายคน ถ้าคิดแบบผิวเผิน ก็บอกว่ารู้สึกกลัว แล้ว
เรากลัวอะไรล่ะ บางคนบอกว่า กลัวผี บางคนบอกว่า กลัวอะไรไม่รู้
มันจะโผล่ออกมา นั่นสินะ เรากลัวอะไรก็ไม่รู้ที่จะโผล่ออกมา น่าสนใจมาก
คือ คนมักจะคิดว่า เรากลัวว่าจะมีตัวอะไรโผล่ออกมา เอามาจากไหนหละ
ค่อยๆ ค้นหาความคิดตัวเอง เราเคยเห็นมันที่ไหนนะ คนจำนวนมาก เจอ
อยู่ในโทรทัศน์ บางคนเจอจากเรื่องเล่าของคนอื่น นี่ไง เราคิดไปเองทั้งนั้น
เลย

สาเหตุหลักๆ ของความกลัว คือเรากลัวว่า เราจะขาดความมั่นคงทางร่างกายและทรัพย์สิน เพราะเรามองไม่เห็น เราได้ยินไม่ชัด เราไม่รู้ว่า กลิ่นนั้นมาจากไหน เราจึงกลัวไว้มาก่อน

กลับมาที่ห้องความมืดของเรา ถ้าเราเปิดไฟให้สว่าง ในห้องนั้น เราจะพบว่า เป็นห้องแสดงเสื้อผ้าเก่า และไม่ได้ใช้งานมานานแล้ว จึงทำให้มีฝุ่นโซวี่เสื้ออยู่ในห้อง เสียงที่ได้ยิน เป็นเสียงจากหนูที่เข้ามาหาอาหาร กลิ่นอันนั้นเนื่องจากหลายวันก่อน มีคนมาดักหนูด้วยอาหารคลุกยาเบื่อ ทำให้หนูตาย และกำลังส่งกลิ่นเห็นพอดี ส่วนไฟที่เห็น เป็นหลอดไฟที่ต่อขั้วไม่ดี จึงทำให้มีการเรืองแสงออกมา แต่ก็จืดๆ ดับ เป็นระยะ เมื่อถูกอย่างถูกเปิดเพยออกมาแล้ว เรายังกลัวอะไรอีก

ถึงตรงนี้ เราก็จะบอกกับตัวเองว่า โธ่!!! ไม่เห็นมีอะไรเลย กลัวไปได้!!! ไข่แล้ว ความเสี่ยงจำนวนมาก เรากลัวจากสิ่งที่เราไม่รู้ เลยไม่กล้าที่ลงมือทำ เพราะเราไม่รู้ว่า ลงมือแล้วจะเกิดอะไรขึ้นกับเราบ้าง ย้อนกลับมาสู่การเป็นผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการคือผู้ที่ริเริ่มแนวทางใหม่ๆ ในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายของตนเองที่ตั้งไว้ และแนวทางใหม่ๆ นี้ ไม่มีอดีตให้เรียนรู้แบบสูตรสำเร็จ หากแต่เราต้องเรียนรู้ไปพร้อมกับการทำงานของเรา ยิ่งเป็นแนวทางใหม่มาก หรือแปลกกว่าแต่ก่อนมากเท่าใด ยิ่งเหมือนกับห้องที่มืดมากขึ้นเท่านั้น แล้วเราหละกลัวอะไร

ความเสี่ยงที่เห็นตัวได้

ในวิชาการจัดการความเสี่ยงนั้น จะมีขั้นตอนง่ายๆ คือ ระบุความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และตัดสินใจดำเนินการกับความเสี่ยง

ความเสี่ยงในที่นี้มีความหมายว่า โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์เอาไว้ ทั้งในทางบวก (ขายดีเกินไป) ทางลบ (ขาดทุน)

หลายคนสงสัยว่า ขายดีเกินไปเป็นความเสี่ยงได้อย่างไร ในเมื่อได้เงินเพิ่มขึ้น เป็นแน่นอน เพราะในความเป็นจริงแล้ว อะไรที่มากเกินไป ก็จะมีผลกระทบทางอ้อมกับเราในอนาคต เพราะเราเองไม่ได้เตรียมการรองรับเอาไว้ เช่น ร้านอาหาร ขายดีเกินไป ทำให้เกิดการรอคิว และต้องจัดการอารมณ์ของลูกค้า ในขณะที่การทำอาหารจะต้องมีการควบคุมคุณภาพของการผลิต ถ้าเร่งเกินไป อาหารที่ปรุงนั้น อาจจะไม่สุก หรือรสชาติไม่เป็นไปตามที่ควรจะเป็น หรืออาจจะกระทบต่อความสะอาดของร้าน ตั้งแต่การล้างจาน การเก็บทำความสะอาด การให้บริการต่างๆ

การจัดการความเสี่ยงแบบที่เห็นตัวได้นั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 สถานการณ์คือ ความเสี่ยงที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ และความเสี่ยงที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคต ความเสี่ยงที่กำลังดำเนินการอยู่นั้น อาจปรากฏอยู่ในรูปของความเสียหาย หรือสัญญาณแห่งความเสียหายก็ได้ แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรล่วงหน้าตอนนี้เรากำลังมีความเสี่ยงที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ อันนี้ไม่ยาก ให้เราพิจารณาดูว่า งานที่เรากำลังทำนั้น มีปัญหาหรือความอึดอัดเกิดขึ้นหรือไม่ ถ้ามีก็นั่นแหละความเสี่ยง จริงไม่ควรเรียกว่าความเสี่ยง แต่ต้องเรียกว่าภัย (Peril) หรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงแล้ว การจัดการความเสี่ยง ก็สามารถใช้คำถามดังต่อไปนี้ในการวิเคราะห์ต้นต่อแห่งความเสี่ยงที่แท้จริงคือ

ตอนนี้ จริงๆ เรากำลังเผชิญอะไรอยู่?

ในความเป็นจริง เราอยากได้อะไร?

แล้วเราต้องทำอะไรเพื่อให้ปัญหานั้นหมดไป?

ในความเป็นจริง ปัญหาที่เราเจออยู่นั้น ส่วนใหญ่ คนเราไม่สามารถค้นหาสาเหตุที่แท้จริงได้ และการแก้ปัญหาส่วนใหญ่ ทำโดยการกำหนดเงื่อนไข หรือระเบียบเพื่อเอามาควบคุมพฤติกรรม การกระทำของคน และคิดว่าสิ่งนั้นเป็นการควบคุมปัญหา แต่ในความเป็นจริงนั้น ปัญหา ยังไม่ได้ถูกแก้ เพียงแค่เป็นการควบคุมปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นเท่านั้น

ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาเรื่องการทุจริต คนทั่วไปมักจะมองว่าเป็นความเสี่ยง จึงต้องการจัดการปัญหาการทุจริต วิธีการที่ใช้กันโดยทั่วไป คือ การออกกฎระเบียบเพื่อมาควบคุมไม่ให้คนทุจริต พร้อมทั้งต้องหน่วยงานการตรวจสอบการทุจริตอีกต่างหาก แล้วจริงๆ แล้วการทุจริตนั้น ปัญหาที่แท้จริงคืออะไร ระหว่าง กฎระเบียบที่หละหลวม หรือ คนที่มีความเห็นแก่ตัว

การทุจริต ไม่ได้เกิดขึ้นกับทุกคน แต่เป็นเฉพาะคนบางคน แต่วิธีการของการจัดการปัญหาเรื่องนี้ โดยส่วนใหญ่กับการใช้การออกกฎระเบียบที่ต้องบังคับกับคนทุกคน สิ่งที่เกิดขึ้นคือ คนที่ไม่ทุจริต กลับต้องทำงานลำบากขึ้น แต่คนที่ทุจริต ก็สามารถหาช่องทางในการทุจริตได้เหมือนเดิม สุดท้าย การจัดการเรื่องนี้ ก็เป็นการเพิ่มภาระงาน และต้นทุนในการทำงานมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ

ในการจัดการที่แท้จริง เราต้องค้นหาความต้องการที่แท้จริงก่อน เราต้องการอะไรกันแน่ จากนั้น เราถึงออกแบบการวิธีการทำงานใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของเราเอง ไม่ใช่การออกกฎระเบียบใหม่ แล้วมันต่างกันอย่างไรหละ การออกแบบระบบ เป็นการสร้างระบบงานใหม่ ทำให้เราจะได้ระบบงานที่เหมาะสมกับการทำงาน แต่การออกกฎระเบียบใหม่ เหมือนกับ เราเอาฟ้าไปห่อก้อนหินที่เราไม่ต้องการเห็นเนื้อของก้อนหิน

สิ่งที่เกิดขึ้น คือ ก้อนหินจะมีขนาดใหญ่ และหนักมากขึ้นเรื่อยๆ เป็นการเพิ่มปัญหาที่มีความซับซ้อนขึ้นเรื่อยๆ ไม่ได้รับการแก้ไขต่อไป

สาเหตุของปัญหาแบบ SMOCK

เรามาพิจารณาประเด็นของปัญหาหรือความเสี่ยง โดยเฉพาะ ความเสี่ยงทางธุรกิจ ซึ่งให้พิจารณาในกรอบของ SMOCK นั่นคือ

S = Strategy (กลยุทธ์)

M = Money (การเงิน)

O = Operation (การดำเนินการ)

C = Compliance (ระเบียบและกฎหมาย)

K = Knowledge (ความรู้)

ความเสี่ยงทางกลยุทธ์ (Strategy: S) หมายถึง กลยุทธ์ของการตั้งธุรกิจ หรือ การกำหนดทิศทางของชีวิต หรือ ของธุรกิจ ความเสี่ยงในที่นี่ เกิดขึ้นจาก ทิศทางของกลยุทธ์ว่ามีทิศทางไปทางใด และที่สำคัญไปกว่านั้น ทิศทางที่เรากำหนดนั้น เป็นทิศทาง ถูกต้อง สามารถทำให้เราประสบความสำเร็จได้จริงหรือไม่ โดยเฉพาะ ในการตั้งเป้าหมายทางธุรกิจ เป้าหมายนั้น จะสามารถสร้างกำไรในระยะยาวจนกระทั่งธุรกิจประสบความสำเร็จหรือไม่ ในอีกแง่หนึ่ง กลยุทธ์ของเรานั้นมีการปรับเปลี่ยนได้อย่างถูกต้องถูกเวลาหรือไม่ ทันต่อสถานการณ์หรือไม่ ถ้าใช่ สิ่งแวดล้อมต่างๆ จะเสริมเราให้ประสบความสำเร็จ แต่ถ้าไม่หละ ธุรกิจของเราจะเหมือนกับการหลงทางกลางทะเล ที่เราจะหาทิศทางในการเดินทางของเราไม่ได้เลย

เมื่อกล่าวถึงกลยุทธ์ก็ขออธิบายสักหน่อยเกี่ยวกับกลยุทธ์ ความหมายของกลยุทธ์ที่แท้จริงแล้ว หมายถึง วิธีการได้มาซึ่งสิ่งที่เรา ต้องการ ดังนั้น จุดเริ่มต้นของกลยุทธ์ คือการตั้งเป้าหมาย ดังที่เราได้ กล่าวไว้ตั้งแต่ในบทที่ 3 แล้วว่า เป้าหมายคือสิ่งยั่วยวนและทรงพลัง เมื่อ เรามีเป้าหมาย เราเองต้องมีวิธีการได้มาซึ่งเป้าหมายนั้น เราเองจึงต้องมี แผนการในการดำเนินชีวิตหรือดำเนินธุรกิจ เราจะทำอะไรก่อน อะไรหลัง ทำอะไรพร้อมกัน และทำอย่างไร สิ่งนี้เป็นภาพรวมๆ ของการดำเนินกล ยุทธ์

แต่แผนการทั้งหมดนี้ เป็นสิ่งที่เราจินตนาการขึ้นมาเอง สร้างมา จากมโนของเราเอง ซึ่งเมื่อเราเริ่มทำจริงและ เราจะไม่รู้เลยว่า สิ่งที่ทำนั้น ถูกต้องจนกว่าจะเราหยุดตัวเองและพิจารณาว่าเรากำลังทำอะไร ได้ ผลลัพธ์อะไรกลับมาบ้าง เมื่อเทียบกับสิ่งแวดลอมรอบข้าง ความเสี่ยง ของกลยุทธ์ จะพบได้ตอนนี้ วิธีการวัดความเสี่ยงคือ ให้เราเปรียบเทียบ ผลที่เกิดขึ้น กับสิ่งที่เราต้องการ ถ้าแตกต่างกันไม่มาก เรายังสามารถ ปรับตัวได้ แบบนี้ถือว่าเป็นความเสี่ยงเพียงเล็กน้อย เพราะความเสียหาย ยังไม่เกิดขึ้น แต่ถ้าผลที่ได้ แตกต่างกับสิ่งที่ต้องการอย่างมาก นั้น หมายความว่า มีความเสี่ยงสูง และอาจจะเกิดผลกระทบ หรือความเสียหายเกิดขึ้นแล้ว ดังนั้น ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ จึงจำเป็นต้องหมั่น ทบทวนบ่อยๆ เพราะ กลยุทธ์เป็นสิ่งที่จะต้องไม่ได้ แต่สร้างผลกระทบต่อ ตัวเราได้

ความเสี่ยงทางการเงิน (Money: M) เงิน เป็นอะไรที่จำเป็น แม้ว่าในทางทฤษฎีแล้ว เงินเป็นเพียงสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนของสินค้า และบริการ แต่เงิน เป็นสิ่งที่ให้เราได้มาซึ่งทรัพย์สิน ทรัพยากรต่างๆ ในการ สร้างความสำเร็จให้มาสู่ชีวิตของเรา มักจะมีคำกล่าวที่ว่า เงินไม่สามารถซื้อ

ทุกสิ่งได้ ซึ่งเป็นเรื่องจริง แต่เงินสามารถอำนวยความสะดวกให้เกิดเรื่องราวๆ ต่างๆ ได้อย่างมากมายในโลกนี้ ดังนั้น เราจะเป็นที่ที่จะต้องรู้จักการจัดการเงิน ของเรา หรือของธุรกิจ หรือขององค์กร เพื่อให้สามารถบรรลุความต้องการได้ ยกตัวอย่างเช่น หากเราต้องการเป็นศิลปินนักร้อง เราเองก็ต้องฝึกการร้องเพลง

แน่นอนเราสามารถฝึกฝนด้วยตัวเองได้ แต่อย่างไรก็ตาม หากเรามีเงิน เราสามารถไปเรียนกับโค้ชด้านการร้องเพลง ย่อมทำให้เราสามารถเก่งขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และการเรียนกับโค้ช ก็ต้องใช้เงิน บางคนอยากเป็นเจ้าของร้านอาหาร ก็ต้องใช้เงิน ต้องมีการลงทุน อย่างน้อย ขณะที่ฝึกทำอาหาร ค่าวัตถุดิบต่างๆ ก็ต้องใช้เงินซื้อหามา หรือ อย่างในมุมขององค์กร ถ้าเป็นองค์กรธุรกิจ หนีไม่พ้นเรื่องเงินอยู่แล้ว แต่ในกรณีองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร อย่างเช่น มูลนิธิ ก็ต้องใช้เงิน ตั้งแต่ค่าน้ำค่าไฟ ค่าคนทำงาน ค่าใช้จ่ายสารพัดเรื่องๆ ที่มูลนิธิต้องจ่าย เห็นไหม ยิ่งไงเสีย เงินก็สำคัญกับทุกคน ทุกองค์กร

ความเสี่ยงทางการเงิน มีด้วยกันอยู่ 2 เรื่องใหญ่ เรื่องแรกหลายคนคงรู้จักกันดี คือเงินซืด!!!! หรือเงินขาดมือ เชื่อว่า โดยส่วนใหญ่ของคนในสังคม จะมีประสบการณ์เกี่ยวกับเงินซืด เงินซืด ไม่ได้หมายความว่าไม่มีเงิน แต่หมายความว่า กระแสเงินสด ไม่เป็นไปตามต้องการ เหตุการณ์นี้ จะเกิดได้ง่ายมากกับคนที่ใช้จ่ายเงินโดยคาดว่าอนาคต จะมีเงินเข้ามาในแต่ละช่วงเวลา หรือเรียกว่า หมุนเงิน และไม่มีแหล่งเงินสำรองในการหมุนเงิน เงินก็เลยซืด เมื่อเงินซืดแล้วจะเกิดอะไรขึ้น คงไม่ต้องอธิบายอะไรให้มากความ

เชื่อว่า ประสบการณ์จะสามารถอธิบายได้ดีกว่าการเขียนออกมาเป็นตัวหนังสือ วิธีการแก้ปัญหาหาระยะสั้น คือ หาแหล่งเงินทุนสำรอง ซึ่งเรา

มักจะพบบ่อยๆ กับพวกบัตรเครดิตเงินสด สิ้นเชื่อด่วน วิธีการนี้ เป็นวิธีที่ดีในการแก้ปัญหาระยะสั้น ขออย่าว่าระยะสั้นเท่านั้น ไม่ใช่ระยะยาว เพราะถ้าเราเกิดข้อผิดพลาด จะยุ่งกว่าเดิมเยอะ เพราะเป็นการซื้อจากการคืนเงินกู้คราวนี้ จะมั่งเรื่องเครดิตประวัติการชำระ และเรื่องของคดีการฟ้องร้อง จะยุ่งไปกันใหญ่

วิธีการแก้ปัญหาระยะสั้นแบบที่ 2 คือการสร้างเงินออก สูตรง่ายๆ ของการสร้างเงินออกคือ ให้มีเงินออมเท่ากับ จำนวนเงินที่ต้องใช้จ่ายเหมือนในชีวิตปกติ หรือการทำงานปกติอย่างน้อย 3 เดือน หรือเรียกว่า ถ้าไม่มีรายได้เข้ามาเลย แต่ยังมีรายจ่ายอยู่ ให้อยู่ให้ได้ 3 เดือน แต่ถ้าจะให้ดีไปกว่านั้น ต้องอยู่ให้ได้ 6 เดือน แบบนี้จะกลายเป็นแหล่งเงินสำรองที่ดี และยังมีแหล่งเงินกู้สำรองด้วย รวมกันจะกลายเป็นแหล่งเงินที่มีแข็งแรงมาก

สำหรับการแก้ปัญหาทางการเงินในระยะยาวนั้นคือ

1. ใช้เงินเมื่อมีรายได้เข้ามาจริงๆ แล้ว ต้องรู้จักอดใจรอ
2. มีแหล่งรายได้หลายทาง เพื่อมั่นใจว่า จะได้รายได้อย่างสม่ำเสมอ
3. รู้จักการใช้จ่ายที่คุ้มค่า บางครั้งอาจจะจ่ายแพงกว่า แต่อยากจะมีคุณค่า ทนทานมากกว่า ทำให้ค่าใช้จ่ายในระยะยาวนั้นน้อยกว่าได้
4. มีเหตุผลแห่งความสำเร็จรองรับ ไม่ปล่อยให้ตัวเองเป็นทาสทางอารมณ์มากจนเกินไป

แต่ละคน จะมีวิธีการของตัวเองในการบริหารเงิน เพราะวิธีการใช้ชีวิต ไม่เหมือนกัน ดังนั้น จึงไม่มีสูตรสำเร็จตายตัวว่า จะต้องใช้กี่ข้อในการหาเงินระยะยาว และใช้อย่างละเท่าไร

ความเสี่ยงทางด้านปฏิบัติการ (Operation: O) ในการปฏิบัติการนั้น หมายถึงขั้นตอนในการทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ส่วนคือ กระบวนการทำงาน (Process) และคนทำงาน (People) เพราะในการปฏิบัติการต้องอาศัยคน ไปทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงได้

ความเสี่ยงเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน นั้นหมายถึง ขั้นตอนในการทงานอะไรทำก่อน อะไรทำหลัง ซึ่งอาจจะรวมถึงระบบการทำงานด้วยก็ได้ คำว่าระบบการทำงาน คือขั้นตอนในการทำงานที่ชัดเจน และสามารถทำซ้ำได้ โดยให้ผลการทำงานที่เหมือนเดิม ในความเสี่ยงของกระบวนการทำงานนั้น คือ ประสิทธิภาพของการทำงาน (ต้นทุน) และประสิทธิผลของการทำงาน (ผลลัพธ์) ในกระบวนการทำงานบางครั้ง อาจจะต้องเสียเวลา ค่าใช้จ่าย หรือมีจุดรั่วไหลเยอะมากกว่าจะสามารถทำงานให้สำเร็จตามที่ต้องการได้

นั่นคือ ประสิทธิภาพ ในการทำงาน เราเอง ต้องเรียนรู้ว่า สิ่งไหนเป็นสิ่งสำคัญ และสามารถปรับปรุงอะไรให้ดีขึ้นได้บ้าง ความเสี่ยงจะเกิดขึ้นเมื่อ การทำงานทำถึงขีดสุดของประสิทธิภาพหรือเรียกว่า จุดต่ำสุดของต้นทุนในขณะนั้น แต่คนอื่น สามารถทำต้นทุนได้ต่ำกว่า เร็วกว่า เราเองก็จะเริ่มสูญเสียความสามารถทางการแข่งขัน ยิ่งเรามีความแตกต่างจากคนอื่นมากเท่าไร ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจะกลายเป็นความเสียหายได้ไ้มากเท่านั้น เช่น หากเราต้องทำงาน 1 ชิ้น ใช้เวลา 8 ชั่วโมง ในขณะที่คนอื่นใช้เวลา 5 ชั่วโมง ที่ได้งานเหมือนกัน และคุณภาพเท่านั้น ตรงนี้ เรา

เอง จะเริ่มเสียเปรียบทั้ง ความพอใจของลูกค้า และการรับงานเพิ่มของเราเอง

วิธีการจัดการความเสี่ยงด้านกระบวนการคือ หาเหตุผลของแต่ละขั้นตอน ว่าทำสิ่งนี้ไปเพื่ออะไร เราสามารถเห็นสิ่งที่ไม่จำเป็นในวิธีการนี้ได้ หากเราทำถึงที่สุดแล้วจำเป็นต้องใช้การสร้างนวัตกรรมในการดำเนินการให้ได้ผลงานที่เท่าเดิมหรือดีกว่าโดยที่มีต้นทุนที่ต่ำลง

ความเสี่ยงด้านบุคคล (People) ในมุมมองนี้ จะหมายถึง การสูญเสียคน หรือการขาดแคลนคน หรือการสูญเสียคนที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถออกจากองค์กร ตัวเรา ซึ่งบุคคลเหล่านี้ เป็นบุคคลที่จะช่วยทำให้ระบบทำงานราบรื่น ในประเด็นเรื่องนี้ เราน่าจะเรียกความเสียหายมากกว่าความเสี่ยง เพราะมุมมองนี้มองแต่เรื่องทางลบมากกว่า นอกจากการสูญเสียคนเก่ง คนมีความสามารถ และคนมีฝีมือแล้ว ยังมีเรื่อง การใช้คนไม่ถูกกับความสามารถ บางคนเก่งเรื่องงานขาย แต่กลับให้มาทำงานสายการผลิต บางคนเก่งเรื่องงานเอกสาร แต่กลับให้มาทำงานด้านการใช้ร่างกาย ในมุมมองนี้นับว่าเป็นความเสี่ยงเรื่องการใช้คนไม่เต็มตามความสามารถของเขา

เรื่องการใช้คนไม่เต็มตามความสามารถของคนนั้น กลับจะมี ความเสี่ยงแฝงอยู่ในอีกเรื่องคือ ความเสี่ยงในการสูญเสียคน เพราะในเมื่อคนไม่ได้ทำงานตามความถนัดของตนเอง ย่อมจะไม่มีความสุขในการทำงาน ไม่ว่าจะทำงานปัจจุบันได้ดีมากขนาดไหนก็ตาม สุดท้ายคนเราจะไปหาสิ่งที่ตัวเองเรียกว่าความสุขอยู่ดี

ความเสี่ยงเรื่องที่ 3 ที่เกี่ยวข้องกับคน คือความเสี่ยงทางด้านคุณธรรมจริยธรรม เรื่องนี้ เป็นเรื่องเฉพาะบุคคลจริงๆ ที่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสียหายเรื่องนี้ได้ แต่เราสามารถใช้เรื่องของภาวะผู้นำ (ที่จะเล่าให้ฟัง

ในบทต่อไป) มาช่วยควบคุมพฤติกรรมของคนที่อยู่รอบข้างเราได้ และภาวะผู้นำเอง ยังสามารถควบคุมพฤติกรรมของคนที่อยู่รอบข้างเราได้อีกด้วย

ความเสี่ยงทางด้านกฎระเบียบ (Compliance: C) ในความหมายของความเสี่ยงในที่นี้ ให้หมายถึงภาพใหญ่ของธุรกิจ หรือองค์กร ว่า สิ่ง ที่องค์กรทำนั้น ได้มีการละเมิด หรือขัดต่อระเบียบข้อบังคับอะไรบ้าง โดยหาพบว่ามี การขัดต่อข้อบังคับอะไร ต้องรับปรับเปลี่ยนแก้ไขโดนทันที จะอ้างว่าไม่รู้มันไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการกำพิดเกี่ยวกับกฎหมาย มีบทเรียนจำนวนมากที่ได้ให้ตัวอย่างเอาไว้ ว่าเราจะเป็นคนเก่งขนาดไหน แต่ ถ้ามีการกระทำที่พิดกฎหมาย ทุกอย่างก็ถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่สุจริต มีโอกาสเจอทั้งคดีแพ่ง และคดีอาญา

เรื่องนี้ ต้องตรวจสอบให้ดีเสียก่อนกว่า ในการตัดสินใจอะไร เริ่มต้นทำอะไร ต้องเรียนรู้อะไรบ้าง ข้อจำกัด ประเพณี ความเชื่อของบุคคล องค์กร ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศหรือต่างประเทศก็ตาม ยิ่งธุรกิจการงานของเรากว้างเท่าใด หรือยิ่งมีผลกระทบต่อคนกว้างเท่าใด ก็ยิ่งจะต้องมีการศึกษาความเสี่ยงทางด้านกฎระเบียบข้อบังคับให้มากยิ่งขึ้นเท่านั้น

ความเสี่ยงทางด้านความรู้ (Knowledge: K) เรื่องความเสี่ยงทางด้านความรู้ นั้น เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการที่เราไม่รู้หรือไม่รู้ รู้จริงหรือไม่รู้จริง รู้ครบหรือไม่รู้ครบ เพราะทั้งหมดนี้ เรียกว่าเราไม่รู้ในสิ่งที่ถูกต้อง หรือรู้ในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากความรู้จะเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เราตัดสินใจ และดำเนินชีวิตของเราได้อย่างถูกต้อง มีหลักการ มีข้อมูล ไม่ต้องมโนไปเอง

การรู้หรือไม่รู้ เรื่องนี้ เป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องความรู้ คือ เราไม่รู้หรือยังว่าเรายังไม่รู้อะไร ที่จะส่งผลให้งาน และชีวิตของเราบรรลุผลสำเร็จ ถ้า

เราคิดว่าเรายังไม่รู้อะไร ถือว่าโชคดีแล้ว และสิ่งที่เราต้องทำคือ ทำอย่างไรถึงจะให้รู้ แต่สิ่งที่น่ากลัวกว่าคือ ไม่รู้แล้วคิดว่าตัวเองรู้ โธษแบบนี้ แก้ไขได้ โดยการฟัง และฟัง และฟัง ฟังเพื่อถามตัวเองว่า ที่เรารู้อยู่นั้น เป็นสิ่งที่เรารู้แล้วจริงๆ หรือ

การรู้จริงหรือไม่รู้จริง บางครั้งเราเชื่อว่าเรารู้แล้ว แต่สิ่งที่รู้มานั้นเป็นข้อมูลเท็จ เรียกว่ามีแต่ข้อเท็จ ไม่มีข้อจริง แบบนี้อันตรายกว่าการที่ไม่รู้อีก เพราะการที่เราคิดว่าไม่รู้ เรายังไม่กล้าตัดสินใจ แต่การที่เราคิดว่ารู้แล้ว เราชะกล้าตัดสินใจ แต่เป็นการตัดสินใจภายใต้ข้อมูลที่ไม่เป็นจริง

รู้ครบหรือรู้ไม่ครบ ข้อนี้ก็เป็นอันตรายอีกประการหนึ่ง เพราะความรู้ ข้อมูล ข่าวสารนั้นมีด้วยกันอยู่หลายมิติ บางครั้งรู้เพียงด้านเดียว แล้วนำไปตัดสินใจ การผิดพลาดในการตัดสินใจจึงมีสูง ในการรู้ครบหรือไม่ครบ มองได้เป็น แง่มุมต่างๆ ของความรู้ และเมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป ได้มีการเพิ่มพูนความรู้หรือไม่ เพราะความรู้ก็ย่อมเปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน

~8~

ชุดสมบัติทรัพยากรทางธุรกิจ

ในการทำธุรกิจ อยู่ๆ จะเริ่มต้นจากไม่มีอะไรเลย นั่นคือสิ่งที่เป็นไปได้ อย่างไม่ค่อยจะต้องมีอะไรสักอย่างหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ นั่นแหละเรียกว่าชุดสมบัติในการทำธุรกิจ แต่เรายังถือว่าโชคดี เพราะเราเกิดมานั้น ย่อมมีอะไรบางอย่างที่ติดตัวมา สิ่งเหล่านี้ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ แต่เราเองอาจจะยังไม่รู้ตัวว่า เรามีอะไรที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ เพื่อการสร้างชีวิตให้เสร็จตามเป้าหมาย หรือสร้างธุรกิจให้สำเร็จตามเป้าหมาย พร้อมหรือยังที่เราจะมาชุดสมบัติกัน

รูปแบบของทรัพยากร

เราต้องมาเริ่มทำความรู้จักทรัพยากรกันเสียก่อนว่า ทรัพยากรคืออะไร มีอะไรบ้าง และอยู่ตรงไหน ทรัพยากร หรือในที่นี้ขอเรียกว่า ชุดทรัพย์ สามารถแบ่งออกได้ 2 แบบใหญ่ๆ คือ แบบที่จับต้องได้ กับแบบที่จับต้องไม่ได้

ในแบบที่จับต้องได้ อันนี้ไม่ยาก ใครๆ ก็เห็นได้ ตั้งแต่ เงิน ที่ดิน อาคาร เครื่องจักร กรรมสิทธิ์ สัญญา สินทรัพย์ต่างๆ ที่มี สิ่งเหล่านี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งสิ้น เพียงแต่ว่า เราเห็นวิธีการใช้ประโยชน์แล้วหรือยังเท่านั้นเอง แล้วทรัพยากรเหล่านี้มาจากไหน ก็มาจากการ

ทำงานของเราโดยการหาเงินด้วยน้ำพักน้ำแรงของเรา เพื่อนำไปซื้อสิ่ง
ต่างๆ ที่ต้องการ

การรับมรดก เป็นการสะสมทรัพย์ากรจากญาติของเรา และส่ง
ต่อให้เราโดยที่เราไม่ต้องออกแรงมา

การได้รับมาจากการให้โดยคนอื่น เป็นการที่ได้รับจากใครสักคน
หรือหลายคน การแลกเปลี่ยนจากสินทรัพย์อย่างหนึ่งเป็นสินทรัพย์อีก
อย่างหนึ่ง การที่สินทรัพย์เปลี่ยนแปลงสภาพ เช่นที่ดินจากที่รกร้าง แล้วมี
คนมาขุดหน้าดิน กลายเป็นบ่อ เราอาจจะนำบ่อนี้เป็นบ่อเลี้ยงปลา สร้าง
เป็นธุรกิจอีกแบบขึ้นมาก็ได้ เห็นหรือไม่ว่าทุกอย่างเป็นทรัพยากรได้ทั้งหมด
อยู่ที่เราจะใช้ประโยชน์จากอะไร

เทคนิคการมองหาทรัพยากร

เรื่องนี้เป็นสิ่งที่หลายคนสงสัย บางคน ก็เก่งในการหาสิ่งต่างๆ มา
ใช้ประโยชน์ แต่บางคน กลับคิดอะไรไม่ออกเลย ความลับอยู่ที่ เราสามารถ
จดจำ จัดกลุ่ม แยกหมวดหมู่ของสิ่งที่เรามีได้มากน้อยแค่ไหน เราต้องเชื่อ
ว่า เรามีสิ่งต่างๆ ที่เป็นประโยชน์มากมายเข้ามาในชีวิต

เราลองมาใช้จินตนาการกันดู ในแต่ละวันตั้งแต่เราตื่นเช้าขึ้นมา
เราพบเจออะไรบ้าง หลายๆ คนก็บอกว่า เรื่องเดิมๆ ไม่เห็นมีอะไรใหม่เลย
จั้น ลองถามตัวเองต่อว่า เราต้องการซื้อกระดุม 1 เม็ด ในบริเวณใกล้ๆ
บ้านของเรา มีขายอยู่ที่ไหน...ตึก ตึก ตึก คิดออกหรือไม่ บางคน อาจจะ

คิดออก บางคนอาจจะคิดไม่ออก นั่นสิ บ้านเราแท้ๆ อะไรทำให้เราคิดไม่ออก

เหตุผลคือ เราคิดว่า พื้นที่ใกล้บ้าน เป็นเรื่องที่เราเคยชิน เราจึงไม่สนใจเพราะไม่มีอะไรน่าสนใจ ก็จริง เนื่องจากว่า การเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ ร้านค้า ผู้คนรอบๆ บ้าน จะเปลี่ยนแปลงน้อยมาก เราจึงไม่สนใจว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ ทำให้เรามองข้ามเรื่องเล็กๆ ใกล้ตัวไปเป็นจำนวนมาก

วิธีการง่ายๆ แต่ต้องใช้ใจ คือใส่ใจในรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ให้มากขึ้น สนใจสิ่งรอบข้างหน่อย ทำชีวิตให้ช้าลงนิดนึง และเราจะเห็นรายละเอียดต่างๆ มากขึ้น เวลาที่ได้พบปะผู้คน ให้ความสำคัญกับคนที่เราได้พบเจอนิดหน่อย ว่าเขาเป็นใคร เขากำลังทำอะไรบ้าง สังเกตความรู้สึกของตัวเองว่าเรากำลังคิดอะไรอยู่ หลังจากนั้น ลองคิดต่อว่าเราจะอยู่ในสถานการณ์ไหน ถึงจะต้องใช้ประโยชน์จากสิ่งที่เราพบเจอในครั้งนี่ จินตนาการไว้ และเก็บความทรงจำนี้ไว้

ลักษณะแบบนี้คล้ายๆ กับ เราอยากได้ลวดมัดของเส้นเล็กๆ สมองของเราจะคิดขึ้นมาทันทีเลยว่า ลวดมัดของอยู่ไหน เคยเห็นครั้งสุดท้ายเมื่อไหร่ เราก็จะรีบเดินไปหาที่ที่เราคิดว่าจะอยู่ตรงนั้น กระบวนการนี้เป็นกระบวนการเข้าถึงทรัพยากรแบบอัตโนมัติของมนุษย์ เทคนิคแบบนี้เป็นเทคนิคขั้นเดียว ที่เราสามารถฝึกได้และพบเจอได้ทุกวัน

เทคนิคขั้นที่ 2 เป็นเทคนิคที่มีความซับซ้อนขึ้นมาอีกหน่อย เพราะทรัพยากรหนึ่งๆ อาจจะทำมาซึ่งทรัพยากรอื่นๆ ได้อีกหลายอย่าง ยิ่งใจแหลอ เช่น การที่เรารู้จักคนมากๆ (Connection) เท่ากับว่าเป็นช่องทางที่เราได้สามารถเข้าถึงทรัพยากรอื่นๆ อีกมากมายที่มีอยู่ในตัวของ

คนอื่น ทำให้เราได้ทรัพยากรมาอีกหลายอย่างในการดำเนินธุรกิจหรือการ
สร้างชีวิตให้ประสบความสำเร็จ

การเข้าถึงทรัพยากรนี้ ต้องใช้การพิจารณาด้วยพลังของสมอง
เพิ่มขึ้น ใช้คำถามกับตัวเองว่า หากเราต้องการสิ่งนี้แล้ว เราต้องใช้อะไรใน
ตัวเราบ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่เราต้องการ แล้วเราต้องใช้สิ่งที่มีอยู่อย่างไร
เพื่อให้ได้ในสิ่งที่เราต้องการ

ทรัพยากรพื้นฐานของผู้ประกอบการ

หลายคนสงสัยมากๆ ว่า อยากจะเป็นเจ้าของธุรกิจแล้วเรา
จะต้องมีอะไรบ้าง ซึ่งในท่อนี้ของแบ่งตามระยะของธุรกิจก่อนว่า ในระยะตั้ง
ต้น ระยะเติบโต และระยะยั่งยืน จะต้องมีการอะไรบ้างที่ต้องมีแบบ
เพิ่มขึ้นในการก้าวเข้าสู่ระยะต่อไปของธุรกิจ

ระยะตั้งต้น

การที่คนเราจะเริ่มต้นทำธุรกิจได้ จะต้องใช้ทรัพยากรอยู่ 3 อย่าง
คือ มีของ มีเงิน และมีใจ

“มีของ” หมายถึง มีสินค้า หรือบริการ ที่ถูกใจ ถูกต้อง หรือ
ผู้บริโภคเห็นว่าดี อยากใช้ ใช้อย่าง เจ็บมาก ยอดเยี่ยม ฉันทอสิ่งนี้มานาน
แล้ว มันว่า อ่ะไรแบบนี้ นั่นคือ สินค้าและบริการของเรา ต้องสามารถ
แก้ปัญหา หรือส่งเสริมให้ผู้บริโภคมีชีวิตที่ดีขึ้นได้ มีของนี้ จริงๆ แล้วไม่

ต้องมีเยอะ ขอให้มียิ่งอย่างเดียวก่อนในตอนเริ่มต้นก็พอแล้ว เราเองสามารถพัฒนาเป็นสินค้าอื่นๆ ได้ในภายหลัง ยกตัวอย่าง ร้านอาหารดังๆ จะมีรายการอาหารที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะอยู่ไม่ก็อย่างเท่านั้น ที่เหลือเป็นส่วนเติมเต็มให้กับร้าน (ในแบบที่มีมาตรฐานใกล้เคียงกัน)

“มีเงิน” หมายถึง มีเงินทุนหรือแหล่งเงินทุน หรือสินทรัพย์ที่พร้อมในการดำเนินงานได้ ไม่ระบุว่าจะต้องมีจำนวนเท่าไร การที่มีเงินเป็นการแสดงให้เห็นว่าเราเองนั้นมีความพร้อมในการจัดหาอุปกรณ์ ทรัพย์สินต่างๆ เพื่อการดำเนินการทางธุรกิจได้อย่างไร จำนวนเงิน จะมากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับว่าเราทำธุรกิจขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กเพียงใด บางธุรกิจ ใช้เงินไม่ถึงร้อย บางธุรกิจใช้เงินหลายพันล้าน แล้วอะไรล่ะที่เป็นตัวกำหนดขนาดการใช้เงินที่แท้จริงของธุรกิจ คำตอบคือ ความอยากอยากที่จะทำให้เล็กหรือให้ใหญ่ ซึ่งก็ไม่ได้ผิดอะไรที่จะอยาก เพราะความอยากเป็นที่มาของเป้าหมายของชีวิตเรา (กลับไปดูเรื่อง เป้าหมาย สิ่งที่ยั่วชวนและทรงพลัง) แต่เรื่องที่สำคัญกว่านั้นคือ เราเอาเงินและทรัพย์สินมาจากไหนได้บ้างต่างหาก???

“มีใจ” หมายถึง การทำมุมมอง ความรู้สึก อารมณ์ของเราที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจ หลายคนอยากทำเพราะคิดว่า อยากมีเงินจริงๆ แล้วการทำธุรกิจไม่ใช่แค่เรื่องเงินเพียงอย่างเดียว แต่ต้องทำให้ธุรกิจเป็นชีวิตจิตใจ หรือเรียกได้ว่าการมีใจ ต้องมี 4 ใจ คือ **ใจรัก ใจใส่ ใจกล้า** และ **จริงใจ** ต้องมีใจ 4 ใจนี้ถึงจะทำให้ธุรกิจกลายเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและสามารถเริ่มต้นได้อย่างมุ่งมั่น เพราะโดยปกติแล้ว การทำธุรกิจหรือการทำงานอะไร ต้องมีอุปสรรคมากมาย ใครทำงานแล้วไม่มีอุปสรรคถือว่าเป็นเรื่องผิดปกติ เหมือนกับใครเกิดมาแล้วไม่เจอเรื่องที่ต้องจัดการถือว่าเป็นชีวิตขาดการเรียนรู้ เพราะอุปสรรค คือบทเรียนที่ทำให้เรามี

ประสบการณ์ในการทำงาน ดังนั้นเครื่องมือด้านทฤษฎีที่สามารถ
พิชิตได้อย่างหมดจดคือการใช้ 4 ใจ

ใจรัก คือ การที่เราเอาหัวใจของเราไปผูกพันกับงานที่ทำอย่างมี
ความสุขเมื่อได้ทำงานนี้ เรียกได้ว่า ใจรักคือการให้งานที่เราทำ เป็นชีวิต
จิตใจของเราเอง มีแรงปรารถนา เป็นอะไรที่สามารถอยู่กับสิ่งนี้ทั้งวัน ทุก
วัน เป็นระยะเวลาหลายๆ ปี เพราะเมื่อเรามีใจรักอะไรแล้ว เราจะมีความสุข
ที่ได้อยู่กับสิ่งนั้น และอยากที่ทำให้สิ่งนั้นมีการพัฒนาเพิ่มขึ้นตลอดเวลา ใจ
รัก มาได้จากการตั้งเป้าหมายของชีวิต เป็นความต้องการอันแรงกล้า
ของชีวิตของเรา

ใจใส่ คือ การเอาใจใส่ดูแล เหมือนธุรกิจนั้นเป็นลูกอ่อน ที่ต้อง
สนใจในทุกๆ รายละเอียด การตั้งธุรกิจเราต้องหมกมุ่นในการทำธุรกิจ
เพราะหากเราทำแบบง่ายๆ ธุรกิจของเราจะไม่มีการพัฒนา คงที่ และเสื่อม
ถอยในที่สุด การเอาใจใส่ จึงต้องอาศัยการสังเกตในเรื่องรายละเอียดเล็กๆ
น้อย แน่แน่นอนเรื่องนี้ทำให้ต้องใช้พลังงานมาก ใครๆ อาจจะรู้สึกเหนื่อยได้
พลังงานที่จะส่งเสริมให้เราสามารถเอาใจใส่ได้อย่างต่อเนื่องนั้นคือ พลัง
จากใจรัก ลองคิดดูง่ายๆ หากเรารักใคร เราเองก็อยากเอาตัวของเราไป
อยู่ใกล้ๆ ตลอดเวลา ไม่ว่าสิ่งนั้นจะต้องยากลำบากสักเท่าใดก็ตาม เราก็ไม่
เคยรู้สึกเหนื่อย จริงไหม

ใจกล้า คือ การที่เรารู้ว่า การทำธุรกิจ มีความเสี่ยง ซึ่งอาจจะดี
หรืออาจจะเสีย ก็ได้ คนจำนวนมาก ไม่กล้าที่ลงมือทำอะไร เพราะมองแต่
ทางด้านพลเสีย หรือ ความเสี่ยงทางจิตวิทยา การตั้งธุรกิจต้องก้าวข้าม

เรื่องการกลัวความเสียหายไปก่อน เทคนิคหรือ ไม่ยาก ให้เรามองที่ความสุข
เมื่อเราได้ในสิ่งที่เราต้องการมา

เราได้อะไรบ้าง?

เรามีความสุขอย่างไร?

ชีวิตเราดีขึ้นขนาดไหน?

คนรักของเราจะบอกกับเราว่าอย่างไร?

เรามีความภาคภูมิใจอะไรบ้าง?

แล้วจดจำความรู้สึกต่างๆ เอาไว้ หายใจเข้าลึกๆ หันมามอง
ในทางตรงกันข้าม ถ้าเราไม่ได้ในสิ่งที่เราตั้งเป้าตามแรงปรารถนา เราจะ
เป็นอย่างไร

อะไรบ้างที่เราต้องสูญเสียไป

ชีวิตของเราไปอยู่ตรงจุดไหน

ความสุขของเราจะมีแค่ไหน

คนรอบข้างที่เรารักจะเป็นอย่างไร

ความภาคภูมิใจในชีวิตของเราจะมีขนาดไหน

ให้เรารับรู้ความรู้สึกทั้งสองด้าน แล้วชั่งน้ำหนักดูว่า เราควรทำ
เป้าหมายให้สำเร็จอย่างไร แล้วความกลัวของเรา ทำให้เราสูญเสียมากกว่า
สิ่งที่ได้รับมาขนาดไหน คุณค่าหรือไม่ที่เราก้าวข้ามความกลัวของเราเพื่อ
เดินตามความฝัน ถ้ารู้สึกว่าคุณ บอกตัวเองดังๆ ว่า รออะไรอีกหละ ลุย
เลย!!!! แล้วถ้ารู้สึกว่าคุณหละ ทำไงดี ก่อนอื่นต้องหายใจลึกๆ ก่อน แล้ว
ถามใจตัวเองดูว่า ยังอยากได้ความฝันที่เป็นธุรกิจของเราหรือไม่ ถ้ายัง
อยากได้ เราทำลงกลัวอะไร ปรับเปลี่ยนอะไรได้บ้าง เราต้องเริ่มเปลี่ยนแปลง
ตัวเองตรงไหน เพื่อให้ความกลัวหายไป หรือลดลงจนกว่าจะคุ้ม

ตั้งเป้าหมายหมาย หาโอกาสใหม่ วิเคราะห์ความเสี่ยงใหม่ และมาพิจารณา
ทรัพยากรใหม่ แล้วมาสู่การใช้ใจอีกครั้งหนึ่ง

ใจสุดท้ายของระยะเริ่มต้นในการก่อตั้งธุรกิจ คือ **จริงใจ** เพราะ
อะไรนะหรือที่เราต้องจริงใจ เพราะว่าความจริงใจเป็นพื้นฐานของความ
ยั่งยืน เป็นพื้นฐานของการเติบโต หากเราไม่จริงใจต่อทุกๆ คน ไม่ว่าจะเป็น
ลูกค้าของเรา พนักงานของเรา ผู้ขายของให้เรา หรือแม้แต่ตัวเราเอง คน
ที่อยู่รอบข้างของเรานั้นสามารถรับรู้ได้ว่า เรานั้นไม่จริงใจ วันที่เริ่มต้น
อาจจะทำธุรกิจได้ แต่ไม่นาน ใครๆ ก็รู้ว่า ธุรกิจของเราไม่ใช่ทางเลือกที่
ดีที่สุด เขาเหล่านั้นมีทางเลือกอื่นๆ มากมาย และพร้อมการจากไปในที่สุด

ลูกค้าสามารถรับรู้ได้ว่าสิ่งที่เรามอบให้นั้น มีความจริงใจมาก
แค่ไหน การทำธุรกิจแน่นอนว่าใครๆ ก็อยากได้เงิน แต่ธุรกิจที่ประสบ
ความสำเร็จโดยส่วนมากจะคิดเรื่องเงินทีหลัง สิ่งที่คิดก่อนคือ ลูกค้าได้รับ
สิ่งที่ดีที่สุดจากสินค้าและบริการของเราแล้วหรือยัง เมื่อลูกค้าได้รับสิ่งที่ดี
ที่สุดแล้ว ลูกค้าจะเกิดความสุขความพึงพอใจ และกลับมาใช้บริการของ
เราอีกในอนาคต

ระยะเติบโต เมื่อเราสามารถตั้งธุรกิจได้แล้ว ใครๆ ก็ต้องหวังที่ให้
ธุรกิจของเราเองนั้นเติบโตขึ้นไป ทรัพยากรที่ต้องเพิ่มขึ้นมาเป็นสิ่งที่มีความ
แตกต่างกันในแต่ละธุรกิจ บางธุรกิจต้องการมาก บางธุรกิจ
ต้องการน้อย ทรัพยากรเหล่านี้ มาทั้งในรูปแบบที่จับต้องได้ และจับต้อง
ไม่ได้ ที่พูดมาทั้งหมดนี้ดูเหมือนจะคลุมเคลือ บางคนอาจจะรู้สึกขัดใจ
ทำไมไม่รับบอกให้รู้ไปเลย คำถามคือ บอกไม่ได้ แต่ใช้คำถามเพื่อการ
ตรวจสอบได้ โดยใช้ชุดคำถามที่เรียงกันทีละข้อ ค่อยคิดพิจารณา เพื่อ

แสวงหาคำตอบ ตามหาเจอ เราก็สามารถดำเนินการแสวงหาทรัพยากรที่จำเป็นมาใช้ได้

ตอนนี้ธุรกิจของเรากำลังเป็นอย่างไร?

ธุรกิจของเราทำอะไรได้ดีแล้ว?

ธุรกิจของเรายังทำอะไรได้ไม่?

ถ้าต้องการให้ดีกว่านี้อีก เราต้องการอะไรมาส่งเสริมธุรกิจของเรา?

สิ่งที่ต้องการนั้น อยู่ที่ไหน?

เราต้องลงมือทำอะไรเพื่อให้ได้ในสิ่งที่ต้องการในธุรกิจของเรา?

ใช้คำถามเหล่านี้กับทวนธุรกิจของเราอย่างน้อยอาทิตย์ละครั้ง เพื่อให้เรามั่นใจว่า ธุรกิจของเรากำลังไม่พลาดในสิ่งที่ต้องทำ

ธุรกิจเหมือนลูกอ่อน ทราบเท่าที่เรายังต้องลงมือทำ ลูกอ่อนคนนี้จะเติบโตได้ก็ต่อเมื่อเราสร้างระบบให้ธุรกิจสามารถทำงานได้ด้วยตัวเอง มีคนสามารถทำงานแทนเราได้ แต่เราเองก็ต้องดูอยู่เรื่อยๆ เพื่อเป็นการควบคุมระบบในการทำงานเท่านั้น ตัวอย่างในการใช้คำถาม (เหตุการณ์สมมติ)

ธุรกิจของเราตอนนี้กำลังเติบโตไปได้ดี มียอดขายเพิ่มขึ้นทุกวัน

ธุรกิจของเราสร้างสรรค์สินค้าที่ลูกค้ามีความพึงพอใจ อย่างเต็มที่ ลูกค้ามีความพึงพอใจจนกลับมาทานซ้ำหลายๆ ครั้ง เป็นจำนวนมาก

ธุรกิจต้องทำทุกอย่างด้วยตัวเอง ทำให้รู้สึกว่าจะเหนื่อยจนไม่มีแรงที่จะสร้างสรรค์สินค้าใหม่ๆ ออกมาอีก

อยากได้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ ทำให้เสียเวลาน้อยลงในการเตรียมวัตถุดิบ เพื่อจะได้มีโอกาสในการสร้างสรรค์ธุรกิจใหม่ๆ ให้ลูกค้ามีความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น

ลองไปคุยกับธนาคารดู เพื่อจะได้เงินสักก้อนไปหาเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการมาช่วยทำงานของธุรกิจเรา

สรุปทรัพยากรที่ต้องการโดยส่วนใหญ่แล้ว ใครๆ ก็คิดว่าเป็นเงินแน่นอน แต่ไม่ใช่แบบนั้นซะทีเดียวจริงๆ แล้วต้องการเวลา ไม่ใช่เงิน แต่เงินจะช่วยให้เจ้าของธุรกิจรายนี้สามารถทำงานได้เร็วขึ้นเพื่อมีเวลามากขึ้นในการพัฒนาธุรกิจให้เติบโตมากขึ้น อันนี้เป็นตัวอย่างเล็กๆ ในการพิจารณาว่าโดยแท้จริงแล้วเราต้องการอะไร

แต่สิ่งที่ต้องพึงระมัดระวังในการพิจารณาแบบนี้คือ พิจารณาอยู่ปลายเหตุ โดยข้ามแก่นแท้หรือความต้องการที่แท้จริงเช่น เราบอกว่าเราต้องการเงิน ทำทุกอย่างเพื่อเงิน และเราลืมพิจารณาว่า เราต้องการเงินไปเพื่ออะไร บางครั้งเราเองต้องการทรัพยากรที่อยู่ในรูปแบบจับต้องได้คือเอาเงินไปซื้อเครื่องจักร เครื่องมือ วัตถุดิบ บางครั้งอาจจะอยู่ในรูปแบบที่จับต้องไม่ได้ คือเราต้องการเงินไปเพื่อเข้าเรียนในหลักสูตรต่างๆ เพื่อให้มีการพัฒนาทางความรู้ หรือเราต้องการเงินไปเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการพบปะผู้คน เพื่อเป็นแหล่งในการติดต่อค้าขาย เป็นต้น

ระยะยั่งยืน การที่ธุรกิจสามารถดำเนินอยู่ได้ และดำเนินต่อไป เจ้าของธุรกิจส่วนมากมีความหวังว่า จะให้ดำเนินต่อไปได้เรื่อยๆ ไม่หยุด เป็นช่องทางการสร้างความมั่งคั่งให้กับตัวเอง ซึ่งนั่นหมายถึงการทำธุรกิจให้ยั่งยืน แต่เราต้องมาทำความเข้าใจความยั่งยืนก่อน ความยั่งยืนใน ความหมายทางอุดมคติ หมายถึงมีอยู่ตลอดไป แต่นั่นในความเป็นจริง แล้ว ไม่มีอยู่จริงในโลกใบนี้ และในจักรวาลนี้ เพราะว่า ไม่มีอะไรที่คงอยู่ ตลอดไป!!!! แล้วเราหาความยั่งยืนไปเพื่ออะไรกันหละ

คำตอบข้อนี้ไม่ยาก เพราะเราแสวงหาความยั่งยืนเพื่อให้มั่นใจว่า ธุรกิจที่เราทำจะอยู่กับเราไปนานที่สุด แต่อย่างไรก็แล้วแต่ ในความยั่งยืน นั้น อยู่ภายใต้การเปลี่ยนแปลงทุกวินาทีของโลก ของสังคม ของลูกค้า หรือแม้กระทั่งตัวเราเอง ไม่มีอะไรเหมือนเดิมในทุกๆ วินาที ตัวเราเองก็มี การเปลี่ยนแปลงในทุกวินาที ไม่ว่าจะเป็นเซลล์ หรือ ร่างกาย ที่สำคัญกว่า นั้น ในสมองของเราก็มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เพราะทุกวินาทีเรา มีข้อมูลใหม่เข้ามาในสมองของเราตลอดเวลา ทำให้ความคิดอะไรก็เปลี่ยนไป เรารับรู้เรื่องราวใหม่ๆ เข้ามาในตัวเรา สมองของเราตลอดเวลา แล้วเราจะ เป็นคนเดิมเมื่อ 20 นาทีที่แล้วได้อย่างไร แต่มีคนจำนวนมาก ยังอยากให้ ทุกอย่างเหมือนเดิม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ เป็นการฝืนธรรมชาติ และ เป็นไปไม่ได้ เราเองต้องอย่าเข้าใจผิดว่า ความยั่งยืนคือการไม่เปลี่ยนแปลง ตลอดไป เพราะทุกอย่างเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ความยั่งยืนจึงเป็นเหมือนความสามารถในการเปลี่ยนแปลงตัวเอง ให้สามารถปรับตัวเข้าหาสภาพแวดล้อม และคงความสามารถในการหา รายได้ ทำไร ได้อย่างต่อเนื่อง นานที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ องค์ประกอบของ ความยั่งยืนมีด้วยกัน 3 ด้านคือ ทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้าน

สิ่งแวดลอม นั้นคือสิ่งแวดลอมที่เราต้องเผชิญอยู่ตลอดเวลา และส่งผลต่อธุรกิจของเราเป็นอย่างมากอีกทั้งไม่สามารถข้ามตัวใดตัวหนึ่งไปได้

สิ่งแวดลอมทางด้านเศรษฐกิจ เป็นเรื่องสำคัญที่สุด ส่งผลโดยตรงมากที่สุดการดำเนินงาน เพราะเรื่องนี้ หมายถึง เศรษฐกิจของเราเอง เรียกอีกอย่างว่า รายได้และกำไร การดำเนินงาน และการดำเนินการใดๆ ต้องมีกำไร ไม่ว่าจะจะเป็นห้างร้าน บริษัท รวมถึง มูลนิธิ วัด ชมรม สมาคมต่างๆ ที่ไม่แสวงหากำไร เพราะทุกหน่วยงานและทุกคน ตราบไถ่ที่ยังต้องอาศัยอยู่ในสังคม ต้องใช้เงิน (เคยมีคนพิสูจน์ว่า มนุษย์อาศัยอยู่ได้โดยไม่ใช้เงิน อันนั้นก็จริง แต่ไม่ทุกคนที่สามารถทำได้ด้วยเงื่อนไขของสังคมปัจจุบัน) ดังนั้น การสร้างความมั่นคงทางรายได้ หมายถึง การที่มีรายได้เข้ามาอย่างสม่ำเสมอในระดับที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ และมีกำไร แล้วรายได้มาจากไหน แน่นนอนสำคัญที่สุด คือลูกค้าที่แท้จริง หรือคนที่จ่ายเงินให้เรา ตรงนี้ เราต้องปรับตัวตลอดเวลาเพื่อให้ลูกค้าของเรา เต็มใจที่จ่ายเงินให้เรา

การสร้างความเต็มใจจ่ายของเรามีต่อลูกค้า คือ การส่งมอบคุณค่าของเราให้ลูกค้า เมื่อลูกค้าได้รับคุณค่านั้น ก็จะพร้อมที่จ่ายเงินให้เรา พึงดูยากใช่ไหม จันเอาใหม่ คุณค่า คือ ประโยชน์ที่ลูกค้าได้รับ มีอยู่ใน 2 ลักษณะคือ ลักษณะที่ 1 การแก้ปัญหาของลูกค้า หรือการช่วยทำให้ลูกค้าลดความอึดอัดลงได้ หรือเรียกว่าเป็นการลดชีวิตทางด้านลบ เรื่องนี้สามารถเห็นได้โดยการสังเกตพฤติกรรมของคน ความต้องการของคนที่กำลังเผชิญหน้าอะไรอยู่ ลักษณะที่ 2 เป็นการส่งเสริม ผลักดันให้ชีวิตลูกค้าดีขึ้น เรียกว่าเป็นผลทางด้านการเสริมสร้างชีวิตทางบวก รูปแบบนี้เป็นต้องอาศัยการจินตนาการเพื่อทำการพยากรณ์สิ่งที่เกิดขึ้น เพราะประโยชน์ที่ได้รับเป็นสิ่งที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เช่น การคิดค้นเครื่องบินครั้งแรก

แรกใช้โลก การประดิษฐ์คอมพิวเตอร์ การสร้างระบบอินเทอร์เน็ตครั้งแรก การมีโทรศัพท์มือถือขึ้นเป็นครั้งแรก ไม่มีใครเคยคิดหรือคาดว่าจะเกิดอะไรขึ้น แต่สิ่งต่างๆ ที่มีนั้น กลายเป็นนวัตกรรมเปลี่ยนโลกทำให้ผู้คนมีชีวิตที่ดีขึ้น โดยไม่ได้คาดหวังมาก่อน

ความสำคัญของทั้ง 2 ลักษณะคือ เราสามารถมองเห็นโอกาสในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้หรือไม่ ความต้องการนี้เมื่อได้รับการพิจารณาแล้วว่าได้รับการตอบสนอง ลูกค้าจะชั่งน้ำหนักว่าคุณค่าที่จะจ่ายหรือไม่ มีทางเลือกอื่นหรือไม่ เพราะลูกค้ามีเงินที่จำกัด ดังนั้นลูกจึงต้องคิดมากหน่อย เป็นเรื่องธรรมดา เหมือนตัวเรา เวลาจะจ่ายเงินอะไร เราต้องคิดว่าคุ้ม หรือไม่คุ้ม แต่ว่าความคุ้มของแต่ละคนนั้นไม่เหมือนกัน บางคนมองที่เงิน บางคนมองที่ความสะดวก บางคนมองที่ความโก้ บางคนมองที่ความสุขของคนรอบข้างที่ได้ให้จากการจ่ายเงินในครั้งนี้ หน้าทีของเราคือ มองให้มากกว่า ลูกค้าโดยส่วนใหญ่ จ่ายเงินเพื่ออะไร นั่นแหละคือความหมายของคุณค่าที่แท้จริง

สิ่งแวดล้อมทางด้านสังคม เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบทั้งทางตรง กึ่งทางอ้อมกับธุรกิจ เพราะสังคมคือที่อยู่ของคน ซึ่งในนั้นมีทั้งคนที่เป็ลูกค้า และคนที่ไม่เป็ลูกค้า แต่คนในสังคมมีความเกี่ยวข้องกันทั้งหมด สังคมคือกลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง อย่างน้อยที่สุด ก็ใช้กติกา และกฎหมายร่วมกัน ประเพณีร่วมกัน ดังนั้น ลูกค้าของเรา ที่เป็นผลทางตรงต่อธุรกิจ ต้องไปมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นๆ หากเราทำดีกับใครสักคน ความดีนั้นจะต้องได้รับการถ่ายทอดจากคนที่เรากำดีด้วย ไปสู่คนอื่นๆ ในที่สุด เมื่อเรากำดีต่อไปเรื่อยๆ ในที่สุดจะกลายเป็นชื่อเสียงของเรา เป็นชื่อเสียงของธุรกิจ เมื่อธุรกิจมีชื่อเสียง ก็จะเป็นการส่งผลทางตรงต่อลูกค้าและกลับมาเป็นกำไรของธุรกิจ

การทำดีของธุรกิจ คือ ทำธุรกิจด้วยความจริงใจ ไม่เอาเปรียบ หรือเรียกว่า มีกำไรแต่พอสมควร แล้วดูยังใจ เรื่องนี้ ให้ใช้วิธีการวัดด้วย เงินที่จ่าย กับความสุขที่ได้ ถ้าความสุขมากกว่าเงินที่จ่าย แบบนี้ถือว่าไม่เอาเปรียบคนอื่นทางด้านราคา ซึ่งไม่ได้หมายถึงการขายต้องเป็นการขาย ราคาถูกเสมอไป แต่มีราคาที่คุ้มค่าในการจ่าย ดังนั้น หลายธุรกิจที่ดี ได้พยายามใช้แต่ของดีๆ ในการดำเนินธุรกิจ ใช้ความจริงใจในการดำเนินธุรกิจ ในเรื่องที่ 2 คือเรื่องการบอกแต่ความจริง ดีก็ดี ไม่ดีก็ไม่ดี ไม่เน้นการขายที่ลูกค้าไม่ได้รับความจริงใจ เพราะลูกค้าจะรู้ความจริงในที่สุด

สิ่งแวดล้อมทางด้านสภาพแวดล้อม ความหมายทางตรง หมายถึง ผลการของทำธุรกิจที่มีต่อธรรมชาติ ป่าไม้ แม่น้ำ ลำคลอง อากาศ เป็นผลกระทบกับเรื่องอื่นๆ ที่ไม่ใช่คน เรื่องนี้เป็นผลกระทบแบบ อ้อมๆ แต่สุดท้ายก็กลับมาหาธุรกิจอยู่ดี เพราะถ้าเราสร้างผลกระทบทางลบ ผลก็จะกลายเป็นการสร้างความสะดวกให้สังคมไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง มากมาก จะน้อยก็ขึ้นอยู่กับ ว่าเป็นเรื่องอะไร สังคมทนได้หรือไม่ ถ้าทนไม่ได้ คนที่เดือนร้อนก็จะออกมาโวยวายในที่สุด แล้วผลนี้จะอ้อมกลับมาหาตัวของธุรกิจเองในที่สุด

ผลกระทบอีกรูปแบบหนึ่งของ สิ่งแวดล้อมคือ ธุรกิจอาจจะเจอ สภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม ทำให้ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ รูปแบบนี้อาจจะเจอจาก การขุดเจาะน้ำบาดาล ทำให้ปริมาณน้ำใต้ดินลดลง เกิดเป็นแผ่นดินทรุด สร้างความเสียหายให้กับตัวเอง เรียกว่าแพภัยตัวเอง หรืออาจจะไปกระทบกับคนอื่นโดยตรงเลย

ดังนั้น จะทำอะไร ต้องคิดหน้าคิดหลังดีๆ คิดยาวๆ คิดไกล ทำให้ใครเดือนร้อนหรือไม่ และที่น่ากังวลที่สุดคือ การทำไปแบบรู้เท่าไม่ถึงกาล

คิดว่าไม่มีอะไร แต่สุดท้ายกลับมีอะไร เพราะอะไรหนะหรือ เพราะการคิดยังไม่ครบถ้วนถึง หากเรารู้จักการคิดให้ครบถ้วน รอบด้าน คิดถึงหลายๆ คน เราจะลดผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม สังคมลงไปได้ และในที่สุด จะกลับมาในรูปของรายได้ และกำไร

ทรัพยากรลักษณะพิเศษ

ในการเข้าถึงทรัพยากร นั้น มีด้วยกันหลายรูปแบบ แต่มีทรัพยากรแบบหนึ่งที่มีลักษณะพิเศษจนต้องนำมาพิจารณาเฉพาะ ทรัพยากรนี้เรียกว่า คนรู้จัก (Connection) หรือบางคนเรียกว่า ความสัมพันธ์ การเชื่อมต่อ หรืออะไรก็แล้วแต่ ความหมายในทางธุรกิจ จึงหมายถึง คนที่รอบข้างเราที่เราสามารถได้รับประโยชน์จากพวกเขาได้ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง โดยทั่วไปแล้ว จะต้องเป็นคนที่รู้จักกันถึงจะยอมช่วยเหลือกัน เป็นเรื่องดูเหมือนธรรมดาที่มนุษย์ไม่ยอมทำอะไรให้คนที่ไม่รู้จัก เพราะโดยปกติแล้วมนุษย์มักจะไม่ติดต่อกับคนที่ตนเองไม่รู้จัก เพราะเป็นการป้องกันอันตรายที่ไม่รู้จะเกิดอะไรขึ้นในอนาคต ดังนั้น การสร้าง Connection จึงต้องอาศัยการดำเนินการที่เป็นลักษณะเฉพาะ เนื่องจากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเรากับบุคคลอื่น หรือเรียกได้ว่าเป็นการบริหารคนให้มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน

เริ่มต้นอย่างไรกับการสร้าง Connection? เป็นคำถามที่พบได้บ่อย และจงกับคำถามนี้ กลับมาดูตัวเราเอง เวลาเราพบใครแล้วรู้สึกว่ายากทำความรู้จักคนคนนี้เอาไว้อ่าง เป็นความรู้สึกจากการที่เราคิดว่าเราน่าจะได้ประโยชน์อะไรบางอย่างจากคนนี้ เช่น

คนนี้เป็นคนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานดี น่าจะช่วยเราในเรื่องการทำงานได้ในอนาคต

คนนี้เป็นคนที่พูดคุยด้วยแล้วถูกชตา อยากคุยต่ออีกถ้ามีโอกาส
คนนี้เป็นคนที่รอยยิ้มที่สดใส รู้ว่าอยากอยู่ใกล้ๆ ไปอีกนานๆ
คนนี้เป็นคนที่แนวคิดดี อยากเรียนรู้และพัฒนาตนเองจากคน
นี้

คนนี้เป็นคนมีน้ำใจ น่าจะสามารถของความช่วยเหลือได้ในเวลา
ยากลำบาก

ความรู้สึกแบบนี้ถูกประเมินแบบอัตโนมิติสมองของเรา เพราะ
สมองของเราจะมองหาผลที่ได้ก่อนเสมอ ในทางตรงกันข้าม เราต้องทำ
อย่างไรถึงจะมัดใจคนอื่นๆ หลักการมีอยู่ง่ายๆ คือ Give and Take

1. ให้ความรู้สึกมั่นคงกับคนอื่น สนองความต้องการทางร่างกาย
ได้ เช่น เงินทอง ของใช้ หรือสามารถเป็นที่แก้ปัญหาให้กับคนอื่นได้

2. ให้ความรู้สึกสนุกสนาน การไม่เป็นที่น่าเบื่อซ้ำซากกับคนอื่น
เรียกว่าเป็นความประทับใจแรกพบ ไม่มีใครอยากอยู่กับคนที่อารมณ์เสีย
ตลอดเวลา ไม่มีใครอยากอยู่กับคนที่ทำตัวน่าเบื่อ ใครๆ ก็ต้องการคนที่ร่า
เริงสนุกสนานและรู้กาลเทศะ

3. ให้ความรู้สึกสำคัญกับคนอื่น คนในโลกนี้ต่างต้องการมีตัวตน
เราให้ความสนใจว่าคนอื่นมีตัวตนในโลกใบนี้ รับฟัง และเข้าใจในสิ่งที่เขาเป็น
ให้อิสระในการตัดสินใจ และให้เขาได้ภาคภูมิใจในความเป็นตัวของเขา
ความคิดของเขา

4. ให้ความรู้สึกดูแล เอาใจใส่ มนุษย์ต่างต้องการมีคนที่จะเข้าใจ คอยดูแลอยู่ใกล้ๆ ช่วยเหลือกันในยามที่ยากลำบาก มีปัญหา ความรู้สึกแบบนี้จะเกิดกับบางคนที่รู้สึกพิเศษด้วยเท่านั้น

5. ให้ความรู้สึกถึงการเติบโต เป็นความรู้สึกว่า ชีวิตได้มีการพัฒนามากขึ้น มีอะไรดีๆ เพิ่มขึ้นในชีวิต ไม่อยู่กับที่ มีการเพิ่มพูนมากขึ้น ไม่ทางใดก็ทางหนึ่งในชีวิต

การให้ทั้ง 5 อย่างนี้ เป็นการให้ของคนมีเสน่ห์ มีแรงดึงดูดกับบุคคลอื่น ซึ่งไม่จำเป็นต้องให้ทั้ง 5 อย่าง เพียง 1-2 อย่างก็สามารถสร้าง Connection ได้แล้ว

ในทางตรงกันข้าม เมื่อมนุษย์เราได้รับแล้ว ก็ต้องการให้บ้าง คนที่สามารถสร้าง Connection ต้องเรียนรู้ในการรับด้วย เพราะเมื่อคนเราได้รับแล้ว เป็นเรื่องธรรมดาที่อยากตอบแทนคืนบ้าง อยากเป็นผู้ให้บ้าง และเราต้องรับอะไรบ้างละ รับในความรู้สึกทั้ง 5 อย่างที่ได้ให้ไป

เมื่อเราเรียนรู้ในการรับและให้แล้ว เราจะสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่นได้อย่างรวดเร็ว แต่ต้องหัดสังเกตดูด้วยว่า คนที่อยู่รอบข้างเราแต่ละคนต้องการอะไรบ้าง เพราะ ถ้าเราให้ความรู้สึกไม่ตรงกับที่เขาต้องการ เขาจะถือว่าเขาไม่ได้รับอะไรเลย ทำให้การให้ของเราเป็นการสูญเสียโดยเปล่าประโยชน์

~9~

ผู้ประกอบการผู้นำ

หัวใจผู้ประกอบการ หากเรามีอยู่เต็มตัว แต่เราไม่สามารถทำให้ใครคล้อยตามเราได้ เราเองจะไม่ประสบผลสำเร็จในการเดินทางเป้าหมายของเรา ดังนั้นเราต้องเรียนรู้ในการสร้างความสามารถในการโน้มน้าวใจ ความคิดคนอื่นให้คล้อยตามเราได้ สิ่งนั้นเรียกว่าภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำ กับ ผู้นำ

เพื่อให้เข้าใจว่า ผู้นำ กับภาวะผู้นำ มีความแตกต่างกัน ต้องขอเริ่มอธิบายเกี่ยวกับผู้นำก่อน ผู้นำ หมายถึง คนที่มีหน้าที่ในการพา สิ่งกำกับ หรือทำอะไรก็ได้ให้ทีมงานไปยังจุดหมายปลายทางที่ต้องการ โดยส่วนมากแล้ว ผู้นำเป็นผู้ที่มีอำนาจ หรือตำแหน่งสูงสุดในองค์กร เป็นหัวหน้า เป็นผู้จัดการ เป็นอะไรก็ได้แต่ที่ต้องสั่งการ

แต่ผู้นำจำนวนมากไม่มีภาวะผู้นำ???? แล้วมันคืออะไร ภาวะผู้นำ คือความสามารถในการทำให้คนอื่นคล้อยตามความคิดของเราได้ ไม่ใช่สั่งการได้ คนละความหมาย เพราะการสั่งการต้องอาศัยอำนาจ แต่การทำให้คล้อยตามอาศัยการเชื่อใจ และบารมี เราอาจเคยได้ยินหลายครั้งว่า หัวหน้าคนนี้ไม่มีภาวะผู้นำ นั้นแสดงให้เห็นว่า คำสั่งที่สั่งการลงมานั้น ไม่มีความรู้สึกคล้อยตาม เห็นด้วย หรืออยากทำตาม แต่ต้องทำตามเพราะอำนาจ (Authority) ที่หัวหน้าคนนั้นได้รับมาจากคนอื่น ผู้นำที่ดีจะต้องมี

อำนาจ (Power) เพื่อใช้ในการสั่งการได้ ซึ่งจะกล่าวต่อไปเกี่ยวกับอำนาจ
ทั้ง 2 ประเภท

สิ่งที่ทำให้เกิดภาวะผู้นำคือความรู้สึกที่คนอื่นมีต่อผู้นำ เกี่ยวกับ
ความรู้สึกทั้ง 5 ด้านที่ได้อธิบายไว้ในเรื่อง Give and Take หรือเรียกว่า
ผู้นำคือคนที่ให้คนอื่นรู้สึกที่เราทำให้เขามั่นคง เราทำให้เขาสนุกสนานไม่น่า
เบื่อ เราทำให้เขาเป็นคนสำคัญ เราทำให้เขาได้รับความรักดูแลเอาใจใส่ เรา
ทำให้เขาได้รับการเติบโต จะเห็นได้ว่า ผู้นำเป็นเรื่องของความรู้สึกล้วนๆ
ไม่ใช่เรื่องตำแหน่งหน้าที่แต่อย่างใด แต่หลายครั้งกลับยอมให้คนที่มิ
ตำแหน่งหน้าที่การงานมาเป็นผู้นำ เพราะอะไรหรือ

เพราะว่า คนเหล่านี้สามารถให้ความรู้สึกที่มั่นคงได้ เขาสามารถ
รับปัญหา ภาระต่างๆ แทนเราได้ เราจึงรู้ว่า เราปลอดภัยเมื่อให้คนเหล่านี้
เป็นผู้นำของเรา แต่อย่างไรก็ตาม คนที่ประสบความสำเร็จทั้งทางด้าน
การเงิน หรือหน้าที่การงาน มักจะมีบุคลิกที่เป็นภาวะผู้นำโดยธรรมชาติอยู่
แล้วเพราะพวกเขาต้องใช้ภาวะผู้นำอยู่เป็นประจำอยู่แล้ว ซึ่งทำให้มีโอกาส
ได้ฝึกฝนภาวะผู้นำให้เปิดความเชี่ยวชาญ และค่อยๆ เพิ่มขึ้นจนสามารถ
รับรู้ได้จากบุคลิกลักษณะได้

ภาวะผู้นำจึงเป็นสิ่งที่เรียนรู้ และฝึกฝนได้ และที่สำคัญกว่านั้นคือ
เพิ่มพูนได้ เนื่องจากรับรู้ภาวะผู้นำ มีได้ 2 ระยะ ระยะแรกเป็นการพบเจอ
ครั้งแรกหมายถึง การที่คนเราพบเจอกันครั้งแรก ก็สามารถรับรู้ได้ว่า คน
คนนี้ มีพลังงานบางอย่างที่สามารถทำให้เราปฏิบัติตามคำสั่งได้ (อันนี้ไม่
เกี่ยวกับพวกหลอกหลวง ที่ใช้อุบายต่างๆ มาหลอกล่อเอาเงิน เอาทองนะ)
ระยะที่ 2 เป็นระยะที่เคยเจอกันแล้ว มีประสบการณ์บางอย่างกับกับคนคน

นั้นแล้ว ทำให้สิ่งที่เกิดขึ้นในอดีต เป็นการสร้างความรู้สึกในปัจจุบัน ยิ่งนานไป จะสร้างประสบการณ์ที่หนาแน่นมากขึ้น ถ้าคนคนนั้นมีภาวะผู้นำจริง เราก็สามารถรับรู้ได้ทุกครั้งที่พบเจอกัน ยิ่งนานวัน ยิ่งพบกันบ่อยครั้ง ยิ่งทำให้เกิดความรู้สึกในการยอมรับคำสั่งที่เหนียวแน่นมากยิ่งขึ้น แต่ ถ้าคนนั้นไม่มีภาวะผู้นำจริง นานวันเข้า เราก็รู้สึกว่าคุณคนนี้ ไม่มีความเป็นผู้นำเลย แม้ว่าจะมีตำแหน่งไหนก็ตาม

องค์ประกอบของภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำ เป็นความรู้สึกที่คนอื่นมองไว้ให้กับใครสักคน ที่ให้นำความคิด จนนำไปสู่การกระทำได้ พื้นฐานของภาวะผู้นำ จริงๆ แล้ว เกิดจาก 2 ส่วนเท่านั้น คือ “อำนาจ” และ “บารมี”

อำนาจ เป็นพลังงานบางอย่างที่ บุคคลสามารถใช้บังคับคนอื่นได้ ซึ่งอำนาจได้มาจาก 2 ส่วนคือ อำนาจที่มาจากเบื้องบน เรียกว่า Authority และอำนาจที่เราสร้างขึ้นมาจากตัวเอง เรียกว่า Power ไม่ว่าจะ เป็นอำนาจแบบไหน ลักษณะพิเศษของอำนาจ คือ ความกลัว เพราะอำนาจจะมาตามด้วยการลงโทษเมื่อ ไม่ทำตามคำสั่ง เพื่อเป็นการทำให้คนอื่นอยู่ภายใต้การควบคุมของตนเอง ในความกลัว คือการกลัวการได้รับอันตรายที่ผู้ที่ใช้อำนาจจะมากระทำต่อเรา เช่น กลัวการถูกตี กลัวการถูกตำหนิ กลัวการถูกปรับ หรืออะไรก็ได้ที่เป็นการทำให้เราเกิดความเสียหาย

การได้มาซึ่งอำนาจที่เป็นลักษณะ Authority ส่วนใหญ่ได้รับมาในรูปแบบของกฎหมาย เช่น อำนาจของผู้บริหารในการดำเนินการภายในของบริษัท ที่เจ้าของบริษัทได้มอบเอาไว้ให้กับผู้จัดการ อำนาจที่ได้ ก็เป็น

อำนาจสั่งการ อำนาจในการอนุมัติค่าใช้จ่ายในการทำงาน อำนาจในการ
รับพนักงานเข้ามาทำงาน จริงๆ แล้วคือ อำนาจในการตัดสินใจแทนคน
อื่น ในทางสังคม ตำรวจได้รับอำนาจมาจากกฎหมาย ที่ให้เป็นเจ้าหน้าที่ใน
การบังคับใช้กฎหมาย สามารถใช้กำลังได้โดยบางครั้ง เพื่อให้เกิดความสงบ
เรียบร้อยในบ้านเมือง จึงทำให้เราเจอตำรวจอยู่ในภาพของการใช้อำนาจ
เป็นประจำ จนเกิดภาพในสมองของเราว่า ตำรวจคืออำนาจและลงโทษเรา
ได้

อำนาจในรูป Power เป็นอำนาจที่แต่ละคนต้องสร้างมาเอง ซึ่ง
อำนาจนี้ มีวิธีการสร้างได้ 2 แบบ แบบแรก ใช้พระเดช หมายความว่า ใช้
ความรุนแรงที่ให้คนคืนรู้สึกกลัว ไม่อยากได้รับความสูญเสีย เมื่อใช้บ่อยๆ
และคนที่อยู่รอบข้างยอมรับและมอบการควบคุมให้กับผู้นำนานาจ สุดท้าย
จะกลายเป็นอำนาจขึ้นมาได้ เช่น หัวหน้ากลุ่มที่มีการรวมตัวกันในระหว่าง
เพื่อนและมีใครสักคนที่ดูเหมือนควบคุมคนอื่นได้ เราเรียกคนนั้นว่าหัวหน้า
กลุ่ม แล้วอะไรแหละที่ให้คนนั้นกลายเป็นหัวหน้ากลุ่ม การเกิดลักษณะนี้ ไม่มี
รูปแบบที่ตายตัว บางคนใช้ความรุนแรงทางร่างกาย ใช้การลงมือ แบบนี้
เห็นได้บ่อยกับกลุ่มที่เป็นนักเลง ลองคิดดูสิว่า หัวหน้านักเลงจะต้องผ่าน
อะไรมาบ้างกว่าจะถึงจุดนั้นได้ บางคนใช้ความรุนแรงทางวาจา สายตา
และอารมณ์ ให้คนอื่นรู้สึกพิศ กลัว หรือไม่อยากไปมีเรื่องด้วย บางคน
สร้างอำนาจโดยการแสดงออกมากกว่าคนอื่น ทำตัวให้เด่น ทำตัวให้
เหนือกว่าคนอื่นเพื่อให้กลุ่มยอมรับในความสามารถต่างๆ และเป็นคนที่
สามารถให้คนอื่นรับฟังตนเองได้ในที่สุด การแสดงออกแบบนี้ อาจจะมา
แบบรู้ตัว หรือไม่รู้ตัวก็ได้ และโดยส่วนใหญ่ เป็นแบบไม่รู้ตัว

ในการใช้อำนาจแบบพระเดช มีลักษณะที่เหมือนกันอย่างหนึ่งคือ คนที่เป็นผู้นำจะมีอะไรบางอย่างที่โดดเด่น มากกว่า เหนือกว่าคนอื่น ๆ จนคนอื่น ๆ ยอมที่ให้คนนี้เป็นผู้ หรือเรียกอีกอย่างว่า ยอมมอบอำนาจการตัดสินใจของตนเองให้คนคนหนึ่งเพื่อเป็นผู้นำ หลายคนบอกว่าอยู่เฉยๆ ไม่ได้ทำอะไรเลยไม่รู้ว่าทำไมได้กลายเป็นผู้นำ บางคนแค่มีร่างกายที่ตัวใหญ่ กำยำ ดูแข็งแรง บางคนที่เป็นที่กล้าคิดกล้าทำ กล้าแสดงออก บางคนเป็นคนที่ มีความสามารถในการงานทำงานได้ดีกว่าคนอื่น แต่อย่างไรก็ตาม ในการเป็นผู้นำ นอกจากการใช้อำนาจเพื่อให้คนอื่นคลั่งเกรงด้วยพระเดช แล้ว ยังมีการใช้อำนาจอีกทางหนึ่ง เพื่อให้คนอื่นเกรงใจ สิ่งนี้เรียกว่า พระคุณ

พระคุณ เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการใช้อำนาจ เวลาบางคนทำงานด้วยกัน มีแผนงานร่วมกัน คนรอบข้างจะไม่ค่อยกล้าทำออกนอกแผนงานเพราะเกรงใจผู้นำ กลัวว่าจะเสียใจ กลัวว่าจะได้รับความเดือดร้อนรำคาญใจ ไม่อยากให้มีผลทางจิตใจแก่ผู้นำ ยอมเชื่อฟังแต่โดยดี เพื่อให้ ผู้นำนั้น สบายใจ ดีใจ มีความสุข ทั้งหมดนี้เรียกว่า พระคุณ เป็นอำนาจที่อาศัยความเมตตา หรือความอยากให้คนอื่นมีชีวิตที่ดีขึ้น และความกรุณา หรือความอยากให้คนอื่นพ้นทุกข์ มาเป็นตัวตั้งในการสร้างอำนาจ

ฟังดูอาจจะขัดแย้งกัน เพราะคนที่ใช้อำนาจโดยพระคุณจำนวนมาก บอกว่า ฉันไม่ต้องการมีอำนาจ ฉันแค่อยากให้คนอื่นมีความสุข แต่นั่นแหละ อำนาจกำลังก่อตัวขึ้นมาอย่างช้าๆ โดยที่ผู้นำเองไม่รู้ตัว และอำนาจจากพระคุณ ต้องใช้เวลาในการสร้าง อีกทั้ง ไม่สามารถสร้างแบบ

จงใจได้ เรียกว่า ต้องสะสมไปเรื่อยๆ ถึงเวลาจะเต็มเอง เมื่อเต็มเมื่อไหร่ จะกลายเป็นอำนาจแบบพระคุณโดยทันที และกลายเป็น “บารมี” ในที่สุด

แต่ก็เป็นที่น่าแปลกอีก การสร้างอำนาจแบบพระคุณนี้ ต้อง อาศัยเมตตา และเมตตาอะไรบ้างล่ะ บางคนบอกทำทานอย่างเดียว ไม่ เป็นมีอำนาจอะไรเลย เพราะอะไร???

การเมตตา ในที่นี้คือการให้ ให้ในความรู้สึกทั้ง 5 อย่างที่มนุษย์ ต้องการ และให้โอกาสให้คนอื่นได้เป็นผู้ให้ด้วย จึงจะสมบูรณ์ ในการให้ จริงๆ การเมตตา นี้ เมื่อเราได้ให้ความรู้สึกต่างๆ กับคนอื่นแล้ว จะมีการ ส่งพลังงานบางอย่างที่เรียกว่าบุคลิกภาพที่สามารถดึงดูดคนอื่นให้มา สนใจเราได้

นอกจากความเมตตาแล้ว ยังมีความกรุณาอีกเรื่องหนึ่งที่มักมา คู่กัน เพราะความกรุณา คือแรงปรารถนาที่ให้คนอื่นพ้นทุกข์ ซึ่งแน่นอน ว่า เราได้ให้ความรู้สึกทั้ง 5 กับคนอื่นเช่นเดียวกัน ต่างจากความเมตตา ตรงที่ ความเมตตาคือทำให้เขาได้รับเพิ่มขึ้นไปอีก แต่ความกรุณาคือการ ทำให้เขารู้ว่าจากที่ไม่มี มีน้อย ได้รับการเพิ่มเติมให้ดีขึ้น สรุปทั้ง 2 อย่างก็ เป็นการให้ทั้งคู่

เมื่อคนอื่นได้รับความรู้สึกทั้ง 5 ของเราแล้ว จนกลายเป็น “พระคุณ” คราวนี้กระบวนการทำงานจะเริ่มโดยการความรู้สึกของคนอื่น ที่มีต่อเรานั้น จะเกิดเป็นความเกรงใจมากขึ้น อยากรอดแทนอะไรบ้าง อย่างในตัวเขาให้กับเรา วิธีการที่ทำออกมาโดยไม่รู้ตัวนั้นคือ การยอมทำ ตามแบบเต็มใจ เพราะเขาต้องการเลียนแบบการให้ความรู้สึกทั้ง 5 ของเรา ด้วย ยิ่งเราให้ได้มากเท่าไร คนรอบข้างเราจะเกรงใจเรามากขึ้นเรื่อยๆ

ผู้ประกอบการผู้นำ

คนที่มีความหวังใจผู้ประกอบการต้องมีความเป็นผู้นำไปเพื่ออะไร? คำตอบง่ายๆ คือ ผู้ประกอบการเป็นผู้ที่อยู่ระหว่างคนต่างๆ ที่ต้องทำการนำคนที่สามารถทำงานมารวมตัวด้วยกัน ทำงานด้วยกัน จึงเป็นเรื่องของการโน้มน้าวความคิดคนอื่น การมีภาวะผู้นำจึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้การร่ำรวย และการเป็นผู้ประกอบการสำเร็จลงได้

การสร้างภาวะผู้นำในตัวผู้ประกอบการ เรื่องนี้ก็ไม่ต่างกับการตั้งเป้าหมายชีวิต เพราะเราต้องมีเป้าหมายของการเป็นผู้นำก่อน และต้องเรียนรู้ที่จะยืดหยุ่น มีคนจำนวนมากคิดว่า การเป็นผู้นำคือผู้สั่งการ ไม่ใช่ ผู้นำไม่ใช่ผู้สั่งการ ดังนั้น คำสั่ง จึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของภาวะผู้นำ เรามาลองดูกันว่า ภาวะผู้นำ จะสร้างขึ้นมาง่ายๆ ได้อย่างไร

ขั้นที่ 1 หยุดความคิดครอบงำ และครอบครอง เนื่องจากมนุษย์ทุกคนต้องการความเป็นอิสระ (จากความรู้สึกความหลากหลาย ความสุนทสนาน) หากเริ่มต้นด้วยความครอบงำ และครอบครอง อาจจะได้การทำตาม แต่ไม่ได้หัวใจของคนทำ ยอมทำเพราะอำนาจอะไรบางอย่าง แต่ไม่ใช่ยอมทำตามด้วยความเต็มใจ

ขั้นที่ 2 มองอย่างที่เขเป็น การเป็นผู้นำ ต้องเรียนรู้การเป็นผู้นำตามก่อน แต่เป็นตามเพื่อให้คนอื่นมาตามเรา การเป็นผู้นำที่ง่ายๆ คือ ตามความคิดคนอื่น และปล่อยไปในอย่างที่เขเป็น คนที่อยู่ข้างๆ เราจะรู้สึกถึงการได้รับอิสระ ได้รับเกียรติ และได้รับความไว้วางใจให้เขาได้เป็นในสิ่งที่เขาต้องการ

ขั้นที่ 3 เป็นที่ฟังในยามยาก เมื่อคนเราเดือดร้อน คนเรามักหาทางออก หากที่ฟัง และเขาจะหาคนที่ไว้วางใจได้ในกรณีที่เป็นที่ฟัง ผู้นำ ต้องเป็นคน ที่ช่วยชี้แนะทางออกของเขา และเป็นเหมือนกับคนที่สามารถช่วยเรื่องต่างๆ ได้ ตัดสินใจให้ได้ คิดแทนให้ได้ หรือบางครั้ง ไม่ต้องคิด แค่ถามบางคำถาม เพื่อให้เขาได้คิดและตัดสินใจได้ง่ายขึ้น

ขั้นที่ 4 นักแนบดังขุนเขา ในความหมายของการหนักแน่นนี้ เป็น ความหมายของความหนักแน่นทางอารมณ์และความคิด เหมือนภูเขาที่ไม่ แปรเปลี่ยนตัวเองได้ง่ายๆ แม้กาลเวลาจะผ่านไป แต่เกิดจากการก่อร่าง สร้างตัวให้ตัวเองอุดมไปด้วยปัญญา และภูมิความรู้ ไม่โอนเอียงทาง ความคิดจากกระแสของลม (ปาก) ของคนใดได้อย่างง่าย แต่มีความยืดหยุ่น อ่อนนุ่ม สำหรับผู้ที่มาสัมผัส ให้ลองนึกภาพดู ขุนเขา เป็นสิ่งที่ตั้งสง่าอยู่ อย่างหนักแน่น เป็นที่พึ่งพิงให้สัตว์ คน ต้นไม้ และสิ่งต่างๆ มากมาย มี พืชพันธุ์ที่อ่อนนุ่ม ชุ่มชื้น ชวนให้สัมผัส มีความอุดมสมบูรณ์เก็บเอาไว้ ภายใน สามารถกั้นลมพายุ กั้นกระแสน้ำได้อย่างน่าทึ่ง แต่ภูเขา ก็ยังสามารถเคลื่อนไหว และมีพลังบางอย่างได้นี้แหละคือผู้นำ

ขั้นที่ 5 คิตอนาคตของตัวเองและคนอื่น คนที่เป็นผู้นำ คือคนที่รู้ ว่า กำลังนำ ฟอง นำทีม นำคนทั้งหมดไปไหน การนำพิด หมายถึงความ หายนะของทีม องค์กร ธุรกิจ และอนาคตของคน ผู้นำ จะคิดถึงแต่ อนาคตของผู้นำคนเดียวไม่ได้ เพราะ ผู้นำ คือคนที่นำคนอื่น ไม่ได้อยู่คนเดียว การที่ผู้นำคิดแต่เรื่องอนาคตของตนเองนั้น เป็นการทำลายความ ไว้วางใจของตนเองให้เหลือแต่เพียงผู้ลำพัง ไม่ใช่ผู้นำ

ขั้นที่ 6 เป็นคนมีอารมณ์ขัน ผู้นำ ไม่จำเป็นต้องเป็นคนที่
เคร่งเครียด แต่ในทางตรงกันข้าม คนโดยทั่วไป อยากอยู่ใกล้กับคนที่
อารมณ์ดี มีอารมณ์ขัน เพราะใครๆ ก็ต้องการความสุขจากการอยู่
ร่วมกับคนอื่น การที่ผู้นำเป็นคนที่เคร่งเครียด มีผลทำให้คนที่อยู่รอบข้างดี
ตัวออกห่าง และเราจะไม่เหลือใครให้ นำ เพราะทุกคนหายไปหมดแล้ว

ขั้นที่ 7 เป็นนักฟังที่ดี การเป็นผู้ฟังที่ดีคือ “ฟัง” ไม่ใช่อย่างอื่น
ฟังให้เราได้รู้ว่า เขาต้องการสื่ออะไร โดย “ไม่ตัดสิน” “ไม่คาดหวัง” และ
“ไม่เปรียบเทียบ” เพราะการฟัง คือการรับ ไม่ใช่การตัดสิน เมื่อเราฟัง เรา
จะ ฟील (Feel) ว่า เขาอยากได้อะไร จากนั้น เราจึงให้ในสิ่งที่เขาต้องการ
บางครั้ง เขาแค่ต้องการบอกใครสักคนที่ฟังเขาเพื่อต้องการคำตอบ
บางครั้ง เขาต้องการคนช่วยชี้แนะให้คิดได้ บางครั้ง เขาต้องการคนที่ช่วย
คิดให้ และเราจะรู้จะทำได้จากการฟัง สังเกตๆ โดยไม่ใช่เหตุผลของเรา

ทั้งหมดนี้ เป็น 7 ขั้นตอนการสร้างความเป็นผู้นำ จะเห็นได้ว่า
การเป็นผู้นำนั้น ไม่ได้เกี่ยวข้องกับวัตถุเงินทองเลย แต่เป็นเรื่องของ
ความรู้สึกเพียงอย่างเดียว ที่คนหนึ่งมีให้กับอีกคนหนึ่งเท่านั้น

ทักษะพิเศษของผู้นำ

ผู้ประกอบการผู้นำนั้น นอกจากมีการสร้างความเป็นผู้นำแล้ว
ยังมีทักษะที่จะเป็นในการเป็นผู้นำด้วย คือ

- ทักษะการสื่อสาร
- ทักษะการคิดเชิงระบบ

- ทักษะจิตใจอ่อนโยน

ทั้ง 3 ทักษะนี้ เป็นสิ่งที่ผู้นำต้องฝึก เพื่อให้คนอื่นสามารถรับรู้ความคิดและนำไปสู่การปฏิบัติได้ เพราะผู้นำคือ ผู้ที่สามารถนำความคิดของคนอื่นให้สามารถทำตามตัวเองต้องการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ทีม และบุคคลได้ ทั้งของตนเอง และของบุคคลอื่น

ทักษะการสื่อสาร การสื่อสารเป็นการบอกเล่าเรื่องราวของเราไปสู่คนอื่น หรือคนอื่นๆ และให้คนอื่น บอกเราเรื่องราวมาสู่เรา เรารู้กันอยู่ว่า การสื่อสารสามารถทำได้ทั้งแบบ ใช้ภาษา และไม่ใช้ภาษา นั่นคือ เราใช้คำพูดของเราเพื่อให้คนอื่นรับรู้และเข้าใจ และการสื่อสารแบบไม่ใช้คำพูด ตั้งแต่สีหน้าแววตา ท่าทาง กริยาต่างๆ

ในการสื่อสารแบบใช้ภาษา มีงานวิจัยได้กล่าวกันว่า มีอิทธิพลเพียง 28% เท่านั้นที่ใช้ในการสื่อสาร ส่วน 72% ที่เหลือ ใช้การสื่อสารด้วยวิธีอื่นๆ และยังโลกยุคดิจิทัลด้วยแล้ว การสื่อสาร ยังมีสื่อใหม่ๆ เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้น เรามาลองดูกันว่า เรามีเครื่องมือในการสื่อสารอะไรบ้าง

การใช้คำพูด เป็นโหมดหนึ่งในการรับรู้ของคน หมายความว่า มีบางคนใช้คำและเสียงพูด เป็นเครื่องมือหลักในการสื่อสาร คนเหล่านี้ จะสามารถเข้าใจได้ดี เมื่อมีคำพูด คำอธิบายประกอบอย่างชัดเจน วิธีการสังเกต เวลาคุยกับคนเหล่านี้ จะเขียนเป็นตัวหนังสือเยอะมาก เขียนยาวๆ พูดไปเขียนไป แสดงว่า เขากำลังรวบรวมความคิดผ่านตัวหนังสืออยู่ เมื่อเวลาเขาเหล่านี้พูด จะใช้คำว่า “บอก” “ได้ยิน” “เล่ามาว่า” แสดงถึงการเชื่อมโยงทางความคิดด้วยภาษา

การใช้ภาพ หรือการสื่อถึงจินตนาการด้วยภาพ คนเหล่านี้ จะใช้ภาพในการรวบรวมความคิดเป็นหลัก เวลาสื่อสารต้องการภาพที่เป็นโครงสร้าง การเขียนแบบจำลอง หรือต้องวาดผังการทำงาน ถึงจะสามารถเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว คนเหล่านี้จะไม่ชอบตัวหนังสือ ยิ่งเห็นตัวหนังสือมากๆ เข้า จะตาลาย เวลาเขียนหนังสือ จะเขียนสั้นๆ และมีจะมองไม่เห็นรายละเอียดเล็กๆ ในหนังสือ เวลาพูดพวกเขาเหล่านั้น มักพูดคำว่า “เห็น” “มอง” “ฉายภาพ” เพราะพวกเขาเห็นในความคิด และต้องการให้คนอื่นเห็นด้วยเหมือนกับที่เขาเห็น จึงพยายามบอกคนอื่นว่าเขาเห็นอะไร

การใช้ความรู้สึก คนเหล่านี้ ใ้ใจจับความรู้สึกและแปลความหมายของสิ่งที่ได้รับมา เป็นลักษณะของการผสมกันระหว่างการได้ยินและภาพ คนกลุ่มนี้จะสามารถรับรู้ได้โดยการใช้สิ่งที่เป็นการสื่อถึงความรู้สึก เสียง อารมณ์ การเคลื่อนไหว การรับรู้จะต้องมีการอธิบายรายละเอียดของการเคลื่อนไหวเพื่อให้รับรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแปลเป็นความรู้สึก ถึงจะเข้าใจว่าเกิดอะไรขึ้น คนกลุ่มนี้ ชอบพูดคำว่า “รู้สึกว่า” “สัมผัสได้” “รับรู้ได้”

ทั้ง 3 เครื่องมือนี้ ต้องถูกเลือกใช้ตามผู้รับสาร ผู้นำที่ดีต้องเรียนรู้และสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการรับรู้ของคนอื่นได้ และถ้าไม่รู้ว่าคนนั้นเป็นโหมดอะไรให้ทำการสื่อสารโดยการ ใส่ทั้ง 3 โหมดเข้าไปในการสื่อ เช่น ถ้าเราต้องการอธิบายการทำข้าวไข่เจียว ในการอธิบายทั้ง 3 โหมดมีดังนี้

โหมดเสียง

การทำไขเจียว

1. ให้เริ่มจากการคัดเลือกไขที่สด สะอาด มา 2 ฟอง
2. ต่อยไข่ใส่ชามหรือถ้วยขนาดกลาง
3. ตีไข่ด้วยช้อนจนเข้ากันและขึ้นฟองฟูละเอียดจนทั่ว
4. ปรงรสด้วยเครื่องตามที่ต้องการเล็กน้อย หากใส่เยอะจนเกินไป เวลาเจียวไข่จะขาดไม่เกาะกันเป็นแพ
5. ใส่น้ำมันหรือเครื่องพอบประมาณ ไม่เกิน 1 ใน 3 ของปริมาณไข่
6. ตีไข่ให้เข้ากันอีกครั้ง
7. ตั้งไฟในกระทะด้วยไฟแรง รอน้ำมันร้อนเต็มที่แล้วหรือไฟเหลืองปานกลาง
8. หยอดไข่ที่เตรียมไว้พร้อมแล้วโดยการโรยให้เป็นวงกลมจากด้านในออกด้านนอกให้ทั่ว
9. เมื่อไข่เริ่มจับตัวเป็นก้อน ให้ใช้ตะหลิวเขี่ยให้ไข่ขยับเป็นวงกลมเบาๆ เพื่อป้องกันไข่ติดกระทะ
10. เมื่อไข่เริ่มสุกและเป็นสีน้ำตาล ให้กลับไข่อีกด้านหนึ่ง โดยใช้ตะหลิวแซะเข้าไปลึกๆ เพื่อป้องกันไข่ขาดจากกัน และพลิกไข่
11. รอนไข่สุกอีกข้างหนึ่ง ตักขึ้นจากกระทะ พร้อมเสิร์ฟ

โหมดภาพ จะสามารถอธิบายวิธีการเจียวไข่ได้ดังนี้

1. เลือกไข่สดและสะอาด ดูจากไข่ที่เปลือกยังเป็นมันวาว
2. ต่อยไข่ใส่ถ้วย ขนาดกำลังพอเหมาะกับปริมาณของไข่
3. ตีไข่จนขึ้นฟูเห็นเป็นฟองละเอียดสีเท่ากันทั่ว
4. ใสเครื่องปรุงตามใจชอบ ให้อูจากปริมาณเครื่องปรุง โดยเฉพาะซอสซีอิ้ม ถ้าใส่เยอะไป ไข่ที่ตีไว้จะเป็นสีดำ
5. ใสเนื้อสัตว์และเครื่องกะเป็นสัดส่วนประมาณ 1 ใน 3
6. ตีไข่จนเห็นเครื่องกระจายทั่วกันไม่เป็นก้อน
7. ตั้งน้ำมันในกระทะ ให้อูร้อนเต็มที่มีควันออกมาเล็กน้อย
8. เมื่อน้ำมันร้อนแล้วให้หรีหรือไฟปานกลาง
9. หยอดไข่ใส่ลงไปโดยการรวนเป็นวงกลม
10. สังเกตดูว่าเห็นไข่เป็นสีน้ำตาลอ่อนๆ และเริ่มจับตัวเป็นก้อน ด้านหนึ่งและแสดงว่าไข่เริ่มสุก
11. ใช้ตะหลิวเขี่ยไข่ให้หมุน เพื่อให้ร้อนออกจากกระทะ
12. ใช้ตะหลิวเขี่ยไข่เบาๆ และดูว่าสามารถขึ้นมาอยู่บนตะหลิวได้ หรือได้ ถ้าขึ้นมาได้ทั้งหมด แสดงว่าไข่พร้อมที่จะพลิกกลับแล้ว
13. พลิกไข่กลับ และรอนสุก เห็นเป็นสีน้ำตาลอีกด้าน
14. ยกขึ้นเสิร์ฟ ตามแบบที่ชอบ

โหมดความรู้สึก

การทำไข่เจียว

1. ต้องเลือกไข่ที่ดูแล้วสด สะอาด ไม่มีเก่า ไม่เลอะ
2. นำไข่มาต่อยเบาๆ เพื่อป้องกันเปลือกไข่แตกลงไปไข่ด้วย
3. ตีไข่แรงพอประมาณ ให้ไข่ดูฟูนุ่มเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน
4. ใสเครื่องปรุงรสแบบที่ไข่ ไม่มาก ไม่น้อย เอาแบบพอดีพอดี
5. ใสเครื่องที่ชอบประมาณหยิบมือ อย่าเยอะเกินไป มันจะให้ความรู้สึกล้นๆ และไข่จะไม่เกาะกันสวยงาม
6. ตีไข่อีกครั้งจนเข้ากันดี กระจายโดยทั่วกัน
7. เอาน้ำมันใส่เตา ทลลงไปเบาๆ ตั้งไฟให้แรงในตอนต้นเพื่อให้ น้ำมันพร้อม
8. หรีไฟมาปานกลาง ค่อยๆ เทไข่ลงไป วนเป็นวงกลมจะได้แผ่นตามที่ต้องการ
9. รอจนไข่เริ่มจับตัว เอาตะหลิวเขี่ยๆ ดูว่าเริ่มหยุ่นได้ ให้เขี่ยหยุ่นไข่สิกรอบ สองรอบ กันไข่ติดกระทะ
10. เมื่อด้านบนของไข่รู้สึกว่ามีแห้ง ให้ใช้ตะหลิวชันไข่เบาๆ ถ้าสอดเข้าไปได้ทั้งใบโดยที่ไม่ขาดก็เตรียมกลับไข่ได้
11. กลับไข่โดยเร็วเพื่อไม่ให้ไข่ไหม้ และรอจนสุก ก็พร้อมรับประทาน

จากวิธีการสื่อสารทั้ง 3 แบบนั้น พลัฟร์จะตีไข่เจียวเหมือนกับการเป็นผู้นำต้องเรียนรู้การสร้างความเข้าใจกับคนอื่น ไม่ใช่ให้คนอื่น

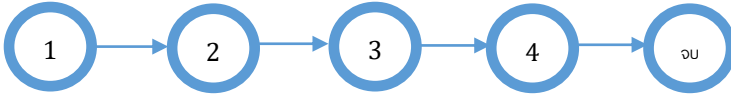
เข้าใจผู้นำ เมื่อเราให้ เราจะได้รับ เป็นกฎทองของการเป็นผู้นำในโลกยุคปัจจุบัน

ทักษะการคิดเชิงระบบ การคิดเชิงระบบ เป็นการคิดของผู้นำที่มีความจำเป็น เพราะผู้นำ ต้องเป็นผู้ที่เห็นภาพรวม เพื่อการตัดสินใจ นิมนต์นำจิตใจ ดังคำกล่าวที่ว่า “ตัดสินใจผิด ชีวิตเปลี่ยน” ในการตัดสินใจของผู้นำ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในทุกๆ เรื่อง นั้นหมายความว่า ผู้นำเอง คือคนที่สามารถมองเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างรอบด้าน และสามารถเรียงร้อยข้อมูลต่างๆ ได้อย่างกลมกลืน

ระบบ ถ้าตีความหมายง่ายๆ หมายถึง ทำซ้ำแล้วได้ผลเหมือนเดิม เมื่อเอามารวมกับการคิดแบบผู้นำ คือ เอาข้อมูลมาเรียงร้อยกันแล้วสามารถอธิบายความคิดซ้ำได้ผลออกมาเหมือนเดิม นั้นหมายความว่า ความคิดจะมีความคงเส้นคงว่า ครบถ้วน รอบคอบ ครอบคลุม ละเอียด และมองการณ์ไกล

การคิดเชิงระบบ มีลักษณะของการคิดที่มีความแตกต่างกับการคิดแบบอื่นคือเป็นการคิดที่แสดงถึงเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นขั้นเป็นตอนในทุกๆ แง่มุม เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ เพื่อตอบคำถามที่ต้องการ เหมือนดังว่า ความคิดนี้ไหลไปได้เหมือนกับกระแสไฟฟ้าในวงจรไฟ ที่มีจุดเริ่มต้น ถึงจุดสิ้นสุด มีการแยกกันของสายไฟหลายจุด และมี การรวมตัวกันของสายไฟ กระแสไฟฟ้าเป็นเหมือนของกระแสน้ำความคิด ถ้าคิดไม่ครบวงจร ระบบการคิดจะไม่ทำงาน

การฝึกเริ่มต้นคิดเชิงระบบต้องจากการคิดให้เป็นขั้นเป็นตอน ไปทีละจุด จากจุดที่ 1 ไปจุดที่ 2 ไปจุดที่ 3 ไปเรื่อยๆ จนถึงปลายทาง

ข้อสำคัญในการคิดเชิงระบบ คือความละเอียดในการคิด เนื่องจาก ปกติแล้วมนุษย์จะขาดความละเอียดในการคิด เพราะการใส่รายละเอียดนั้น ต้องใช้พลังงานสมองเป็นอย่างมาก หลายคนจะเริ่มรู้สึกปวดหัว ไม่อยากคิด ตรงนี้เป็นจุดที่สำคัญ เพราะหากสามารถฝึกให้เกิดความชำนาญ (ความเคยชิน) แล้ว จะเป็นก้าวสำคัญของการเป็นผู้ที่มีหัวใจผู้ประกอบการ

ถึงตรงนี้ จะมีคำถามพุดขึ้นมาทันที แล้วเราต้องคิดละเอียดขนาดไหนละ ให้เราลองมาจินตนาการดูว่า เรากำลังก้าวเท้า 1 ก้าว ขึ้นตอนในการก้าวเท้ามีอะไรบ้าง คนปกติจะบอกว่า ก็ก้าวเท้า 1 ก้าว ไปข้างหน้า เมื่อขาตั้ง ก็วางเท้าลง จบ

แต่ถ้าคนที่คิดเป็นระบบ จะมีรายละเอียดอีกหลายอย่างที่เกิดขึ้น เรามาพิจารณาดูกัน

1. เท้าวางในตำแหน่งยืน น้ำหนักถึงลงเต็มเท้า
2. สมองสั่งการให้เตรียมพร้อมจะเกิดไปข้างหน้า
3. สมองเล็งหาเป้าหมายของการก้าวเท้าและวางเท้าในก้าวนี้
4. สมองสั่งการให้เท้าเริ่มขยับโดยการงอหัวเข่าและเปิดสันเท้า
5. กล้ามเนื้อหน้าขาทำงานเพื่อยกขาให้สูงขึ้นแบบที่หัวเข่างอเข้า
6. ขาที่กำลังก้าวจะยืดหัวเข่าออกไปข้างหน้า และขาที่ยืนอยู่จะกับตัวส่งส่งกำลัง

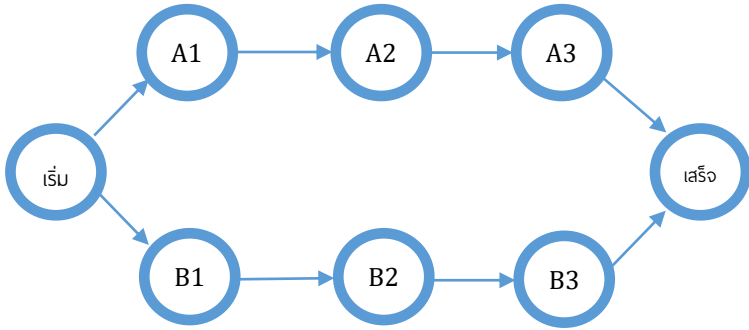
7. ขาที่ก้าวออกไปข้างหน้า ทิ้งน้ำหนักขาหลังที่พื้น โดยเอาสันเท้าลงก่อน
8. ขาที่ยืนอยู่ส่งกำลังเพิ่มขึ้นโดยการใช้ข้อเท้าติดตัวไปข้างหน้า
9. น้ำหนักตัวทั้งหมดจะทิ้งไปที่เท้าที่ก้าวออกไปแล้ว และจะมีการโยนน้ำหนักตัวเบาจากด้านหลังมาด้านหน้า เพื่อเตรียมก้าวไปในก้าวต่อไป

ทั้งหมดนี้เป็นการคิดแบบละเอียดในแต่ละจังหวะ เพื่อให้เห็นได้ว่ากิจกรรมต่างๆ จะเกิดอะไรขึ้นบ้าง และเป็นระบบที่เกิดการต่อเนื่องไปเรื่อยๆ ได้ผลเช่นเดิมทุกครั้งที่ทำกิจกรรมแบบนี้เป็นการฝึกการสร้างลำดับความคิดแบบละเอียดที่ถ่วงเท่านั้น เมื่อทำงานชำนาญแล้ว ให้เริ่มระบบที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ระบบที่มีซับซ้อนคือระบบที่มีทางแยกของความคิด และการไขว้กันของความคิด คล้ายๆ กับการคิดแบบคู่ขนาดกัน ดังนั้น การคิดแบบเป็นระบบ จะต้องคิดทีละเส้น และจำขั้นตอนไว้สำหรับเป็นข้อมูลในการคิดของเส้นทางความคิดอื่นๆ

การคิดเชิงระบบแบบนี้ เริ่มมีความซับซ้อนมากขึ้น แต่ก็ไม่มากเกินไปถ้ามีการฝึกฝนอยู่เรื่อยๆ ซึ่ง การคิดสำหรับมือใหม่ ให้คิดทีละเส้นทางความคิดให้เรียบร้อยก่อน และค่อยคิดเส้นทางอื่นๆ ต่อไป จนครบทุกเส้นทางความคิด แต่จะมีเคล็ดลับอยู่เล็กน้อย ตรงที่ ต้องมีการคิด

บทวนอีกครั้งเมื่อคิดครบทุกเส้นทางเป็นรอบที่ 2 เพื่อให้มั่นใจว่า การคิด

นั้น ไม่ได้มีส่วนใดที่ลึบไป และมีความสอดคล้องกันอย่างแท้จริง

สรุปส่งท้ายบทการเป็นผู้นำ ต้องเรียนรู้การใช้บุคลิกของตนเอง เพื่อให้เกิด อำนาจและบารมี สุดท้ายจนเกิดเกิดเป็นศรัทธา

เพื่อให้สามารถโน้มน้าวคนอื่นให้สามารถเชื่อมั่น ไว้วางใจ และทำตามที่เราต้องการได้ ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญมากในหารประกอบธุรกิจ เพราะนอกจากการโน้มน้าวทีมงานในการทำงานแล้วยังมีเรื่องของการโน้มน้าวลูกค้า คู่ค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความเชื่อมั่น และสร้างธุรกิจไปด้วยกันนั่นเอง ผู้นำ ต้องเป็นผู้ที่สามารถสร้างประโยชน์ทั้งทางกาย และทางใจให้กับบุคคลที่อยู่รอบข้างได้ เป็นผู้ที่รู้จักการให้ทั้ง 5 ประการเพื่อสร้างความรู้สึกที่ดีๆ กับคนรอบข้าง ในที่สุด การเป็นผู้นำคือคนที่คิดเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ เป็นขั้นตอน เป็นระบบ เพื่อให้ผลลัพธ์ของการคิดออกมาตรงที่สุด ดังคำกล่าวที่ว่า

“เป็นผู้ใหญ่ ไซ้เกิดก่อน
หากแต่รู้จักคิดด้วยเหตุผลเหนืออารมณ์”

~10~

มองบวก พลั้แบบบวกบวก

การคิดบวก มองโลกแง่บวก เป็นคนบวกๆ ฟังดูง่าย แต่ยังมีคนจำนวนมากที่ทำได้ หรือทำได้แล้ว ก็ไม่ตลอดเวลา เรื่องการมองบวก เป็นเรื่องของทักษะที่ต้องการการฝึกฝน ในเกิดความชำนาญ และสามารถนำมาใช้งานได้อย่างเป็นอัตโนมัติ

การคิดบวก คือ วิธีการแปลความหมายของคนในแต่ละสถานการณ์ที่เกิดขึ้นให้ได้ประโยชน์ พูดอีกแง่หนึ่งคือ การคิดบวกเป็นวิธีการเลือกใช้ประโยชน์จากเหตุการณ์เพื่อนำมาด้วยความสร้างสรรค์และอารมณ์ที่ดี

การคิดบวก ไม่ใช่ โลกสวย โลกสวย คำนี้ในภาษาอังกฤษตรงกับคำว่า Little World ให้ความหมายได้ชัดคือ เป็นโลกใบเล็กที่ไม่สนใจเรื่องอื่นๆ ใดๆ สนใจเฉพาะเรื่องที่ตนเองต้องการเท่านั้น แต่ คิดบวก ในภาษาอังกฤษ มี 2 คำ คือ Positive Thinking หมายถึง มองทุกอย่างในแง่บวก หรือ สนใจแต่มุมมองทางด้านบวกของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

แต่ยังมีอีก 1 คำในภาษาอังกฤษ คือ Optimism คำนี้ยังไม่มีภาษาไทยตรงๆ แต่หมายถึง การรู้จักวางตัว เลือกใช้ชีวิต ในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดความสุขและประโยชน์แก่ชีวิต และต่อไปนี้ เราจะมาพิจารณาดูกันเฉพาะ Optimism ที่ขอใช้คำว่าคิดบวกแทนในภาษาไทย

แหล่งที่มาของการคิดบวก

การคิดบวก ไม่ได้มีแหล่งจากความคิดเพียงอย่างเดียว เพราะความคิดของมนุษย์นั้นมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมาก แต่การคิดบวกมีผลลัพธ์ออกมาเป็นอารมณ์ และการกระทำ ซึ่งตามความคิดของมนุษย์ไม่ต่างกัน ดังนั้น ในการได้ผลลัพธ์ของการคิดบวก จึงมีแหล่งของความคิดบวกมากกว่าความคิด

1. สติ เป็นแหล่งความคิดบวกที่สำคัญที่สุด เพราะโดยธรรมชาติของมนุษย์แล้ว เรามีหน้าที่ในการเอาตัวรอดในสถานการณ์ต่างๆ ดังนั้น สมองเราจะมองทุกอย่างเป็นเรื่องอันตราย นั่นหมายถึงการคิดลบ เพราะคิดลบคืออันตราย และเราต้องการเอาตัวรอด ถ้าเราไม่มีสติ สมองจะจัดการเองแบบอัตโนมัติเพื่อการอยู่รอด จริงๆ การคิดลบก็มีประโยชน์อยู่เหมือนกัน เพราะถ้าเราไม่มีการคิดลบเลย และไม่มีสติเป็นตัวควบคุม มนุษย์เราจะมีอันตรายเข้ามาในชีวิตมากมาย จนอาจจะจะต้องสูญเสียเผ่าพันธุ์ไปเลยก็เดียว แล้วสติ เกี่ยวอะไรด้วยหละ?

สติ เป็นตัวแยกแยะเรื่องต่างๆ ด้วยเหตุผลลำดับแรกของมนุษย์ ทำหน้าที่ว่าสิ่งที่ตรงหน้าเราคืออะไร แล้วจึงนำมาประเมินค่าอีกครั้งหนึ่ง การมีสติ หลายครั้งก็จะเรียกว่าการดูเนื้อรู้ตัว สติเป็นตัวช่วยที่ตัดสินใจว่าสิ่งที่อยู่ตรงหน้านั้นมีประโยชน์อย่างไรการคิดบวกจึงเริ่มจากตรงนี้คือเลือกสิ่งที่ดีที่สุดจากการคิดไตร่ตรองว่าสิ่งนั้นสร้างประโยชน์มากขึ้นกับตัวเรา ด้วยวิธีไหนได้บ้าง

2. รอยยิ้ม มนุษย์ใช้รอยยิ้มเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ต่อเรื่องราวต่างๆ ที่เข้ามากระทบต่อเราเอง และเราใช้รอยยิ้มจนเป็นสิ่งที่สมองรับรู้ว่ามีรอยยิ้ม ต้องมีสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นกับเราเอง ดังนั้นเมื่อเวลาเรายิ้ม สมองก็จะบอก กับเราว่า ตอนนี้ฉันกำลังมีความสุข หมายถึง ฉันกำลังมีเรื่องดีเกิดขึ้นในชีวิต ฉันจึงยิ้มออกมาได้ แต่เป็นเรื่องที่น่าแปลก ร่างกาย

สามารถบังคับความคิด และความรู้สึกได้ เมื่อเรายิ้มกว้างๆ สมอง จะไม่สามารถคิดถึงเรื่องทุกขใจได้เลย

ตรงนี้แหละ จะเป็นจุดกำเนิดของความคิดบวก เพราะว่าสมองเปิดรับแต่สิ่งดีๆ แล้วก็จะมีองหาแต่เรื่องที่เป็นประโยชน์ การคิดบวก เป็นวิธีการคิด ที่มองแต่สิ่งที่ได้ประโยชน์กับชีวิตของเรา บนโลกของความเป็นจริง การใช้รอยยิ้มจึงเป็นการเปิดประตู เป็นความจริงที่มีประโยชน์เข้ากับชีวิต

3. การขอบคุณ เรื่องนี้ เป็นเรื่องที่มีความอัศจรรย์กับชีวิตมนุษย์ อีกเรื่องหนึ่ง เพราะคำขอบคุณนั้น เป็นคำเชิงบวกที่ทรงพลังที่สุดในชีวิตของมนุษย์ เวลาที่เรากล่าวขอบคุณใครสักคนด้วยความจริงใจ ความรู้สึกนั้น ช่างเป็นไปด้วยความสุข ความอึดอ้อม และการรู้ซึ่งถึงความมีคุณของคนอื่นที่มีต่อเรา เป็นการกล่าว ที่เราอยู่ในช่วงอารมณ์เป็นการได้รับอย่างเต็มเปี่ยม เราถึงกล่าวคำว่าขอบคุณ ในการขอบคุณนั่นเอง เราสามารถเพิ่มพลัง ของการขอบคุณได้ด้วยการให้เหตุผลของการขอบคุณ ยกตัวอย่าง การกล่าวขอบคุณ

ให้เราขอบคุณอาหารที่เราทาน เพราะว่า “อาหารเหล่านี้ มาจากสิ่งมีชีวิตหลากหลายชีวิต ซึ่งชีวิตเหล่านั้น ต้องเสียสละชีวิต ของตนเอง มาเป็นอาหารให้กับเรา ให้เราได้มีชีวิตอยู่ต่อไปเพื่อสร้างสิ่งดีดีให้เกิดขึ้นกับโลกใบนี้ ขอขอบคุณ อาหารเหล่านี้ เจ้าของชีวิตเหล่านี้ ที่ได้เสียสละชีวิตให้กับเรา ขอขอบคุณ ขอขอบคุณ และขอบคุณ

ฟังดูเหมือน เอาที่เราต้องขอบคุณอาหารขอบคุณทุกสิ่งทุกอย่าง แต่จริงๆ แล้วลอง สังเกตอารมณ์ของเราเองดูสิ ณ เวลาที่เรารู้สึกขอบคุณและซาบซึ้งใจกับอะไรบางอย่างหรือกับใครสักคนอย่างจริงๆ เราจะ

เห็นว่าสิ่งนั้นหรือคนนั้นมีแต่ประโยชน์ มีแต่เรื่องดีๆ มีแต่คุณค่าให้กับชีวิตของเราทั้งนั้นเลย

4. คำพูดของเรา สมองของเราจะมีการบันทึกข้อมูลอยู่ตลอดเวลาผ่านการสัมผัสการคิดและการพูดของเราเอง ทุกสิ่งทุกอย่างที่เราพูดสมองก็จะมีการจดจำดังนั้น การใช้คำพูดเชิงสร้างสรรค์สมองก็จะบันทึกข้อมูลดีๆ สิ่งดีๆ เอาไว้ไว้ในร่างกายของเรา ในข้อมูลที่ดีนี้รวมไปถึงการกล่าวชื่นชม การพูดเพราะการพูดแต่ความจริง ในทางตรงกันข้ามหากเราบ่น หรือพูดจาหยาบคายพูดจาว่าคนอื่นคนที่ได้ยินเป็นคนแรกก็คือเราเอง คำพูดเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นชาติไหนสมองก็จะมีการทำงานที่เหมือนกัน ลองสังเกตสีหน้าคนบ่นพวกเขาเหล่านั้นน่าจะยุ่งยุ่ง คิ้วจะชันกันรอยยิ้มจะไม่มีและอารมณ์ก็จะหมองหม่น แค่มบ่นสมองก็เริ่มบันทึกข้อมูลที่เป็นเชิงลบเข้าไปสมองแล้ว

คำพูดอีกลักษณะหนึ่งที่อันตรายต่อความคิดเชิงบวกเป็นอย่างมากคือ "การประชดประชัน" การประชดเป็นการทำในสิ่งที่อยู่ตรงข้ามกับความต้องการของเราเองเพื่อให้คนอื่นรู้ว่าเรากำลังไม่พอใจยิ่งทำให้สมองเราต้องบันทึกทั้งคำพูดการกระทำอารมณ์ในสิ่งที่เราไม่ชอบเป็นทางตรงกันข้ามกับความสุขของเราทั้งหมด ดังนั้นการประชด เป็นตัวทำลายความรู้สึกดีๆ ที่มีอยู่ทั้งหมดของเราเองและเป็นการทำลายความสัมพันธ์กับคนอื่นด้วย การใช้คำพูดอย่างไรให้เป็นคำพูดสำหรับคนคิดบวกสรุปก็คือพูดแต่ความจริง พูดจาไพเราะ กล่าวขอบคุณบ่อยๆ กับทุกๆ เรื่องทุกๆ สิ่งที่เราพบเจอ กล่าวขอโทษ กล่าวชื่นชมในสิ่งที่เราพบ และพูดด้วยคำที่ไพเราะ

5. อารมณ์ขัน หลายคนเข้าใจผิดว่าการทำงานที่จริงจังจะต้องเคร่งเครียด ห้ามยิ้ม ห้ามเล่น แต่จริงๆ แล้ว ไม่ใช่เลย เพราะการที่เรา

เรียนรู้ที่จะเล่น นั่นแปลว่า เรากำลังมีความสุขกับเวลานั้นอยู่ ลองมาคิดดูนะว่า ในช่วงที่เรามีอารมณ์ขันนั้น เราคิดเรื่องร้ายๆ ได้หรือไม่ ไม่แน่นอน และการเล่น มีใครบ้างที่เล่นให้เครียด อารมณ์ขันจึงเป็นช่วงเวลาที่สามารถได้บริหารความคิดให้มีการหยุดจากตลกร้ายในปัจจุบัณ มามองหาสิ่งที่สนุกที่อยู่ต่อหน้า และเลือกที่มองไปยังสิ่งสนุกเหล่านี้

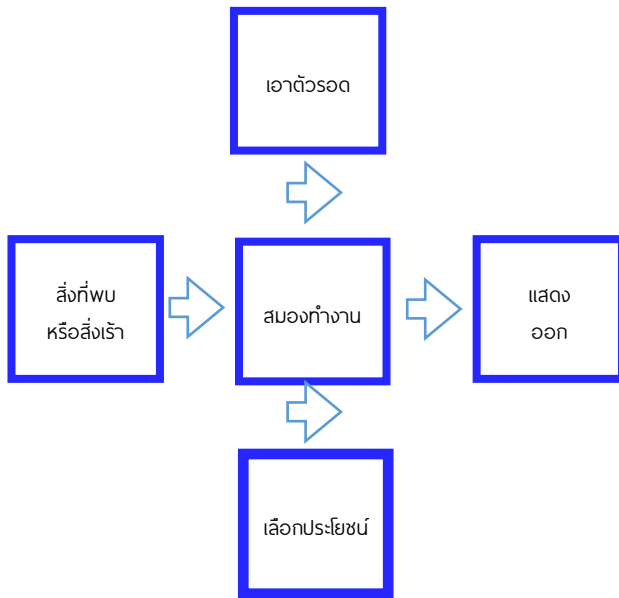
กระบวนการตรงนี้ เป็นกระบวนการคิดบวกของมนุษย์ คือการเลือกสิ่งที่เป็นประโยชน์เข้าร่างกายและชีวิตของเรา กับสิ่งที่เพชฌัญอยู่ต่อหน้า เมื่อเราหัดมีอารมณ์ขันบ่อยๆ สิ่งที่เกิดตามมาคือ สมองของเราจะถูกฝึกให้มาจินตนาการและการสร้างทางเลือกให้แก่งขัน จึงมีความสามารถในการเลือกและมองสิ่งที่เป็นประโยชน์ได้ดีขึ้น และเลือกแก่งขันแบบไม่รู้ตัว มีใครบ้างในขณะที่มีอารมณ์ขันแล้วความคิดเคร่งเครียดมากขึ้น ไม่มีแน่นอน!!! เพราะสมองได้ทำงานเสร็จแล้วว่า ฉันกำลังมีความสุข

การทำงานของการคิดบวก

การคิดบวก เป็นการทำงานของสมองที่มีความรวดเร็วมาก เพราะสมองจะส่งงานออกไปในเวลาอันสั้น บ้างครั้งเราเองยังไม่ทันได้ตัดสินใจอะไรเลย สมองของเรา (ส่วนที่เป็นอัตโนมัติและสัญชาตญาณ) ก็ทำงานไปเรียบร้อยแล้ว การคิดบวกจึงขึ้นอยู่กับว่า ใครจะทำงานได้เร็วกว่ากัน ระหว่างสมองคิดวิเคราะห์ กับสมองแบบอัตโนมัติ ลองมาดูวิธีคิดของสมอง แบบการจำลองเหตุการณ์จากสิ่งที่เกิดขึ้นเร็วๆ มาเป็นแผนภาพดูบ้าง

สิ่งที่พบ หรือทางภาษาจิตวิทยาเรียกว่าสิ่งเร้า จะเข้ามาทำปฏิกิริยากับสมอง โดยสมองของมนุษย์นั้น มีความชาญในการตัดสินใจ

ว่า สิ่งนั้นเป็นอันตรายต่อเราหรือไม่ แน่ใจที่สุด การเอาตัวรอดย่อมทรงพลังกว่ามาก จึงทำให้เราตั้งกำแพงแห่งการคิดเอาไว้ก่อน เป็นกำแพงแห่งการคิดลบ กำแพงนี้ เป็นเรื่องปกติของมนุษย์ เพื่อให้เรามีชีวิตรอดต่อไปได้ แต่การคิดบวกจะมากี่ต่อเมื่อเราต้องมีสติในการเลือก เลือกอะไรหรือ ก็เลือกในสิ่งที่เราคิดว่าเป็นประโยชน์กับชีวิตของเราขณะนี้

กลไกอันชาญฉลาดของสมองของเราจะเริ่มทำงานทันที เมื่อเรารู้สึกว่าได้ เราจะมีความสุขเล็กๆ เกิดขึ้นในสมอง และเราก็จะมีอารมณ์ดีตามทันที อะไรๆ ก็ดีไปหมด ณ เวลานั้นเอง อารมณ์ทางบวกก็ปรากฏขึ้น เราเรียกว่า การคิดบวก แต่อย่างไรก็ตามประเด็นอยู่ที่ว่า เราจะสามารถรักษาวิธีคิดแบบนี้ได้บ่อยแค่ไหน เพราะว่า เราต้องเจอเรื่องราว ผู้คนต่างๆ มากมายใกล้ตัว ทำให้เราต้องรับรู้สิ่งต่างๆ และทำการตัดสินใจ

ตลอดเวลา ดังนั้น การคิดบวกต้องได้รับการฝึกฝนเป็นทักษะ ยิ่งทำบ่อย ยิ่งเก่ง ยิ่งทำบ่อย ยิ่งคิดบวก ความคิดของมนุษย์ มันช่างเกิดได้รวดเร็ว มาก ดังนั้นเมื่อเราเฟลอ เราจะกลับไปโหมดเริ่มต้นของมนุษย์ทันทีคือการ เอาตัวรอด เป็นความคิดลบในทันที

คิดบวกแพร่ถึงกันได้

เป็นเรื่องน่าแปลกมากที่การคิดบวกนั้นสามารถส่งต่อกันได้ ระหว่างคน และยังสามารถถอดทอดได้ด้วยเช่นเดียวกัน อยู่ที่ว่าใครจะ เข้มแข็งกว่ากัน เมื่อคนที่คิดบวก มีความเข้มแข็ง (วัยรุ่นเรียกว่า สตรอง) จะทำให้คนรอบข้างติดเชื่อการคิดบวกไปด้วย (แต่เป็นเชื่อดี เชื่อที่ทำให้มีความสุข) เรียกว่า อยู่ใกล้ใครก็เป็นแบบนั้น แต่ถ้าคนคิดบวกที่สตรองไม่ พอพอไปอยู่กับคนคิดลบ จะติดเชื่อคิดลบไปด้วย อ้าวแล้วจะเกิดโรซันหละ?

คำตอบคือ เราก็จะสูญเสียทักษะการคิดบวกไปในที่สุด เพราะ ความคิดลบ เป็นโหมดพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้นมนุษย์พร้อมที่จะกลับไป โหมดคิดลบได้ตลอดเวลา แต่อย่างไรก็ตามคนที่ฝึกฝนการคิดบวกบ่อยๆ จะมีแรงดึงดูดอะไรบางอย่างให้คนที่อยู่รอบข้างเข้ามาหา เพราะเป็น คนที่ทำให้คนรอบข้างมีความสุขตลอดเวลา เรียกได้ว่าเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งในอีกแง่มุมหนึ่ง การคิดบวกเป็นคุณสมบัติขั้นพื้นฐาน ของ การเป็นผู้นำ ผู้นำคือคนที่สามารถโน้มน้าวให้คนอื่นทำตามสิ่งที่ตนเอง ต้องการได้ จึงต้องมีพลังบางอย่างในการดึงดูดคนเข้ามา พลังแห่งการ คิดบวกจึงเปรียบได้กับแม่เหล็กของผู้ประกอบการให้คนอื่น ๆ ทำตามที่ต้องการได้

วิธีการรักษาพลังการคิดบวกให้คงอยู่จนสามารถถ่ายทอดไปยังคนอื่นได้นั้น ทำไม่ยาก แค่เริ่มต้นด้วย

1. ใส่ความตั้งใจ คนที่ต้องการเปลี่ยนแปลงตัวเอง ต้องมีความตั้งใจก่อน เป็นเหมือนน้ำมันเชื้อเพลิงในการขับเคลื่อนภายในของตัวเรา

2. ทำลายความคิดเดิมๆ เมื่อเราอยากเปลี่ยนแปลงตัวเอง เราต้องเข้าใจก่อนว่า ในอดีตที่ผ่านมาเราคิดลบนั้น เป็นการสร้างข้อมูลบางอย่างในสมองของเราเกี่ยวกับการคิดลบ เราต้องทำลายความรู้สึกที่เราเคยชอบในการคิดลบ เช่น ประชดเพราะสะใจเพื่อต้องการสะใจ บ่นเพื่อได้ระบายแล้วจะดีขึ้น แก่แค่นเพราะต้องการเอาคืน โดยการสั่งความรู้สึกตัวเองว่า “ฉันเกลียดการคิดลบ” “ความคิดลบคือสิ่งเลวร้าย” ทำแบบนี้ทุกวัน และทุกครั้งที่เกิดความคิดลบเกิดขึ้นในสมอง และไม่ต้องเสียใจที่ความคิดลบเกิดขึ้น แต่ให้เรารู้สึกเกลียดความคิดแบบนี้ไปเรื่อยๆ ติดต่อกันอย่างน้อย 21 วัน คิดลบเมื่อ ท่องไว้กับตัวเอง “ฉันเกลียดคิดลบ”

3. ใส่ความเชื่อใหม่ๆ เมื่อเราต้องการความคิดบวก เราต้องบอกตัวเองว่า “เราคือคนที่คิดบวก” “เราคือคนที่เจ๋งที่สุด” “เราคือคนที่สร้างสิ่งสวยงามให้โลกใบนี้” บอกตัวเองเรื่อยๆ เสมอๆ บอกทุกครั้งที่ได้คิดได้ ทำต่อเนื่อง 21 วัน ควบคู่กับการทำลายความเชื่อเก่า

4. ยิ้มกว้างๆ การยิ้ม คือการบอกกับตัวเองว่าฉันกำลังมีความสุข เป็นการใช้ร่างกายให้สั่งสมองอีกครั้งดังนั้น เมื่อเราเครียด ก็แค่อยิ้ม ยิ้มให้กว้างๆ ยิ้มให้หมดทั้งใจ หมดให้เห็นฟัง ลองทำดูสิ ยิ้มตอนนี้เลย รู้สึกดีขึ้นมัยหละ

5. พุดแต่คำเพราะๆ การพุดดีๆ คือการให้เกียรติตัวเองและคนอื่น เราจะรู้สึกกันที่ว่า เรามีคุณค่าในตัวเอง สมองเรา ก็จะรับรู้ที่เราได้ประโยชน์อะไรบางอย่างกันที่ ลองคิดดูว่า การที่เราพุดหยาบคายเพื่ออะไร ส่วนใหญ่เป็นความต้องการให้รู้สึกที่เราเหนือกว่าคนอื่น นั่นหมายความว่า เราก็กำลังอยู่ในสภาวะสูญเสีย จึงพยายามปกป้องตัวเองด้วยการใช้คำพุดหยาบคาย การพุดเสียดสี การพุดประชด เราจึงต้องทำในสิ่งตรงข้ามกันที่ เพื่อให้สมองไม่รับรู้ที่เราด้อยค่าโดยไม่รับรู้ตัว

6. ขอบคุณทุกครั้งที่มีโอกาส ทั้งทางคำพุดและความคิดขอบคุณ แบบขอบคุณจริงๆ

7. อย่างทนเมื่อไม่พอใจ เพราะการทน คือการอยู่ในสภาวะของการอยู่ในจุดที่ร่างกาย หรือความคิดไม่สบาย ไม่สะดวก หรือ ไม่ต้องการการทน เหมือนกับการเติมลมเข้าไปในลูกโป่ง ที่สามารถอัดเข้าไปได้เรื่อยๆ แต่จะมีจุดที่เต็มในที่สุด และเมื่อมากกว่านั้น จะระเบิดเอาของเก่าที่สะสมไว้ ออกมาด้วยทั้งหมด วิธีการจัดการกับการทน มีอยู่ 2 วิธี คือ จัดการต้นเหตุแห่งการทน โดยการเถา แต่ถ้าเถาไม่ได้ ก็สนุกกับกับเหตุนี้ซะเลย เช่น ช้างบ้านเปิดเพลงเสียงดัง ก็ เดินไปออกตรงๆ ว่าเสียงดัง ถ้าจัดการไม่ได้ ก็สนุกไปกับเสียงเพลงที่ได้ยิน เพราะถ้าต้องทนกับเสียงเพลง สุดท้ายจะทะเลาะกัน หรือถึงขั้นลงมือลงไม้ทำร้ายกันในที่สุด

ร่างกายกับการคิดบวก

สิ่งอันตรายที่ทำลายความคิดบวกคือ การเจ็บป่วย และความเจ็บปวดทางร่างกาย เมื่อเราป่วย อะไร อะไร ก็แย้ไปชะทุกทุกอย่าง ทั้งการ

เคลื่อนไหว ความคิดและจิตใจ อะไรที่ทำให้เราให้สูญเสียความสามารถในการคิดบวกหละ ก็ร่างกายที่อยู่ในสภาวะแย่ง โง่หละ

มีคำกล่าวกันว่า คนเราจะแสดงนิสัยแท้จริง ออกมาใน 3 ช่วงเวลา คือ หัวจัด เหนื่อยจัด และ ง่วงจัด แต่ขอแถมให้อีกเรื่องหนึ่งคือ เครียดจัด เหตุเพราะ ในช่วงเวลาดังกล่าว ร่างกายรับรู้ว่ายู่ในช่วงที่กำลังเป็นอันตรายมาก

หัว หมายถึง ร่างกายกำลังขาดอาหาร สมองจะบอกว่า ถ้ามายุ่งมากๆ จะเสียพลังงานมากขึ้น จึงไม่ต้องการจะใช้พลังงานร่างกายมากไปกว่านี้ ผ่านการกระตุ้นของกระเพาะอาหาร จริงๆ แล้วมนุษย์เรายังสามารถอยู่ได้อีก 30 วัน ถ้าไม่ได้รับอาหาร แต่เราได้รับอาหารจนชิน เมื่อหัวจัดจึงไม่ให้ออกมา

เหนื่อย เป็นสภาวะที่ร่างกายรับรู้ว่ายูสูญเสีย พลังงานมากเกินไป ต้องจัดการอะไรบางอย่างให้ลดภาวะการสูญเสียพลังงาน เวลาคนเหนื่อย จึง มักจะทำอะไรบางอย่างให้ได้รับการพักผ่อนให้เร็วที่สุด

ง่วง เป็นสภาวะการที่คล้ายกับเหนื่อย เพราะกลไกของร่างกาย จะบังคับให้เราต้องได้การนอนเพื่อปรับสภาพร่างกายให้อยู่ในสภาวะสมดุล คนที่อดนอนจึงมีอาการผิดปกติหลายอย่างที่เกิดขึ้นเสมอ

เครียด เป็นสภาวะที่ร่างกายและสมองรับรู้ว่ายู่ในสภาวะที่ไม่อยากได้อะไร บางอย่าง เป็นอันตราย ยิ่งอันตรายมากเท่าไร ยิ่งเครียดมากเท่านั้น สมองจึงสั่งการให้ร่างกายต้องแสดงออก หรือจัดการอะไรบางอย่าง เช่น การก้าวร้าว การโวยวาย เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนเองต้องการ

แล้ว เราจะทำไงดีหละ? ก็ไม่ยากเท่าไรหรอก เราจัดการได้อยู่แล้วเพราะ เราต้องทำให้ร่างกายอยู่ในสภาพที่แย่งๆ คือ

อย่าปล่อยให้ตัวเองหิวและอึดจนเกินไป แต่คงไม่ใช่พวกหิวตลอดเวลาแน่นอน คือ ปล่อยให้ตัวเองหิวจัด มีบางคนเวลาทำงานแล้วไม่ยอมกิน เราใช้การกิน เพื่อให้มีชีวิตรอดต่อไป และต้องกินให้ดีซึ่งหมายถึงการกินอาหารที่สะอาด และมีความหลากหลาย ไม่กินซ้ำๆ อยู่แต่อย่างเดิม หรือกินแต่อาหารสำเร็จรูป ที่สารอาหารไม่ครบตามที่ร่างกายต้องการ และที่สำคัญ ต้องกินอาหารให้มีปริมาณที่พอเหมาะกับตัวเอง เรียกว่า กินอาหารให้ร่างกายแข็งแรง ไม่ใช่กินแค่อยู่ท้อง หรือกินเพราะอ่อยปาก การกินให้ดีไม่ใช่กินของแพง แต่เป็นการกินให้ครบ

ไม่ปล่อยให้หิวจัด หรือเรียกว่า พักผ่อนให้พอ (แต่คนส่วนใหญ่จะอยู่ในจำพวกนอนไม่เคยพอ) การพักผ่อนเป็นเรื่องใหญ่ของมนุษย์ เพราะเป็นช่วงที่ร่างกายปรับสภาพให้มีความพร้อมในการทำงานต่อไป เมื่อมนุษย์อดนอน จะกระทบต่อการควบคุมอารมณ์ การตัดสินใจ ฮอโมนในร่างกาย จนไปถึงอาการเจ็บป่วย หลายครั้ง คนเราถึงเวลาอนไม่ยอมนอน ถึงให้ถึงเวลาตื่นไม่ยอมตื่น เราต้องมีวินัยในตนเอง รู้จักหยุดทำในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ และพักผ่อน ในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้ร่างกายได้พักผ่อนอย่างเต็มที่

ไม่ทนต่อความเจ็บป่วย หลายครั้ง คนเวลาพอถึงเวลาเจ็บป่วย ชอบคิดว่าความเจ็บป่วยนั้นจะหายไปเอง และยังใช้ชีวิตตามปกติ หรือ ใช้การนอนเฉยๆ เพื่อให้ความเจ็บป่วยนั้นจะหายไปเอง วิธีการนี้สามารถใช้ได้กับเพียงบางอาการเจ็บป่วย เช่นเป็นหวัดเล็กน้อย แต่บางอาการไม่สามารถ

หายเองได้ หรือหายได้ต้องใช้เวลานาน เช่นไข้หวัดใหญ่ เราควรจะรู้ตัวเองว่า การเจ็บป่วยแบบไหน ควรรักษาตัว เช่น เวลาที่ใช้สูง หรือเวลาที่มีอาการแปลกๆ ที่ไม่เคยเป็นมาก่อน แล้วเวลาเจ็บป่วย ต้องกินอาหารเพื่อให้ร่างกายได้มีสารอาหารเข้าไปซ่อมแซมภายใน โดยเฉพาะโปรตีนที่ย่อยง่าย เช่นเนื้อปลาและเนื้อไก่

การรักษาอารมณ์เชิงบวก จึงต้องรู้จักการรักษาทางด้านความคิดและการรักษาร่างกายให้อยู่มีความพร้อมตลอดเวลา ไม่ให้ร่างกายอยู่ในความทุกข์ เพราะร่างกายเป็นเครื่องมือและที่อยู่ของจิตใจ ถ้าร่างกายไม่ดีแล้ว ใจของเราก็ได้อันตรธานอยู่ที่อวัยวะที่ไม่ดีด้วยเช่นเดียวกัน

“ขอให้มีความสุขกับการคิดบวกในทุกๆ ช่วงเวลา”

~11~

จากแนวคิดสู่การลงมือทำ

สัจธรรมอย่างหนึ่งในโลกนี้ที่เกี่ยวกับความสำเร็จ คือ ไม่มีความสำเร็จใดจะเกิดขึ้นได้โดยไม่ลงมือทำ จากบทต่างๆ ช่างต้นที่ได้เล่าให้ฟังทั้งหมดนั้น เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้สมองทั้งสิ้น แต่บทนี้สิ่งที่แตกต่างออกไปคือการใช้ร่างกายให้เกิดความสำเร็จที่เรียกว่าการกระทำ

ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ประกอบ กิจการ การกระทำของใครหลายๆ คนเข้าด้วยกัน ให้เกิดเป็นงานใหม่ ตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้น จะเป็นผู้ประกอบ หรือเป็นผู้กระทำ ต้องลงมือทั้งนั้น และปัญหาอะไรละ ที่ต้องมาพูดเรื่องการลงมือทำ

“ความขี้เกียจ”

“สนุกกับความคิด”

“ความกลัว”

มาถึงตรงนี้แล้ว เชื่อได้ว่า ทุกคนน่าจะมีเป้าหมายและความฝันของตัวเองที่ชัดเจนและมีแนวทางอันสร้างสรรค์ในการจัดการชีวิตเรียบร้อยแล้ว แต่พร้อมหรือยังที่ลงมือทำอะไรบางอย่างในการสร้างความสำเร็จของเรา

ในกรณีที่เรายังเป็นนักเรียนนักศึกษาอยู่ กิจกรรมที่ยากที่สุดใน การเรียนคือ การขยันเรียน การอ่านหนังสือ และการสอบ และคำยอดฮิต ติดปากของเรา คือ ขี้เกียจอ่านหนังสือ ปวดหัว และอะไรอีกหลายๆ อย่าง ที่ทำให้เราเป็นข้ออ้างที่ทำให้เรารู้สึกได้รับความชอบธรรมในการไม่อ่าน หนังสือ จริงๆ แล้วคือ เราขี้เกียจนั่นเอง

หรืออย่างคนที่ต้องการเปลี่ยนแปลงชีวิตของเราเอง เพื่อการ บรรลุเป้าหมายของเรา เรามักจะหาข้ออ้างเสมอ เช่น ให้อ่านหนังสือก่อน แล้ว ค่อยเปลี่ยน หรือบอกว่า ตอนนี้ยังไม่พร้อม หรือ อ้างฝนตกบ้าง อ้าง ความปลอดภัยบ้าง ในความเป็นจริง เราอาจกำลังกลัวอะไรบางอย่างอยู่ กลัวสูญเสียความสุขสบายในปัจจุบัน กลัวว่าทำแล้วไม่สำเร็จ คนอื่นจะนิทา เรายิ่งไม่ทำเลยดีกว่า ไม่เหนียวด้วย

ในอีกกรณีหนึ่งคือ พวกที่มีความคิดเยอะ ถึงเยอะมากที่สุด คิด ทุกวัน แล้วบอกว่าต้องคิดให้รอบคอบก่อน ในการลงมือทำ และก็มีไอเดีย ใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอ และสนุกกับความคิดใหม่ทุกวัน หรือบางคนคิดใหญ่ จนไกลเกินเอื้อมจากที่อยู่ในปัจจุบัน และไม่มีแนวทางในการเดินเข้าหา เป้าหมายนั้น จนไม่มีอะไรเกิดขึ้น จนคนรอบข้างบอกว่าคนประเภทนี้เป็น คนเพื่อฝัน พวกนี้ เป็นพวกที่สนุกกับความคิดมากเกินไป จนรู้สึกว่า การ ลงมือทำนั้น มันยากกว่าคิด

เราต้องจัดการตัวเอง เพื่อให้สิ่งที่เราปรารถนาประสบความสำเร็จของ เราทั้งหมดนั้น หายไปหมด และความสำเร็จก็เป็นจริงขึ้นมาด้วยวิธีการ ต่อไปนี้ ใส่คุณค่าให้เป้าหมาย หากสาเหตุของความกลัว หยุดฝันแล้วลุย กับตัวเองแรงๆ และกระโจนลงสระให้สุดตัว เราไปดูกันทีละขั้นตอนกันว่าเรา จะเริ่มทำได้อย่างไร

ใส่คุณค่าให้เป้าหมาย

เป้าหมาย เป็นแรงขับเคลื่อนที่มีพลังมากที่สุดของชีวิตมนุษย์ หลายคนเคยมีเป้าหมายในชีวิต แต่วันหนึ่ง กลับหายไปเฉยๆ มีคนจำนวนมากบอกว่า ได้ล้มเป้าหมายไปหมดแล้ว เมื่ออายุเริ่มมากขึ้นเมื่องานยุ่งขึ้น หรือเมื่อมีสิ่งที่ต้องรับผิดชอบมากขึ้น หลายคน ในวัยเด็กมีสิ่งที่ยากทำมากมาย แต่เมื่อเข้าสู่การทำงานสิ่งเหล่านั้นหายไปหมด เหลือแต่เพียงการหาเงินหารายได้ให้กับตนเอง เพราะอะไรหนะหรือ ก็เพราะว่า เมื่อเราโตขึ้น เรามักจะคิดว่าการหารายได้เป็นสิ่งที่สำคัญและมีคุณค่า (ที่เห็นอยู่ต่อหน้า) และเป้าหมายของเรา เป็นสิ่งที่ยังอีกไกล ไม่รู้จะเกิดขึ้นเมื่อไหร่ นอกจากนั้น กิจของของเรา เรียกร่องความหิววันละ 3 เวลา จึงพยายามทำทุกอย่าง เพื่อตอบสนองสิ่งที่อยู่ต่อหน้าเสียก่อน เราจึงล้มเป้าหมายของตัวเอง หรือพักเอาไว้ชั่วคราว

เราต้องหยุดมามองตัวเองบ้าง ว่าในแต่ละวันเรากำลังทำอะไรอยู่ เป้าหมายของเราคืออะไร และ “สำคัญต่อชีวิตของเราอย่างไร?”

ความสำคัญของเป้าหมายนี้ เป็นการบอกว่า เป้าหมายมีค่ากับชีวิตของเราขนาดไหน โลกที่สำคัญของการทำงานของสมองของเรา คือ สมองเราจะเลือกทำงานเฉพาะสิ่งที่สมองประเมินแล้วว่า มีประโยชน์ต่อชีวิต ความสุข และการอยู่รอดเท่านั้น ดังนั้น ความฝันที่เลื่อนลอย ไม่มีประโยชน์อะไรกับชีวิต สมองจะทำการกำจัดทิ้งด้วยการลืมทันที

ถ้าเราไม่อยากลืมความฝันของเรา เราต้องเรียนรู้การย้ำเตือนตัวเองให้คิดถึงความสำคัญของเป้าหมายเสมอ พร้อมหรือยัง ถ้าพร้อมแล้วไปกันเลย

หลับตาลง คิดถึงภาพของวันที่เราได้รับเป้าหมายนั้นมาอยู่ในมือ จินตนาการถึง บรรยากาศของช่วงเวลาที่เราได้รับเป้าหมายนั้น ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการได้รับเป้าหมายมาอยู่ในตัวเรา คิดถึงเสียงของคนที่อยู่รอบข้าง รอยยิ้มของพวกเขา ที่จะเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น รับเอาความอึดอ้อมของสิ่งที่เกิดขึ้นมาเก็บเอาไว้ในใจของเรา ซึมซาบความรู้สึกเหล่านั้นให้เต็มที่

ลืมตาขึ้น ทามหัวใจตัวเองดูว่า เรามีความสุขขนาดไหน ความสุขนี้ เกิดจากอะไร เรากาภูมิใจอะไรในความสุขนั้น และความรู้สึกเหล่านั้น มีความสำคัญอย่างไรในชีวิตของเรา มองลงไปลึกๆ ในความรู้สึกแห่งความสุขจริงๆ อะไรคือความสำคัญนั้น คือคุณค่าของเป้าหมาย ของเรา ถึงตรงนี้ เราจะรู้สึกว่า เป้าหมายนั้น เป็นสิ่งที่หอมหวาน ถ้ายังไม่รู้ว่าจะหาเป้าหมายได้อย่างไร ลองกลับไปอ่านบทเป้าหมาย สิ่งยั่วชวนและทรงพลังอีกครั้งหนึ่ง

ยกทวน ในแต่ละวัน เราต้องกลับมาทบทวนตัวเองว่า เป้าหมายของเรายังมีคุณค่าอยู่จริงหรือไม่ คิดย้อนกลับไปตอนที่เราค้นพบเป้าหมายใหม่ๆ รับเอาพลังของความสุขที่เราได้รับจากการจินตนาการเมื่อเราสามารถไปถึงเป้าหมายของเราได้สำเร็จ ให้เรารับเอาความสุขนั้นทุกวันเพื่อเป็นการย้ำความสำคัญของเป้าหมายของตัวเอง

แต่ในบางคน อาจจะมีเหตุการณ์ที่ความรู้สึกเปลี่ยนแปลงไป นั่นก็ไม่ใช่เรื่องแปลก หากแต่หมายความว่าคุณค่าของชีวิตเรานั้น เปลี่ยนแปลงไปเรียบร้อยแล้ว เป็นสัญญาณบอกให้เราารู้ว่า เป้าหมายที่มีคุณค่าของชีวิตเรากำลังเปลี่ยนแปลงไป ให้เราค้นหาเป้าหมายใหม่ ตั้งต้นใหม่ จากประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ที่มีอยู่อย่าไปเสียดายเวลา แต่ให้

เปลี่ยนแปลงการลงทุนลงแรงทั้งหมดเป็นการสร้างพลังให้กับตนเอง ย้อน
กระบวนการใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ภาษาเหตุของความกลัว

เมื่อเรามีคามชัดเจนกับเป้าหมายแล้ว แต่หลายคนก็ยังไม่ลงมือทำ
สักที เพราะมีสิ่งที่ต้านทานอยู่ในตัวเรา นั่นคือความกลัว ความกลัวเป็น
ความเสียงทางด้านจิตวิทยา (ดูในบทความเสียงอันน่ารัก) ซึ่งในความเป็น
จริง ความกลัวเป็นความรู้สึกที่เราสร้างขึ้นมาเองล้วนๆ เป็นกลไกการ
ป้องกันตนเองไม่ให้เกิดอยู่ในอันตราย แต่บางครั้งทำงานดีเกินไป จนเราไม่
กล้าทำอะไรเลย กลายเป็นเครื่องมือที่ให้เราอยู่สภาพแวดล้อมเดิมๆ

การหาสาเหตุของความกลัว ต้องใช้ใจละเอียดสัมผัส หากเราเร่ง
รีบในการค้นหา คำตอบที่ได้รับโดยส่วนใหญ่คือ คิดไม่ออก ไม่รู้ ไม่เข้าใจ
อึดอัด โดยเฉพาะคนที่ยังไม่เข้าใจคุณค่าของเป้าหมายของตัวเอง สมอมจะ
ไม่พยายามหาคำตอบอะไรทั้งสิ้น เนื่องจากรู้สึกว่ายเหนื่อย ปวดหัว

การค้นหาสาเหตุของความกลัว เริ่มจากการนั่งนิ่งๆ ในสถานที่
ผ่อนคลาย หรือใครจะยืนก็ไม่ผิดกติกา แต่ต้องเป็นที่ผ่อนคลาย เพื่อลด
ความกังวลในเรื่องต่างๆ และไม่เป็นการเพิ่มความกลัวให้กับตัวเราเองอีก

- กามใจตัวเองเบาๆ ที่ผ่านมาก เรากำลังอึดอัดเรื่องอะไร
- เรากำลังห่วงเรื่องอะไรมากที่สุด เมื่อเราต้องเดินตาม
เป้าหมายของเรา

- สิ่งที่เราห่วงอยู่นี้ มีสาระสำคัญมากขนาดไหน
- -หากสิ่งนั้นมีสาระสำคัญมาก และเทียบกับเป้าหมายอะไรมีความสำคัญมากกว่ากัน

ถึงตรงนี้ หลายคนจะมีคำว่า “แต่” ปรากฏขึ้นมา ให้อใจเย็นๆ นั้น แสดงว่าสมองของเรากำลังทำงานแล้ว!!!!

การเกิดความขัดแย้งในใจของเรา คือการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงของสมอง และสมองกำลังซังน้ำหนักของความคิดจากทั้ง 2 ด้านนั้นเป็นช่วงเวลาทองที่เรา จะได้เข้าใจความต้องการที่แท้จริงของตนเอง รวมถึงการหาทางออกที่ลงตัว คำว่า “แต่” ในสมอง สามารถจัดการได้โดย

ตั้งคำถามให้กับตนเอง “เป้าหมายปลายทางของเรานั้น คืออะไร สิ่งนั้นมีความสำคัญของเรขนาดไหน?” “แล้วเรากำลังรู้สึกกลัวหรืออึดอัดอะไร?”

แล้วมีเปรียบเทียบดูว่าความรู้สึกไหนมีค่ามากกว่ากัน จงเชื่อในความรูสึกนี้ แล้วตัดใจเลือกหนึ่งทาง ทำตามความรู้สึกของตัวเอง

ถ้าเลือกทางที่อึดอัด ให้อกลับมากทบทวนว่า เราสามารถจัดการตัวเองให้ก้าวข้าม ขจัด หรือผ่านความรู้สึกนี้ได้หรือไม่ แล้วลงมือจัดการก่อน

ถ้าเลือกทางเลือกที่เดินตามความฝัน ให้อหยุดฝันแล้วลุย ลงมือทำ

หยุดฝัน แล้วลุย

หยุดฝัน ยังไงนะ ไหนพูดมาตลอดให้ฝันถึงเป้าหมายตัวเอง แล้วเกิดอะไรขึ้น ให้มาหยุดฝัน ความหมายที่แท้จริงคือ หยุดฝันเรื่องใหม่ แล้วลงมือทำซะ

เพราะเมื่อเรายังไม่หยุดฝัน สมอองเราจะเพลิดเพลินกับการคิดจนเกิดการลืม ลืมทำให้มันเกิดขึ้นจริง

การหยุดฝันในที่นี้ คือหยุดฝันของใหม่ หยุดเพิ่มเติมความคิดใหม่ แล้วให้กลับมาอยู่กับความคิด เป้าหมายปัจจุบัน ใช้สมองของเรามุ่งเป้าไปเพียงเรื่องเดียว รวบรวมพลังกำลังทางความคิดเพื่อจัดการกับเป้าหมายต่อหน้าเสียก่อน

สมองของมนุษย์ เป็นอวัยวะที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อคิด ดังนั้นสมองจึงชอบคิดมาก จะเพลิดเพลินกับความคิด ยังได้คิดถึงเรื่องของเป้าหมายที่ทำให้เกิดความสุขแล้ว สมองจะไม่ยอมหยุดคิด เพราะความคิดนั้นก่อให้เกิดความสุข กลายเป็นอาการเสพติดความฝัน

นี่เป็นสาเหตุของคนที่ชอบมีอาการฝันกลางวัน แต่ในความเป็นจริงแล้ว ฝันกลางวันไม่ใช่เรื่องเสียหาย ถ้าใช้การฝันกลางวันเป็นการสร้างภาพอนาคต การฝันกลางวันจึงต้องมีความพอดีในการฝัน เพราะชีวิตของเราใช้ชีวิตอยู่ได้ในปัจจุบัน ไม่ใช่อนาคตที่ยังมาไม่ถึง แต่ชีวิตเราจะประสบความสำเร็จได้เมื่อมีแผนการเดินทางจากปัจจุบันสู่ความต้องการในอนาคต

แล้วทำไงหละ ให้สามารถหยุดฟันได้? ก็แค่ ตั้งสติ แล้วหายใจเข้าลึกๆ บอกกับตัวเองว่า หยุดได้แล้ว หยุดที่จะคิด แล้วลงมือทำซะ ไม่มีความสำเร็จอะไรเกิดขึ้นได้ด้วยการฟันเพียงอย่างเดียว แต่ต้องผ่านการลงมือทำให้มันเกิดขึ้น

แต่สิ่งที่ต้องระมัดระวังในการหยุดฟันคือ สัมความฟันที่เป็นเป้าหมายของตัวเอง เพราะมีวแต่ทำ จนไม่รู้ว่า ทำอะไรอยู่ และทำไปเพื่ออะไร

สรุปคือ การหยุดฟัน หมายถึงหยุดฟันเรื่องใหม่ และอยู่กับเป้าหมายที่ฟันกระบวนการฟัน คิด วางแผนไว้อย่างดีแล้ว เพื่อให้ลงมือทำให้สำเร็จ

ทึบ (ทึบ) ตัวเองแรงๆ

ในจังหวะชีวิตที่ยากที่สุดจังหวะหนึ่งในการเป็นผู้ประกอบการ ทำตามเป้าหมายของตัวเอง คือ การสร้างจุดเริ่มต้นของการลงมือ หลายคนตัดสินใจแล้วว่าจะเป็นอย่างไ ทำอะไร วางแผนอย่างรอบคอบแล้วว่าต้องทำอะไรบ้าง แต่ติดอยู่ที่จุดเริ่มต้น เหมือนที่ ะไรมาจุดริ้งเอาไว เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องแปลก เพราะสมองของเรากลัวการเปลี่ยนแปลง กลัวเรื่องใหม่ที่ยังไม่มั่นใจว่า จะเกิดอะไรขึ้น ให้ลองคิดย้อนกลับไปดูว่า ในวันแรกที่เราต้องเปลี่ยนโรงเรียน วันแรกที่เราต้องเปลี่ยนที่ทำงาน วันแรกที่เราต้องเปลี่ยนที่อยู่ใหม่ เรามักจะเกิดความกังวลอยู่เสมอ เช่นเดียวกัน เมื่อเราต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงชีวิตเพื่อให้ทันตามความฟัน หลายคนต้องเกิดการเปลี่ยนแปลงชีวิตเป็นอย่างมาก

ต้องเปลี่ยนแปลงอาชีพ เปลี่ยนแปลงที่อยู่ หรือบางคนต้องเปลี่ยน จากชีวิตจากมนุษย์เงินเดือน เป็นเจ้าของกิจการ นับว่าเป็นการ เปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่มากในชีวิต บางคนเปลี่ยนแปลง วิธีการประกอบ อาชีพ จากธุรกิจหนึ่งไปสู่อีกธุรกิจหนึ่ง บางคนต้องเปลี่ยนแปลงวิธีการ ดำเนินชีวิตไปโดยสิ้นเชิง

เพราะแบบนี้แหละ เราจึงเกิดอาการชะงักทางความคิด เราจึง ต้องสร้างเครื่องมือพลัก (ทึบ) และดึง ชีวิตของเราให้มีการเปลี่ยนแปลง คล้ายๆ กับเอาชีวิตไปเติมพันเอาไว้กับบางเรื่อง

การสร้างเครื่องมือพลัก จะทำได้โดยการเพิ่มความเจ็บปวดทาง อารมณ์และจิตใจให้กับตนเอง เช่น ถ้าเป็นคนที่ห่วงศักดิ์ศรีตัวเอง ก็ สามารถใช้วิธีการประกาศว่า “ต่อไปนี้ ฉันต้องสร้าง .... (ความฝัน)... ให้ สำเร็จ ทุกคนคอยดูนะ” หรือถ้าเป็นพนักงานบริษัท ก็ประกาศในที่ทำงาน เลยว่า ฉันจะลาออก ไปทำธุรกิจส่วนตัว

ถ้าเป็นคนห่วงครอบครัว ก็ใช้การประกาศว่า หากชีวิตนี้ไม่ประสบ ความสำเร็จโดยเร็ว ครอบครัวต้องได้รับความยากลำบาก เราเองไม่ สามารถสร้างความรุ่งเรือง และมั่นคงให้กับครอบครัวได้

ถ้าเป็นคนที่ห่วงโลกและสังคม ให้ออกตัวเองว่า ถ้าเรายังไม่ลงมือทำอะไร โลกใบนี้ยังต้องทนทุกข์ทรมานต่อไป เพราะเราไม่สามารถทำอะไรได้

หลักการคือ หากจุดเปราะบางทางอารมณ์ของตัวเอง แล้วท้าทาย ความกับความรู้นั้น หากทำไม่ได้ตามที่ตัวเองต้องการ เราจะสูญเสียสิ่ง ที่เราหวงแหนในชีวิต ทั้งเรื่องศักดิ์ศรี ครอบครัว เงิน ความมั่งคั่ง สุขภาพ

ในทางตรงกันข้าม บอกกับตัวเอง ว่า หากลองมือทำเดี๋ยวนี้ เรา จะได้รับอะไรดีๆ เข้ามาในชีวิต เช่น ตอนนี้อายุยังน้อย ยังมีเวลาในการ สร้างความฝันของตัวเองได้นาน มีเวลาในการใช้ชีวิตที่เราต้องการ มีเวลา ในการสร้างความมั่นคงในชีวิตให้ครอบครัว มีเวลาในการดูแลตัวเอง มี เวลาพิเศษในความสามารถของตัวเองได้อย่างเต็มที่

กระโจนลงสระให้สุดตัว

อาการหนึ่งที่มีมักจะเกิดขึ้นกับคนที่เริ่มต้นอะไรใหม่ๆ คือนิ่งเฉยเมื่อลง มือทำไปแล้ว กลับหลังหันเมื่อเริ่มออกเดิน สิ่งนี้อันตรากว่าไม่ลงมือทำเสีย อีก

อาการนี้คล้ายๆ กับคนที่กระโดดลงสระน้ำ แล้วเปลี่ยนใจกลาง อากาศ แล้วพยายามกลับตัวเข้าหาฝั่ง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นคือ กลัมนิดๆ แต่ ทำลงน้ำไม่สวย หรือทำที่ไม่เหมาะกับการลงน้ำ ก็เจ็บตัวสิ

ผู้ประกอบการที่ฉลาด จะไม่ลังเล เมื่อตัดสินใจที่ผ่านกระบวนการ คิดมาอย่างดีแล้ว เมื่อลงมือทำ ต้องลงมืออย่างเต็มที่ ทำไปก่อนอะไรที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต ค่อยไปว่ากันทีหลัง ไปแก้ไข ปรับปรุงแผนการกันข้างหน้า เข้าใจถึงความไม่แน่นอนของอนาคต และไม่กังวลกับสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น

คุณสมบัติเหล่านี้ คือสิ่งที่ทำให้ผู้ประกอบการแตกต่างจากคนอื่น เป็นคนที่มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ และผู้ประกอบการ มีเทคนิคในการสร้างการ คิดให้กับตัวเอง เพื่อกระโจนลงสระให้สุดตัว

เทคนิคการสร้างแรงกระโจนลงสระ

ขั้นที่ 1 การสร้างพลังในสมอง ให้เดี่ยวเดียว ไม่ลังเล เทคนิคนี้คือการย้ำเป้าหมายของตัวเองให้ชัดเจนอยู่ตลอดเวลา ห้ามลืมเด็ดขาด เพราะเป้าหมายมีพลังอย่างน่าเหลือเชื่อในการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ (อ่านในบทเป้าหมาย สิ่งที่ยั่ววนและทรงพลัง)

ขั้นที่ 2 ประกาศในโลกรู้ว่า เราระโจนแล้ว ทั้งโลกจะจับตามองเรา ว่าเรากำลังทำอะไร สิ่งที่เราจะได้รับจากการประกาศ คือ คำสนับสนุน การเฟ้ามอง ของบุคคลรอบข้าง ความหวัง รวมถึงแรงคิดทางลบของด้วยสิ่งเหล่านี้ เป็นการสร้างแรงกดดันให้เราต้องเดินตามทางแห่งความสำเร็จ บางคนอาจคิดว่าเป็นแรงกดดัน ทำไม่ต้องมาเครียดเรื่องแบบนี้ ไม่ชอบ ไม่อยากทำ แต่ถ้าเราคิดใหม่ แนวคิดของคนที่สามารถพัฒนาตัวเองได้ คราวนี้จะเปลี่ยนแรงกดดันเหล่านี้ เป็นแรงผลักดัน นั่นคือ วิถีของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

ขั้นที่ 3 กลั่นใจจากสถานะเดิม โลกนี้ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงเสมอ การเกิด และการเปลี่ยนแปลงเป็นของธรรมดา ไม่มีสิ่งใดที่จะยืนยงพื้นที่แห่งความสบาย (Comfort Zone) หายใจเข้าลึกๆ แล้วพ่นลมหายใจออกแรงๆ พร้อมกับบอกตัวเองว่า ฉันพร้อมแล้วกับเป้าหมายใหม่ที่ต้องการ

มาถึงจุดนี้ เราคือคนที่พร้อมจะเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จแล้ว หลังจากนั้นไปคือ การเดินตามแผนการของตัวเองที่วางไว้ และกบฏทวนการดำเนินการอย่างใกล้ชิด เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ตลอดเวลา

“ฉันพร้อมแล้ว”
“อะไรก็หยุดฉันไม่ได้”
“ฉันยอดเยี่ยมที่สุด”

ฉันพร้อมแล้วที่เป็นผู้ประกอบการที่สุดยอด
ฉันพร้อมแล้วด้วยหัวใจที่เปี่ยมด้วยพลัง
ฉันพร้อมแล้ว ฉันต้องเปลี่ยนแปลงตัวเอง
ฉันพร้อมแล้ว ในการสร้างสิ่งที่ยอดเยี่ยมให้กับโลกใบนี้...

~12~

ล้มแล้วลุกให้เป็น

ชีวิตของมนุษย์ มีเรื่องราวต่างๆ เข้ามามากมาย สิ่งเหล่านั้น เป็น การสร้างความรู้ให้กับเรา เรียนอีกอย่างได้ว่า สิ่งที่เขาทำนั้น เป็นการ เพิ่มพูนข้อมูลให้กับเรา ในสมองของเรา

ชีวิตคือการเรียนรู้

ในการดำเนินชีวิต จะมีเรื่องราวอยู่ 2 เรื่องใหญ่ๆ คือ เรื่องที่ทำให้เราสุข และเรื่องที่ทำให้เราทุกข์ เรื่องที่เราสุขคือเราที่เราอยากได้ สบาย อยากให้เป็น มั่นใจ ตื่นเต้นภายใต้การควบคุมได้ ส่วนเรื่องที่ทำให้เราทุกข์ คือ เรื่องที่เราหลีกเลี่ยง เรื่องที่เราเกลียด เจ็บปวด อึดอัด เครียด

คนที่ประสบความสำเร็จ จึงเป็นคนที่มีความสุข เพราะได้รับในสิ่งที่อยากได้ ในหนังสือเล่มนี้ เราพูดเรื่องความสำเร็จมาตั้งแต่ต้น แต่ ผู้ประกอบการที่เก่งกาจ ต้องสามารถจัดการความไม่สำเร็จได้ด้วย

ความไม่สำเร็จ มักจะมีเรื่องราวดีๆ แอบแฝงอยู่ ดังนั้น หากเรา บอกว่า ชีวิตมี 2 พลัสพลัส คือความสำเร็จกับความล้มเหลว ก็เหมือนกับ เป็นการมองชีวิตที่คับแคบเกินไป ลองมองใหม่ว่า ชีวิต มีแต่เรื่อง ความสำเร็จและการเรียนรู้ ทำให้เราสามารถมองชีวิตได้กว้างมากขึ้น

ในโลกนี้ ไม่มีมนุษย์คนไหน ที่ประสบความสำเร็จของชีวิต โดยไม่ผ่านการเรียนรู้ มีแต่คนที่ผ่านการเรียนรู้อย่างมากมายจนเกิดความชำนาญอย่างยิ่งยวด มีการรวบรวมไว้ว่า มนุษย์จะทำอะไรในระดับอัจฉริยะได้ต้องผ่านการฝึกฝนเรื่องใดเรื่องหนึ่งซ้ำๆ ไม่น้อยกว่า 10,000 ชั่วโมง ไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรี การเล่นกีฬา การคำนวณทางคณิตศาสตร์ยากๆ ถ้าตีระยะเวลาโดยรวมแล้ว ประมาณ 3 ปีภายใต้การฝึกวันละ 8 ชั่วโมง

หลายคนมักมีคำกล่าวที่สวยหู ว่า ชีวิตไม่มีคำว่าล้มเหลว จนกว่าเราจะล้มเลิก มันก็ เป็นเรื่องทีจริง แต่อยากบอกเพิ่มเติมว่า เราควรใช้การเรียนรู้จากความไม่สำเร็จให้ถูกวิธี เพราะชีวิตของเรามีเวลาจำกัด จึงต้องให้ความสำคัญในสิ่งนี้มากๆ คนที่ล้มเลิกจำนวนมากคือคนที่หมดแรงในการหาวิธีการสร้างความสำเร็จของตัวเองอย่างถูกต้อง

สิ่งที่เรียนรู้กำลังบอกอะไรเรา

การสร้างแนวทางการความสำเร็จจากการเรียนรู้ ต้องมีการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ตอนนี เราอยู่ในขั้นตอนการลงมือทำ เพื่อให้เกิดการบรรลุเป้าหมายของตัวเอง ดังนั้น การฝึกฝนให้ตัวเองเกิดความสำเร็จ จึงเป็นทักษะประเภทหนึ่ง

หากเราลองจำลองสถานการณ์สิ่งที่เราต้องเรียนรู้ หรือเรียกว่า ประสบการณ์ที่เราผิดหวัง คนปกติก็จะใช้กระบวนการบางอย่างในการจัดการความรู้สึก เช่น การโวยวาย การโทษคนอื่น โทษสิ่งรอบข้าง คนเหล่านี้ จะหยุดสมองแห่งการเรียนรู้ เพราะไม่เชื่อว่าตัวเองผิด

แต่คนที่เก่งจริง ต้องหยุดเพื่อคิด คิดว่าสิ่งที่ทำนั้นเกิดอะไรขึ้น และใช้ชุดคำถามที่ชาญฉลาดในการถามตัวเอง เพื่อค้นหา ทบทวน และหาข้อมูลเพิ่มเติม หรือขยายมุมมองของตัวเอง

คำถามในการทบทวนตัวเอง เป็นกระบวนการการสร้างทางออก จากปัจจุบันไปสู่อนาคต ไม่ใช่การกลับไปแก้ไขอดีต เพราะ อดีต แก้ไขไม่ได้ แต่อนาคตกำหนดแนวทางได้ จากการสร้างสรรค์ในปัจจุบัน

คำถามที่ 1 สิ่งที่เราทำมามันเกิดอะไรขึ้น?

คำถามที่ 2 เราคิดว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น เป็นเพราะอะไร?

คำถามที่ 3 เราคิดว่า เราได้เรียนรู้อะไรบ้างจากสิ่งที่เกิดขึ้น?

คำถามที่ 4 สิ่งที่เราเรียนรู้มัน ส่งเสริมให้เกิดการบรรลุเป้าหมายของเราอย่างไร?

คำถามที่ 5 เราสร้างทางเลือกอะไรได้บ้างในการทำงานต่อไป?

คำถามที่ 6 เราเลือกทางเลือกอะไร และเพราะอะไรถึงเลือกทางเลือกนั้น?

นี่คือขั้นตอนในการทบทวน ให้ทำบ่อยๆ ทำที่ๆ อย่ายึดติดทำ เพราะธรรมชาติของมนุษย์ เราไม่เคยรู้อนาคตของตัวเอง เราไม่เคยบอกได้เลยว่า อีก 5 นาที 10 นาที จะเกิดอะไรขึ้น ในทุกรายละเอียดจริงๆ แล้วเรารู้แต่เพียง ตอนนี้ นาทีนี้ เดี่ยวนี้ ว่ากำลังเกิดอะไรขึ้น แต่มนุษย์ กลับพยายามไปแสวงหาอนาคต โดยมักลืมปัจจุบัน เพราะมนุษย์มีความกลัวความไม่แน่นอนของชีวิต หรือมักยึดติดกับอดีตเพราะอดีตเห็นหมดแล้ว จึงเห็นว่าเป็นความแน่นอน แต่อดีตคือเรื่องที่แก้ไขไม่ได้

การทบทวนจึงเป็นการพิจารณาความเป็นปัจจุบัน เพื่อการสร้าง
ทางเลือกที่ดีในอนาคต ทั้งอนาคตอันใกล้ และอนาคตอันไกล

การสร้างกำลังใจ

มนุษย์ กับความผิดหวัง นั้นเป็นเรื่องธรรมชาติ หากโลกนี้
สามารถทำให้มนุษย์สมหวังในทุกเรื่อง โลกเราคงต้องยุ่งแน่ๆ เพราะความ
อยากของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด ฉันอยากได้นั่น เธออยากได้นี้ ฉันอยากได้เงิน
โดยอยู่เฉยๆ เธออยากได้รักโดยไม่ต้องทำอะไร โลกนี้ จึงมีกฎอยู่ข้อหนึ่งที่
ธรรมชาติสร้างขึ้นมาคือ

“ไม่มีของฟรีในโลกนี้”

ใช่ โลกนี้ไม่มีอะไรฟรี การจะได้มานั้น ต้องมีการแลกเปลี่ยนในสิ่งที่
เหมาะสม ไม่ใช่แค่มีอะไรแลกเปลี่ยนเพียงอย่างเดียว แต่ต้องแลกเปลี่ยนใน
สิ่งที่เหมาะสมด้วย แต่เป็นความใช่หรือไม่ตัวอย่างหนึ่งก็ สิ่งต่างๆ ที่มนุษย์
ต้องการนั้น ไม่ได้เขียนป้ายบอกไว้ว่า อะไรคือสิ่งที่เหมาะสมในการ
แลกเปลี่ยน ดังนั้น มนุษย์ต้องทำใน 2 เรื่องเพื่อให้สิ่งนั้นมาคือ ค้นหาสิ่งที่
เหมาะสมในการแลกเปลี่ยน และ จัดการกับความผิดหวังจากการ
แลกเปลี่ยน

พูดขยายความเล็กน้อย เรื่องการจัดการความผิดหวัง คือ เมื่อเราอยากได้อะไรสักอย่าง เราก็จะมีความพยายามในการทำให้ได้สิ่งนั้นมา เพราะเรียนรูมาตั้งแต่เกิดแล้วว่า ของฟรีไม่มีในโลก เช่น เมื่อเราหิว เราก็เดินออกจากบ้านไปซื้ออาหารหน้าปากซอย สิ่งที่เราต้องแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้อาหารมา คือ เงิน เวลา และ แรงในการเดินไปซื้ออาหาร รวมไปถึงความคาดหวังของการได้ทานอาหารด้วย

แต่ชีวิต มักจะไม่เป็นไปตามความต้องการเสมอไป บางครั้ง ร้านก็เปิด บางครั้ง ร้านก็ปิด ตอนร้านเปิดก็มีความสุข เพราะได้ตามความต้องการ แต่ตอนที่ร้านปิดสิ ลองนึกย้อนทบทวนดูว่า เกิดอะไรขึ้นในใจเราบ้าง

หุดหงิด เสียใจ ความหิวเพิ่มขึ้นเป็นเท่าทวี (เพราะใจเราไปสนใจความทุกข์ ความทุกข์เลยเพิ่มขึ้นเร็วมาก)

การเป็นผู้ประกอบการก็เหมือนกัน บางครั้ง ลงทุนไป ก็มีความคาดหวังที่สวยหรู แต่ความเป็นจริง กลับไม่เป็นเช่นนั้น ย่อมมีทั้งที่สมหวังดังใจ เกือบสมหวัง หรือระดับผิดหวังไปเลย

อาวุธอย่างหนึ่งในการรักษา และต่อสู้กับความผิดหวังคือ การสร้างกำลังใจของตัวเอง เพื่อให้เรายังคงสามารถดำเนินชีวิตเพื่อการได้มาซึ่งความสำเร็จ ในการสร้างกำลังใจ ต้องมีอยู่ด้วยกัน 2 ส่วนคือ แก๊ซ ความผิดหวัง และสร้างความมั่นใจ ให้กับตนเอง

การแก้ไขความผิดพลาด

เราได้เรียนรู้ในการสร้างพลังแบบบวกรวมไว้แล้วในบทก่อนหน้านี้ นั่นแหละ คือ อาวุธที่สำคัญในการต่อสู้กับความผิดพลาด

เราต้องเริ่มด้วยการหาประโยชน์จากสิ่งที่เกิดขึ้น เพราะในโลกของเราจริงๆ แล้ว ไม่มีเส้นอะไรเป็นตัวขีดเอาไว้ว่า เรื่องนี้ดี เรื่องนี้แย่ มีแต่เรื่องที่เราตัดสิน จากการเลือกมองของเราเอง ยกตัวอย่างเช่น “การขายของขาดทุน” หลายคนบอกว่า นี่คือความโชคร้าย นั่นคือเราเลือกที่ตัดสินใจเองว่าเป็นความโชคร้าย ในความเป็นจริง หากเรามองดี การขายของขาดทุน เราสามารถให้ความหมายอย่างอื่นได้อีก เช่น การลงทุน การเรียนรู้ การพัฒนา อยู่ที่ว่า เราเลือกอะไร

มนุษย์ มีโอกาสในการเลือกตลอดเวลา ตั้งแต่ตอนตื่นนอน เราเลือกที่จะนอนต่อ หรือ ลุกขึ้นมาจากเตียง เลือกที่จะหยิบโทรศัพท์ หรือ เดินไปห้องน้ำในตอนเช้า เราเลือกที่จะทานอาหารเช้า หรือเลือกที่จะไม่ทาน

ในกรณีของคนที่ถูกบังคับ เราก็มีโอกาสได้เลือกเช่นกัน คือเลือกที่จะทำตาม หรือเลือกที่จะไม่ทำตาม

ในกรณีของคนที่ไม่ได้มีทางเลือก เราก็บอกได้ว่า เราเลือกที่จะเชื่อว่าไม่มีทางเลือก หรือเลือกที่จะเชื่อว่า ยังมีทางเลือกอื่นๆ ที่รอเราค้นหาให้เจอ

ดังนั้น กลับมาที่เรื่องผิดพลาดของเรา เราลองดูว่า เราเลือกที่จะหาประโยชน์อะไรได้จากความผิดพลาด และการเลือกนั้น ช่วยทำให้เรามีความสุขเพิ่มขึ้นขนาดไหน มีส่วนในการสร้างความสำเร็จให้เรามากขนาดไหน

ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จมักจะคิดอยู่ตลอดเวลาว่าสิ่งที่เจอนั้น เป็นเพียงบททดสอบของชีวิตไม่ใช่โชคชะตาร้าย ไม่ใช่การลงโทษจากสวรรค์ แต่ทุกสิ่งทุกอย่างที่เข้ามาในชีวิตสามารถนำไปปรับใช้และสร้างเป็นกำลังใจให้กับตนเองได้เพื่อเป็นการพัฒนาชีวิตความสำเร็จมากยิ่งขึ้นในแต่ละวัน

เพราะฉะนั้นความผิดพลาดอยู่ที่เราเลือก เลือกว่าสิ่งนั้นจะทำให้ชีวิตเราแย่ หรือ สิ่งนั้นทำให้ชีวิตเราได้พบกับการเรียนรู้ที่ดีขึ้น หากเราใช้ความคิดเพื่อการพัฒนาตนเองและการแก้ไขข้อบกพร่อง เราก็จะพบว่าชีวิตของเราไม่ได้มีความล้มเหลว มีแต่บทเรียนที่ทำให้เราเรียนรู้และเก่งขึ้นตลอดเวลา

แผนสำรอง

จากวิธีการในการแก้ไขความ ผิดหวัง เป็นเหมือนกับสิ่งที่บอกให้เราเห็นว่า โลกนี้มีแต่ความไม่แน่นอนดังนั้นชีวิตเราจึงต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา เราก็สามารถเลือกได้ว่าเราจะปรับตัวต่อเหตุการณ์เฉพาะหน้าหรือวางแผนล่วงหน้าเพื่อรองรับความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้น

ผู้ประกอบการที่ชาญฉลาดจะต้องมีแผนสำรองไว้เสมอเพื่อให้ไม่เสียเวลาในการจัดความสำเร็จของชีวิต แต่แผนสำรองที่จะสร้างอย่างไรล่ะ?

อีกครั้งหนึ่งที่ต้องอาศัยทักษะการชานาคความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ในการสร้างแผนสำรองเพื่อให้เราสามารถเดินไปได้ถึงจุดหมายที่ต้องการ

การสร้างแผนสำรองเริ่มจากการคิดทบทวนว่าอะไรคือจุดที่เปราะบาง มีความสำคัญ เป็นกังวล อึดอัด ในแผนการดำเนินงานของเรา มากที่สุด ให้เราจินตนาการว่า สิ่งเรานั้นเกิดขึ้นจริงๆ แล้วจินตนาการต่อไปว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับเรา ถ้าสิ่งเรานั้นได้เกิดขึ้นแล้ว สิ่งนั้นจะกระทบต่อเราอย่างไร ในความเป็นจริงเราต้องการอะไรละ เราจะต้องทำอย่างไรต่อไป เพื่อให้ได้สิ่งที่เราต้องการมา

จากจุดนี้จึงสร้างเป็นแผนเอาไว้ สำหรับเหตุการณ์ที่ 1 และทำอย่างนี้ไป อีก 2 ถึง 3 เหตุการณ์ที่มีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด เพื่อเตรียมความพร้อม ในสิ่งที่จะเกิดขึ้น ต่อ การก้าวไปสู่ความฝันของเราเอง

แผนสำรอง อาจจะไม่จำเป็นต้องเตรียมให้มากนัก บางคน อาจมีเพียงแค่ 1 ถึง 2 แผนก็เพียงพอแล้ว หรือยังมาก ไม่เกิน 5 แผน เราว่าการเตรียมแผนมากเกินไป จะทำให้เราหมดแต่เสียเวลาในการคิดและกังวล แต่ถ้าเราเตรียมแผนน้อยเกินไป เราก็จะตื่นตระหนกกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันไม่คาดคิดที่เกิดขึ้นกับเรา

แผนสำรอง มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ข้อดี จะช่วยให้เราสามารถรับมือกับสิ่งต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นได้ ข้อเสีย การคิดแผนสำรอง เป็นการไร้พลังงานสมองที่สิ้นเปลืองเป็นอย่างมาก เนื่องจากจะต้องมีการคิด และจินตนาการกับสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ดังนั้น มนุษย์ด้วยส่วนใหญ จะรู้สึก

เมื่อโยกย้ายกับการคิดแผนสำรองหรือเตรียมการไว้ล่วงหน้า อีกครั้งเป็นการเสียเวลา จึงทำให้ สมอง ไม่ชอบที่จะคิดแผนสำรองเอาไว้

จิตวิทยาเชิงบวก

จิตวิทยาเชิงบวก เป็นกระบวนการคิดที่สร้างความสุขให้กับมนุษย์ แต่เป็นสิ่งที่พื้นฐานชาติของมนุษย์ เพราะ อย่างที่เคยได้บอกแล้วว่า มนุษย์เรา เกิดมาเพื่อเอาตัวรอด และรักษาเผ่าพันธุ์ การเอาตัวรอดของมนุษย์ จึงใช้สมองในการคิดลบล ระแวง และไม่ไว้วางใจ

จิตวิทยาเชิงบวก เป็นการฝึกให้สมองสามารถแปลความหมายของสถานการณ์ต่างๆ ให้เป็นสิ่งที่มีความหมายของชีวิตตัวเองได้ แต่เรื่องนี้ต้องฝึกนะ แต่เราได้เรียนรู้ไปแล้วในบท มองบวก พลัังแบบ บวกบวก ซึ่งเราต้องนำกลับมาใช้อีกในการสร้างความสุข ความสำเร็จในชีวิต

เวลาที่เรารเริ่มลงมือทำตามความฝันของเรา จะมีอาการหนึ่งเกิดขึ้นกับชีวิต ที่เรียกว่าอาการ “จิตตก”

อาการจิตตก จะเกิดขึ้นเมื่อ ชีวิตไม่เป็นไปดั่งที่คาดหวัง ทำให้เราประเมินคุณค่าของตัวเองลดลง อันนี้มาจากกระบวนการคิดจากการว่าค่าของความหวังเอาไว้ และเอาตัวเราเองไปเทียบความความหวัง เมื่อเราทำไม่ได้ เราเลยรู้สึกว่า เราไม่มีค่าเท่ากับความหวังที่เราต้องการ เลย จิตตก เรียกอีกอย่างได้ว่า จิตมองค่าตัวเองตกต่ำ สุดท้ายเราก็เป็นทุกข์

อยากมีความสุข วิธีแก้ ไม่ยากเลย แต่เราควรทำความเข้าใจก่อนว่า สมองของเราจะเรียนรู้ได้ เฉพาะตอนที่สมองตื่นตัว และตอนที่

สมองมีความสุข ส่วนตอนที่เรাজิตตก สมองจะไม่เรียนรู้อะไรทั้งสิ้น คิดอยู่ แต่เพียงอย่างเดียว ทำไม ทำไม ทำไม ซ้ำไปซ้ำมา และหาคำตอบไม่ได้ สมองก็ยิ่งคิดเข้าไปใหญ่ เพราะสมองของเราชอบตอบคำถาม (แบบบังคับ ไม่ได้) ดังนั้น ถ้าเราอยากมีความสุข เราก็สร้างคุณค่าให้กับตัวเองด้วย จิตวิทยาเชิงบวก

วิธีการ เริ่มต้นด้วย

ขั้นที่ 1 หยุด หยุดเพื่อให้สมองได้พัก และออกจากวังวนของ ตันเหตุการณ์จิตตก

ขั้นที่ 2 หยุด หยุดบ่น หยุดพ่น้ำเพื่อถึงความไม่สำเร็จ ความ ผิดหวัง

ขั้นที่ 3 ยิ้ม ยิ้มกว้างๆ สิ่งสมองของเราว่าฉันกำลังมีความสุข (หลอกสมองนิดหน่อย) เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ ยิ่งจิตตกมากเท่าไร ต้องยิ้มให้กว้างมากขึ้นเท่านั้น เพื่อเตรียมสมองให้พร้อมในขั้นตอนต่อไป

ขั้นที่ 4 มองไปรอบๆ แบบใจสบายๆ แล้วถามตัวเองว่า เห็น อะไรบ้าง เกิดอะไรขึ้น มีที่มุมที่เรามองเห็น อย่างมองเพียงแค่มุมเดียว แต่ให้ มองกว้างๆ หลายๆ มุม ดูรายละเอียดให้ครบ ในขั้นตอนนี้ ใครยังรู้สึกจิต ตกอยู่ ให้กลับไปขั้นตอนที่ 3 ยิ้มอีกรอบ ยิ้มกว้างๆ นานๆ หน่อย

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นตอนนี้ หลังจากที่เรารู้สึกคลายความคิดจิตตกแล้ว ก็มาสร้างคุณค่าของชีวิตให้ดีขึ้น โดยการขอบคุณในสิ่งที่มี สิ่งที่เราเจอ และสิ่งที่เราเห็น เมื่อเราเองรับรู้คุณค่าจากสิ่งรอบตัว เราจะรู้ว่าชีวิตมีความงดงามและมีความสุข

“การที่เรารู้สึกอ่อนแอไม่ใช่เรื่องผิด แต่ถ้าเราเอาความอ่อนแอ
นั้น ไปตัดสินชีวิต และปล่อยให้มันมีผลต่อชีวิตของตัวเองนั้นเป็นสิ่งที่ผิด
เพราะเราปล่อยให้สิ่งที่เราควบคุมไม่ได้จากภายนอกมาบงก้าชีวิตของเรา”

ความดี ความงาม ความรัก จากจิตวิญญาณ

บทนี้เป็นเรื่องของการพัฒนาจิตวิญญาณของเราให้เป็นคนที่รู้สึกได้ถึงความสุข ความงาม การมีคุณค่าของตนเอง และความภาคภูมิใจ บางคนอาจเรียกว่าสุนทรียศาสตร์ ฟังดูยาก เอาเป็นว่า เราใช้ชีวิตบนความดี ความงาม และความรัก จากข้างในของเราจริงๆ น่าจะพอเข้าใจได้ง่ายขึ้น

คนเราเมื่อใช้ชีวิตอยู่บน ความดี ความงาม และความรัก หน้าตาจะผ่อนคลาย มีราศี พุดจามีแต่คนเชื่อถือ มีแต่คนที่อยากเข้ามาพบปะด้วย และนั่นเป็นสิ่งที่สำคัญของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสุขและความสำเร็จ และความดี ความงาม และความรักนั้น เป็นเรื่องที่เราสามารถสร้างได้จากสมองของเรา ไม่ใช่การแต่งตัว ไม่ใช่การโฆษณา ไม่ใช่ประชาสัมพันธ์ แต่เป็นตัวตนจริงๆ ของเรา

ความดี

เริ่มต้นด้วยการทำความเข้าใจกับคำว่าความดี และความดีคืออะไร รู้ได้อย่างไรว่าดี ที่ดีนี้ ดียังไง คนจำนวนมาก เข้าว่าความดีคือการทำตามจารีตประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ศีลธรรม นั่นก็เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นความดี เพราะสิ่งเหล่านี้ ถูกกำหนดให้สังคมปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อย จารีตประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ศีลธรรม ต่างๆ ถูกพัฒนา

มาบนพื้นฐานของความดี จึงไม่แปลกใจว่า การทำตามสิ่งเหล่านี้ คนทั่วไป
จึงเรียกว่าคนดี

แต่ก็มีบางสิ่งที่เกิดขึ้น เป็นคนไทยๆ ว่า “มือถือสาก ปากถือศีล”
แปลว่า คนที่ปากบอกว่าเป็นคนธรรมะธรรมโม แต่ กลับมีจิตใจที่อิจฉา
ริษยา หรือทำให้คนอื่นได้รับความเดือดร้อนตลอดเวลา คนที่สวดมนต์
บ่อยๆ แต่กลับชอบนินทาชาวบ้าน แล้วมันเกิดอะไรขึ้น เรื่องนี้จริงๆ แล้ว
อธิบายกันยาว แต่เรามาวางกันด้วยเรื่องความดีก่อนดีกว่า

ความดี คือ การกระทำของคน ที่ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่
คนคือและตนเอง พร้อมทั้งเป็นคนที่สร้างความสุขให้กับคนอื่นด้วย

เมื่อความหมายของความดีเป็นลักษณะนี้ เราจึงกลับมาดูว่า สิ่ง
ที่เราปฏิบัติอยู่นั้น เข้าข่ายเรื่องไหนบ้าง

เป็นคนดีแล้วดียังไงหละ ลองคิดตามดูนะ ถ้ามีใครคนหนึ่ง ไม่
ก่อให้เกิดความเดือดร้อนให้กับใคร และยังสร้างความสุขให้กับคนรอบข้าง
คนคนนี้ จะเป็นคนที่น่าคบขนาดไหน แน่นนอน เป็นคนที่ใครๆ ก็อยากอยู่ใกล้
ด้วย เพราะอยู่แล้วมีแต่ความสุข แล้วผู้ประกอบการที่ดี ก็ต้องมี
คุณสมบัติข้อนี้เช่นกัน

การเป็นคนดี มีด้วยกัน 3 ด้าน คือ คิดดี พูดดี ทำดี เรื่องนี้ฟัง
ดูง่าย แต่ด้วยธรรมชาติของสมองที่สร้างเพื่อการเอาตัวรอดนั้น ทำให้
หลายครั้ง เราหลุดจากการคิดดี ทำดี พูดดี ไปบ้างเป็นเรื่องธรรมดา แต่
เราฝึกได้ไม่ยากเลย

การคิดดี คือการใช้สมองสร้างแต่ความรู้สึกให้สิ่งต่างๆ รอบข้าง มีแต่การพัฒนาไปในทางบวก มีแต่สิ่งที่มีประโยชน์ต่อตนเองและคนอื่น ตลอดเวลา การคิดดีมีพื้นฐานจากมาจากการอยากให้คนอื่นมีความสุข มีการพัฒนา ในแบบที่ไม่เป็นการบังคับเกินกว่าเหตุ มีหลายคน เป็นคนที่ ประสงค์ดี แต่ชอบบังคับขู่เข็ญ เพื่อให้คนอื่นทำตาม เลยอาจจะถูกมองว่า ไม่เป็นเป็นคนที่น่าคบตรงไหน คนที่เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดที่สุดคือ ครูฟ่าย ปกครอง ครูฟ่ายปกครอง เป็นคนที่ต้องการให้นักเรียนเป็นคนดีของสังคม มีระเบียบ และมีวินัย แต่ภาพของนักเรียน (แทบ) ทุกโรงเรียน ทุกยุคทุก สมัย คือ คนที่ ทุ ฉุนเฉียว ปากร้าย ตีเจ็บ ตลอดเวลา แบบนี้ถามว่าเป็น คนดีมั๊ย

ถ้ามองทางด้านจิตใจ จะเป็นคนดีมาก เพราะมีแต่ความปรารถนา ดี แต่ถ้ามองทางด้านการกระทำ คนที่ไม่ได้รับผลกระทบก็จะมีรู้สึกอะไร แต่นักเรียนที่ได้รับผลกระทบจะมีแต่เสียงบ่น ด่า อาฆาต และสาปแช่ง นักเรียนเหล่านี้ ไม่เคยมองว่าครูฟ่ายปกครองเป็นคนดี จนกระทั่ง โตขึ้นและ ได้รับผลของการที่ครูคอยเคี่ยวเข็ญ

การคิดดี เพื่อให้เป็นที่รักของทุกคน จึงต้องใช้สมองในการคิด จริตรอง ออกจะยากอยู่สักนิด แต่เราทำได้ คือ คิดให้คนอื่นได้ประโยชน์ และคิดวิธีการแสดงออกให้คนอื่นได้ประโยชน์ด้วย เช่น วิธีการวางตัว การ พุด การลงโทษ ใบน้า ซึ่งสิ่งเหล่านี้ จะเชื่อมโยงไปสู่การทำดี

การทำดี เป็นการกระทำ แสดงออกของเรากำให้คนอื่นรับรู้ได้ทั้ง ทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้คนอื่นได้รับประโยชน์ ประกอบด้วย การให้ กาน (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช้ตัวเงิน) ความเมตตา และความกรุณา เป็น

พื้นฐานของการทำดีที่เรารู้จักกันมานาน ความเมตตา คือ การทำให้คนอื่นมีความสุข และความกรุณาคือทำให้คนอื่นพ้นทุกข์

แต่เคล็ดลับในการทำดี คือต้องเริ่มต้นจากใจ เพราะถ้าทำดีแล้วใจไม่คิดในทางที่ดีด้วย คนรอบข้างก็สามารถรับรู้ได้ว่า เราไม่มีใจในการทำดีจริงๆ ดังนั้น ในการใช้สมองทำความดี ก็มีวิธีการง่ายๆ ไม่ต้องคิดอะไรมาก ไม่ต้องมีพิธีรีตองอะไรมากมาย

แค่บอกกับตัวเองว่า “ฉันต้องการให้ทุกคนได้รับความสุข” แค่นี้เราก็เริ่มต้นทำความดีได้แล้ว เคล็ดลับนี้ ต้องทำบ่อยๆ คุยกับตัวเองบ่อยๆ แล้วสิ่งมหัศจรรย์จะเกิดขึ้นกับตัวเรา เพราะเราทำความดี ในความหมายของความอึกอึอย่างหนึ่งคือ การสร้างบารมี เพราะคนทำความดี จะเป็นที่รักของคนรอบข้าง ดังนั้น การทำความดีบ่อยๆ จะได้รับความรัก ความเอ็นดูของคนรอบข้าง บารมีก็เกิด เมื่อมีบารมี และมีคนรัก มีเพื่อน ผู้ใหญ่ที่คอยให้ความช่วยเหลือเราตลอด มีและขื่อนำรักของความคิดี้ คำกล่าวแต่โบราณว่า คนดีตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ อันนี้ไม่ได้หมายความว่าคนดีจะคงกระพันนะ แต่หมายถึง คนดีเวลาตกทุกข์ลำบาก จะมีคนเข้ามาให้ความช่วยเหลือตลอด หรือบางครั้ง มีคนออกมาปกป้อง ในเวลาที่เกิดความขัดแย้ง ยากลำบากด้วยก็เกิดขึ้นแล้ว

ความงาม

ความงาม เป็นเหมือนสายน้ำหล่อเลี้ยงจิตวิญญาณ ถ้ามองให้ลึกๆ ลงไป ความงาม คือความชื่นชมที่เราได้รับรู้จากสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบข้างตัวเรา เมื่อเราเห็นความงามเราจะพบความสุขความสุขที่เกิดจากการ

รับรู้ รูปแบบของความงามมีได้หลายอย่างเช่น เกิดจากภาพ เกิดจากเสียง เกิดจากการสัมผัส เกิดจากกลิ่น หรือหลายอย่างๆ พร้อมๆ กัน

ความงาม ยังสามารถเกิดขึ้นในความคิด ความสงบ ความรู้สึก การกระทำ ได้อย่างมากมายๆ หลายรูปแบบ เรียกว่า อะไรที่สามารถทำให้เกิดความสุขได้จากการรับรู้ เรียกว่าความงามทั้งหมด

ความสำคัญของความงามกับผู้ประกอบการคือ เมื่อความงามเกิดขึ้น ผู้ประกอบการจะเป็นคนที่สามารถรับรู้ถึงประโยชน์ โอกาส จากสิ่งที่เกิดขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น ความงามคือแหล่งของการคิดบวกชั้นดี เพราะเมื่อเรารับรู้ถึงความงาม สมองของเราจะมีคลื่นพลังบวกเกิดขึ้น อารมณ์ดีขึ้น ความคิดดีๆ ก็เกิดขึ้น สิ่งดีๆ ก็เกิด ความงามจึงเป็นแหล่งของความดี ด้วยอีกแหล่งหนึ่ง

การเรียนรู้ความงาม

ความงามเป็นเรื่องที่แปลก บางครั้งก็รู้ได้ด้วยตัวเอง บางครั้งต้องหัดที่จะรู้ เป็นมุมมองส่วนบุคคล ความงามที่รู้ได้ด้วยตัวเอง เป็นความงามแบบธรรมชาติ เช่น สาวงาม (แต่ต่างงามของแต่ละคนไม่เหมือนกัน) ธรรมชาติงาม ท้องฟ้างาม ดอกไม้งาม งามแบบนี้ ไม่ต้องเรียนรู้อะไรมาก เพราะว่า มนุษย์ ถูกกระตุ้นได้เองจากสิ่งที่จับต้อง สัมผัส ได้

แต่ความงามอีกแบบที่ต้องเรียนรู้ เป็นความงามที่แอบอยู่ในเหตุการณ์ เช่น เมื่อเราเห็นแม่อุ้มลูกน้อยด้วยความทะนุถนอม แล้วเรามี

ความสุข นั้นแสดงว่าเรารับรู้ถึงความงามที่เกิดขึ้นระหว่างแม่กับลูกน้อย แต่ว่าคนส่วนใหญ่อาจจะรับรู้ไม่ทันว่าความงามนั้นเกิดจากอะไร เรื่องนี้ก็ไม่ใช่เรื่องยากแค่หยุดนิ่งๆ แล้วสัมผัสใจตัวเองว่าความสุขเป็นเพราะอะไร กันแน่ตรงนั้นแหละคือความงาม

ความงามแบบที่สองนี่เป็นความงามเฉพาะตัวบางคนอาจจะเห็นว่าเป็นความงาม แต่บางคนก็ไม่เห็นว่าเป็นความงามเรื่องแบบนี้ว่ากันไม่ได้ ความงามที่รับรู้ได้นั้นจะกลายเป็นแหล่งของความดี เพราะว่าเป็นการกระทำเป็นสิ่งกระตุ้นเป็นอะไรก็แล้วแต่ที่ทำให้เรามีความสุข มีความอึดใจ มีอารมณ์ทางด้านบวก

วิธีการหัดรับรู้ความงาม ต้องใช้เทคนิคการมองโลกแบบบวกบวก มาช่วยคือการค้นหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อสิ่งที่ปรากฏต่อหน้า เหตุการณ์ที่กำลังเผชิญหน้าอยู่ ต่อสิ่งที่เรากำลังรับรู้ ต่อสิ่งที่เราสัมผัส เมื่อเราเห็นว่าสิ่งนั้นสร้างความสุขให้เรา เราก็จะพบว่าสิ่งนั้นเรียกว่าความงาม

ความงามเมื่อปรากฏขึ้นบ่อยๆ แล้วทำซ้ำๆ สม่าเสมอ อย่างต่อเนื่องหลายหลายคนแล้วก็เรียกสิ่งนี้ว่าทัศนสถานหรือความเป็นธรรมดาของสังคม ฟังดูอาจจะยากสักหน่อยจริงๆ แล้วก็คือสิ่งที่สังคมยอมรับว่าเป็นสิ่งที่งามเป็นสิ่งที่ดีใครใครก็ทำแล้วมีความสุข และถ้าในองค์กรทำบ่อยๆ ซ้ำๆ ไปเรื่อยๆ ก็จะกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร สุดท้ายจะกลายเป็นค่านิยมหลักขององค์กร สิ่งต่างๆ เหล่านี้ก็มาจากคำว่าความงาม

ความรัก

ความรักในที่นี้ไม่ได้หมายถึงความรักระหว่างหญิงสาวกับชายหนุ่ม และไม่ได้หมายถึงความรักระหว่างคนสองคนหรือหลายๆ คนด้วย แต่หมายถึงความรักความปรารถนาดีที่มีต่อโลก ต่อสิ่งแวดล้อม ต่อการกระทำ ต่อความดี ต่อความงาม ซึ่งเป็นความรักที่อยู่ในระดับจิตวิญญาณของคนๆ หนึ่ง

ความรักจะเป็นลักษณะของการที่จะให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เรารักมีการพัฒนาให้ดีขึ้น สามารถดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนเป็นระยะเวลายาวนาน ได้รับความดูแลอย่างทะนุถนอม ความรักนี้อาจรวมไปถึงความรักในความดี หรือความรักในความเชื่อทางด้านจิตวิญญาณระบบของสังคมก็ได้

ความรักจะเป็นแรงขับเคลื่อนให้เราทำในสิ่งที่ยิ่งใหญ่และมหัศจรรย์ ความรักจะ ถูกพัฒนาไปสู่ความงาม และกลายเป็นความดีในที่สุด ความรักยังรวมไปถึงความรักในอาชีพความรักในกิจการความรักในความรู้สึกที่ได้ประกอบอาชีพต่างๆ

มนุษย์เรายังมีเรดาร์พิเศษ ที่สามารถรับรู้ความรู้สึกของคนรอบข้างได้ และยังเป็นความรักที่มีต่อโลก และต่อคนอื่นด้วยแล้ว ยิ่งเป็นพลังพิเศษที่คนรอบข้างสามารถรับรู้ได้ และที่สำคัญ ความรักเป็นพลังงานดึงดูดผู้คนให้เข้ามาหาเรา ได้รับพลังงานบวกจากเรา พร้อมทั้งผู้คนเหล่านั้น ก็ปล่อยพลังงานบวกหาเราด้วย เหมือนแม่เหล็กที่ดูดติดกันเลย

ผู้ประกอบกิจการที่น่ารัก ยังมีพลังงานบวกจากความรักที่มอบให้กับคนทั้งโลกตลอดเวลา สิ่งนี้จะช่วยให้ประสบความสำเร็จได้เพราะการสร้างการรวมพลังแบบบวกๆ กับเราเอาไว้อยู่กับตัวเรา เราก็กลายเป็น

ศูนย์กลางของพลัง ลองมองความหมายย้อนดูอีกทีนะ ผู้ประกอบการ คือคนที่ประกอบ กิจกรรมต่างๆ ของคนหลายคน เข้าด้วยกัน เพื่อสร้าง ออกมาเป็นงานใหม่

ความรัก จึงกลายพลังงานตั้งต้นเพื่อให้เรากลายเป็นผู้รวบรวม คนต่างๆ เข้าด้วยกัน สร้างโอกาสการการรวมตัวนั้น เพื่อให้ออกมาเป็น นวัตกรรม นี้แหละ พลังแห่งความรัก ที่สร้างความสำเร็จให้เรา

ความสมดุล

กฎธรรมชาติข้อหนึ่งคือ ธรรมชาติจะปรับตัวเข้าหาความสมดุล เสมอ ยิ่งร่างกายของเรา ยิ่งเก่ง เช่น เมื่อเราทำงานหนักไป ร่างกายจะป่วยเพื่อต้องการการพักผ่อน เมื่อเราดื่มน้ำมากไป ร่างกายจะขับออกมา เป็นปัสสาวะ การจัดการวางตัวในชีวิตของเราก็เช่นเดียวกัน ต้องรักษา ความสมดุลให้เป็นไปตามกฎของธรรมชาติ

การรักษาความสมดุลของธรรมชาติ มีหลักการง่ายๆ คือ ข้อแรก ไม่มีอะไรมากเกินไปและน้อยเกินไป ข้อที่สอง มีทิศทางของชีวิตที่ชัดเจน

การที่ทำอะไรมากเกินไป และน้อยเกินไป สาเหตุสำคัญคือ มาจากการ ที่ขาดการทบทวนตัวเอง การขาดสติ และการมองให้ครบถ้วนรอบด้าน เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า มันส์กับการทำอะไรบางอย่างมากเกินไป หรือ หลีกหนีอะไรบางอย่างมากเกินไป จนทำให้ชีวิต ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ พุดง่าย ๆ ว่า ต้องรู้ว่าตัวเองกำลังทำอะไรอยู่ และจะเกิดผลอะไรตามมาในภายหลัง

ที่สำคัญ ต้องรักษาผลกระทบไม่ให้เกิดผลทางด้านลบเกิดกับตัวเอง แบบนั้นเรียกว่าสมดุล คิดทบทวนตลอดเวลาว่า มีมากไป ทำมากไป หรือ ทำน้อยไป มีน้อยไป จนทำให้เกิดความเดือดร้อน ผลทางลบ แต่ตัวเองและคนรอบข้าง

การรักษาความสมดุลต้องมีทิศทาง หมายความว่า การรักษาสมดุล ไม่ใช่การอยู่เฉยๆ นิ่งๆ ไม่เปลี่ยนแปลง แต่หมายถึงการเคลื่อนที่ไปทางใดทางหนึ่งอย่างมั่นคง เพราะชีวิตของเราต้องมีการเปลี่ยนแปลง และการเคลื่อนที่ตลอดเวลาอยู่แล้ว ในทางตรงข้าม การอยู่เฉยๆ ไม่ทำอะไรเลย อาจจะไม่สมดุลก็ได้ เพราะ ทำน้อยเกินไป จนเกิดภัยแก่ตัวเอง

การเคลื่อนที่ ย่อมก่อให้เกิดภาวะการสูญเสียความสมดุล แต่เราสามารถรักษาการเคลื่อนที่ที่ถูกจังหวะ และไปอย่างสมดุลได้ อย่างเช่น การเดิน ถ้าเดินถูกวิธี ก็ไม่ล้ม หรืออย่างจักรยาน เมื่อจอดอยู่เฉยๆ จะล้ม แต่เมื่อมีการเคลื่อนที่ ก็ยังสามารถไปได้อย่างมั่นคง เมื่อขี่อย่างถูกวิธี

แต่ในการเคลื่อนที่นั้น จะเกิดการสูญเสียความสมดุลเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทิศทาง ไม่ว่าจะเป็นการเข้าโค้ง หรือกลับหลังหัน เพราะแรงเปลี่ยนทาง ชีวิตของคนเราก็เหมือนกัน เมื่อเปลี่ยนแปลงทิศทางในชีวิต ยั้งจะสูญเสียความสมดุลชั่วคราวจนกว่าจะเข้าสู่ภาวะปกติของชีวิต จึงเข้าสู่สมดุลอีกครั้ง

ผู้ประกอบการที่ดี ต้องมีทิศทางที่ชัดเจน ไม่เปลี่ยนแปลงเป้าหมาย และความเป็นตัวเองบ่อยๆ นั่นคือวิธีการที่ทำให้เกิดการสูญเสียความสมดุลของตัวเองออกไป

จิตวิญญาณ

จิตวิญญาณ คือ ความเป็นตัวเอง ความเชื่อ วิถีทางของการใช้ชีวิต เป็นสิ่งที่แสดงออกมา เราเป็นใคร ต้องการอะไร ให้ความสำคัญกับเรื่องใด รวมทั้ง กันเป็นจิตวิญญาณของเรา ผู้ประกอบการต้องมีความชัดเจนในตัวเอา เพราะหากเราไม่ชัดเจนในตัวเอง ก็ไม่มีใครจะชัดเจนกับเราด้วย นั่นเป็นเรื่องที่ทำให้เราไม่รู้ว่ ความสำเร็จนั้นอยู่ที่ใด

จิตวิญญาณ ฟังดูจะเป็นเรื่องไกลตัว เรื่องที่จับต้องไม่ได้ จินตนาการเป็นเรื่องที่ชัดเจน คือ นิสัย + เป้าหมาย + การใช้ชีวิต ของคนเราเรียกรวมๆ ว่า จิตวิญญาณ ทำไมเราต้องใส่ใจเรื่องนี้ ก็เพราะ เราเองต้องเข้าใจตัวตนของเรา เพื่อให้สามารถนำพาตัวเองไปยังเป้าหมายที่ต้องการได้ รู้ว่เราจะแสดงออกอย่างไร มีหลักการของชีวิตที่ชัดเจนองหละ

เราค้นหาจิตวิญญาณของตัวเองได้ จากการที่เราเฝ้าสังเกตตัวเอง เหมือนกับเรื่องการตั้งเป้าหมายให้กับตัวเอง หยุดนิ่ง ทบทวนสัมผัส และเลือก ความเป็นตัวตนของตัวเอง ลองกลับไปทบทวนดูในบทที่ 3 ก่อนก็ได้ ซึ่งจะไม่กล่าวซ้ำอีก

จิตวิญญาณ หากเทียบในมุมมองของธุรกิจแล้ว สามารถเทียบได้กับ Branding หรือคำสัญญาที่ได้ให้ไว้กับลูกค้าของเราเอง ดังนั้น การสร้างจิตวิญญาณของตัวเอง คือการสร้าง Branding ส่วนบุคคล ให้โลกได้รับรู้ นั่นคือการสร้างแรงดึงดูดคนที่เหมือนกับเราให้มาหาเรา เป็นแรงดึงดูดที่เสริมกับแรงแห่งความรัก อีกแรงหนึ่ง

จิตวิญญาณที่มีคุณค่า การสร้างตัวตนในโลกใบนี้ต้องอาศัยความแน่วแน่มั่นคง และความมีคุณค่า หรือแปลได้ว่า สิ่งที่สามารถสร้าง

ประโยชน์ให้กับมนุษยชาติ จิตวิญญาณทางธุรกิจที่ผู้คนยอมรับ ต้องเป็น จิตวิญญาณที่สามารถสร้างประโยชน์ให้กับคนอื่นได้ ทำให้เกิดความสุขกับคนอื่น และที่สำคัญต้องเป็นประโยชน์แก่ตัวเราเองเองด้วย เราต้องใช้หัวใจ สัมผัสว่า เราเป็นคนที่มีความหมายแบบไหน อะไรที่เราสามารถสร้าง ประโยชน์ให้กับคนอื่นได้ สิ่งนั้นเรียกว่าจิตวิญญาณที่มีคุณค่า แต่เมื่อใด ที่เรารู้สึกว่าสิ่งที่มีเราสามารถสร้างประโยชน์ได้ ซึ่งเป็นเรื่องปกติ เพราะโลก ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เราเองจึงต้อง อาศัยการ กระบวนการหนึ่งที่เราเรียกว่าการทบทวนย้อนกลับ เพื่อตรวจสอบ สถานการณ์ ความคิดของตนเองว่า ยังอยู่กับสิ่งที่เราต้องการให้เป็น อีกหรือไม่

การทบทวนย้อนกลับ

การทบทวนย้อนกลับ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่คนเราสามารถ สร้างความสำเร็จในชีวิตต้องมี บางครั้งเรียกว่าคิดแล้วคิดอีก แต่เป็นการ คิดแบบมีระบบ มีหลักการ ตรวจสอบได้ จึงเป็นการเรียกว่า ทบทวน ย้อนกลับ หรือ การย้อนความคิดแบบจากปลาย ไปหาต้น จากต้นไปหา ปลาย กลับไปกลับมาจนเป็นความคิดเดิม ไม่เปลี่ยนใจ นั้นแสดงให้เห็นว่า ความคิดเรานั้น นิ่งแล้ว เข้าที่แล้ว ครบถ้วนแล้ว

แต่เมื่อใดก็ตามที่คิดกลับไปกลับมา ยังสับสนอยู่ แสดงว่า ความคิดของเรานั้น ยังต้องมีการปรับเปลี่ยนอะไรบางอย่าง นั้น หมายความว่า เราต้องหาประเด็นที่ยังไม่ลงตัวให้เจอ และให้ใช้คำถามว่า อะไรที่เราจะต้อง ปรับ เพิ่ม เปลี่ยน ลด ในการความคิดของเราอีก

การทบทวนย้อนกลับ ต้องทำเมื่อไหร่ ตอบง่ายๆ เลยว่า ทำเมื่อคิดได้ ไม่มีกำหนดตายตัวว่าจะต้องอยู่ช่วงใดของความคิด หรือการสร้างความสำเร็จด้วยจิตวิญญาณของผู้ประกอบการ แต่เมื่อไหร่ที่คิดว่า เราต้องทบทวน ก็ให้เราคิดทบทวนย้อนกลับ จะทำให้ความคิดเขาเรา ชัดเจน แจ่มแจ้งมากยิ่งขึ้น และทำใจดี เริ่มยังใจดี

วิธีการคิดทบทวนย้อนกลับ คือ คิดจากสิ่งที่เป็นจุดเริ่มต้นว่า เราต้องการอะไร เราเป็นใคร เราทำอะไรมาและสิ่งที่เราทำ เราได้อะไรจากสิ่งนั้น จนถึงปัจจุบัน

เมื่อเราคิดมาถึงปัจจุบันแล้ว ให้เราทบทวนกลับไปว่า สาเหตุของผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบันเกิดจากอะไร หากสาเหตุไปเรื่อยๆ จนถึงต้นทางว่า เราต้องการอะไร

หลายคนจะคิดว่า คิดกลับแบบนี้ก็ได้ผลเหมือนเดิมสิ ลองดูได้เลยว่า ไม่จริง ไม่ได้ผลเหมือนเดิม แต่จะพบรายละเอียดของความคิดมากยิ่งขึ้น ยิ่งมีความแตกต่างเท่าไร นั่นแสดงว่า เรายังต้องคิดให้ละเอียดมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของการติดทบทวนย้อนกลับคือ การทำให้เรามีโอกาสมองหาความไม่สมบูรณ์ของความคิด ความบกพร่องของความคิด และสามารถปรับปรุงความคิดให้ละเอียดขึ้น ชัดเจนขึ้น และครอบคลุมมากยิ่งขึ้นได้ เพื่อให้ได้ผลแห่งความสำเร็จที่เราต้องการ

การคิดทบทวนย้อนกลับ เราสามารถทำได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะ เป็นเวลาเดิน เวลานั่ง เวลากิน เวลาอาบน้ำ ขออย่างเดียว เพียงแค่ใส่ความตั้งใจลงไปกับความคิด ใหม่ๆ จะรู้สึกว่าจะเหนื่อย แต่ถ้าเราทำไปเรื่อง

ลักพัก จะเริ่มชินกับความคิด และเริ่มสนุกกับความคิดของเรา และเริ่มที่
อยากจะทำมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะ ยิ่งคิด ยิ่งเห็นความสำเร็จ ซึ่งเป็นภาพ
ความสุขของเรา

แต่สิ่งที่ต้องรัดมัดระวังในการคิดย้อนกลับมี 2 เรื่องคือ การเสพ
ติดความคิด จนกลายเป็นวนอยู่ที่เดิม ไม่ยอมไปไหน มีความสุขกับ
ความคิดภาพความสำเร็จของตัวเอง จนเผลอลงมือทำอะไรเลยให้เกิด
ความสำเร็จ นั่นคือการ “ฝันกลางวัน” เป็นเรื่องอันตรายอย่างยิ่ง เพราะ
ทำอย่างจู้จี้ในหัวของเรา ไม่ออกมาเป็นสิ่งที่จับต้องได้

เรื่องที่ 2 ที่ต้องระมัดระวังคือ การที่คิดแต่คำว่า “ทำไม” หาแต่
สาเหตุของอดีตที่แก้ไขไม่ได้ สุดท้ายจะท้อ และเหนื่อยกับความคิดที่ไม่
สามารถหาทางออก หาวิธีการพัฒนาวิธีการหาความสำเร็จได้ แม้ว่าสิ่ง
นั้นอยากจะทำมากขนาดไหนก็ตาม ให้ใช้คำถามว่า “อะไร” มากกว่าคำว่า
“ทำไม” ในการคิด

เมื่อเราคิดทบทวนย้อนกลับจนชัดเจนแล้วว่า แต่ละขั้นตอนมี
ความเป็นมาอย่างไร ดำเนินเรื่องมาอย่างไร และต้องทำอะไรต่อไป ถึงเวลา
แล้วที่จะลงมือทำ และสร้างความสำเร็จ

เราเดินทางมาถึงจุดนี้ แสดงว่า เราพร้อมแล้วที่จะสร้างสิ่งที่มี
ความสำเร็จให้เกิดขึ้น ต่อไปนี้ ขอให้ท่านได้ตีความกับความสำเร็จอย่างเต็มที่

แต่เดี๋ยวก่อน เรื่องยังไม่จบ.

-
-
-
-
-

~14~

ส่งท้ายเพื่อเริ่มต้น

ความสำเร็จ ไม่ใช่ปลายทางของชีวิต

ความสำเร็จเป็นความสุข แต่ไม่ใช่ปลายทางของชีวิต เหมือนเราเดินทาง เราถึงเป้าหมายปลายทางแล้ว แต่ชีวิตก็ยังไม่จบลง เราก็แค่ตั้งเป้าหมายใหม่ ที่สร้างความสุขให้เราใหม่ และเริ่มสร้างความสำเร็จครั้งใหม่ มนุษย์สามารถสร้างความสำเร็จได้หลายครั้งในชีวิต และทุกครั้งที่ประสบความสำเร็จ เราจะรู้สึกคุณค่าของชีวิตมากยิ่งขึ้น สิ่งที่เราได้มาจากการสร้างความสำเร็จนั้น มี 2 สิ่งคือ

- ความหมายของชีวิตเราคืออย่างไร?
- รู้ว่า ชีวิตของเราเป็นอย่างไร?

ความหมายของชีวิต ช่วยให้เรารู้ว่า ในแต่ละวัน เรามีชีวิตไปเพื่ออะไร เป็นเหมือนเชื้อเพลิงในการเดินทางของชีวิต ความสำเร็จของชีวิต ในแต่ละวัน จะช่วยเติมเต็มสิ่งที่เราเป็น สิ่งที่เราใช้ และสิ่งที่เราแสวงหา ความสำเร็จ เหมือนกระจกสะท้อนความเป็นตัวเราในทุกๆ วัน เหมือนเครื่องมือวัดความสุขว่า เราสามารถหาความสุข ความภูมิใจได้ในทุกๆ วัน ใครๆ ก็รู้ว่า ถ้าชีวิตชัดเจนว่าเรามีชีวิตไปเพื่ออะไร เราจะมีความสุข

ในอีกด้านหนึ่ง ความสำเร็จ จะช่วยให้เรารู้ว่า ชีวิตจริง เป็นอย่างไร หมายความว่า เราต้องใช้ชีวิตแบบไหน ให้เรามีความสุขหรือที่เรียกว่า อยู่เป็น(สุข) ไม่ใช่ แค่ อยู่ได้ หรือ อยู่รอด ความสำเร็จ เป็นสิ่งที่บ่มสอนให้เราเรียนรู้การใช้พลังงานแต่ละวันว่าเราต้องทุ่มเทพลังงาน พลังใจ พลังความคิดไปทางไหน ต้องทุ่มเทความสนใจไปทางไหน กับใคร และอย่างไร เรียกอีกอย่างว่า ร่องรอยประสบการณ์ ที่ทำให้เรารู้ว่า เราเก่งถึงขนาดไหน

ให้เราชื่นชมกับความสำเร็จของตัวเอง และสร้างภาพแห่งความสำเร็จใหม่ เมื่อความสำเร็จก่อนหน้าได้บรรลุลงแล้ว ตราบิตที่ชีวิตเรายังไม่สิ้นไป เราก็ต้องสร้างเป้าหมายแห่งความสำเร็จไปเรื่อยๆ เพื่อให้เราไต่มีคุณค่า และความสุขเรื่อยๆ

จะเกิดอะไรขึ้นเมื่อเรา ติดกับความสำเร็จเดิม โดยไม่ยอมเปลี่ยนแปลง เราก็จะมีความสุขในอดีตที่หนีออกจากโลกความเป็นจริง หลานคน นิ่งหมดอาลัยตายอยาก เพราะ มัวแต่มองในอดีต ยิ่งเป็นอดีตที่นานมากเท่าไร คนคนนั้น ยิ่งอยู่ห่างจากความเป็นจริงที่เรียกว่า ปัจจุบันมากเท่านั้น

ความสำเร็จ จึงเรียกได้ความ สุขเพียง 1 วัน เพราะ ในวันพรุ่งนี้ จะทำให้ความสำเร็จในวันนี้กลายเป็นอดีตแล้ว เราจึงต้องสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา

ความสุขในการสร้างความสำเร็จ อยู่ที่ ระหว่างทางที่เราเดินทางไปหาความสำเร็จ แบบมีความหวัง ไม่ใช่เดินเรื่อยเปื่อย ความสุขเราจะค่อยๆ เพิ่มขึ้นเมื่อใกล้ถึงความสำเร็จ ความสุขสูงสุดของการเดินทางคือ วินาทีที่

ถึงเป้าหมาย แล้วความสุขจะลดลงอย่างรวดเร็ว เราจึงต้องสร้างเป้าหมาย
ความสำเร็จใหม่ไปเรื่อยๆ

แล้วแปลว่าเราจะต้องเหนื่อยตลอดชีวิตหรือไม่เลย ไม่จริงเลย
ความสำเร็จ เราจะมีความสุขที่สร้างขึ้น เราจะไม่รู้สึเหนื่อยแบบมีความ
ทุกข์เลย ในทางกลับกัน เรากลับไม่มีความสุขที่ได้ทำ มีพลังที่อยากทำ มีไฟ
ที่จะลุกขึ้นไปสร้างอะไรบางอย่างให้กับโลกใบนี้ และมีความต้องการที่จะทำให้
เรามีความสามารถในการสร้างสิ่งใหม่ได้ตลอดเวลา และยังเป็นสิ่งที่สร้าง
ความสุขจากความภาคภูมิใจของเราด้วย

หันมองดูรอยเท้าตัวเอง

ความสำเร็จ จะทิ้งร่องรอยให้เราเสมอ เราเอง ก็จะเรียนรู้จาก
ร่องรอยนั้น และคนรอบข้างเรา จะมาเรียนรู้วิธีการเดินจากร่องรอยนั้น
เช่นกัน เราก็หันกลับมามองรอยเท้าตัวเอง เพื่อซึมซับความเก่ง ความ
ยอดเยี่ยมของตัวเอง เราสามารถเกิดขึ้นมาได้ด้วยเท้าของเราเอง ด้วยขา
ของเราเอง มันเป็นช่วงเวลาที่ยอดเยี่ยมมาก

รอยเท้าของเรา เป็นการจารึกที่มีคุณค่า บ่งบอกว่าเราสามารถ
ผ่านอะไรมาได้ แต่ไม่ได้ถ่ายทอดภาพของหยาดเหงื่อ ความเมื่อยล้าของ
เราระหว่างการเดิน ดังนั้น เราเองจะได้รับพลังแต่ทางบวกของเราเองที่เรา
สร้างขึ้นมาจากความสำเร็จของเราในอดีต

รอยเท้า เป็นกำลังใจให้เราเอง รอยเท้าเป็นเครื่องเตือนและเครื่อง
สอนเราเอง และยังบอกถึงความผิดพลาดของเราเอง แต่อย่าได้เสียใจใน
ความผิดพลาดที่เราเรียนรู้ ความผิดพลาดมีค่ามากกว่าที่เราคิด

ความผิดพลาดบอกอะไรเรา

ความผิดพลาด เป็นเรื่องปกติของมนุษย์ ไม่มีมนุษย์คนไหนที่ไม่มี
ความผิดพลาด ดังนั้น ความผิดพลาด นับว่าเป็นความสำเร็จชนิดหนึ่ง
ที่บอกว่า มีผลบางอย่างที่เกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ความผิดพลาดมักจะ
ตามมาด้วยความเสียหาย คนเราจึงไม่ชอบความผิดพลาด

เรามาเรียนรู้บทเรียนสุดท้ายของการเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จกัน

ความผิดพลาดคือสิ่งที่รู้ว่า เราจะต้องเจอสิ่งนี้ เมื่อเราเริ่มลงมือ
กระทำอะไรบางอย่าง ความผิดพลาดเล็กๆ ที่มีผลความเสียหายไม่มาก
เป็นเรื่องที่ดี เพราะนั่นคือ ร่องรอยของรอยเท้า ที่เราก้าวเดิน และเป็น
ประสบการณ์

ความผิดพลาดคือความสำเร็จ เพราะบอกให้เรารู้ว่า อย่างน้อย
ที่สุด เราได้ลงมือทำแล้ว แค่ว่าผลลัพธ์ ยังไม่ได้ออกมาตามที่เราต้องการ
นับว่าเป็นความสำเร็จแบบหนึ่ง ความผิดพลาด จึงเป็นสิ่งจำเป็นของผู้
ปฏิบัติ หลายครั้งที่เราต้องเรียน ผิด และพลาด เพื่อให้รู้ว่า เมื่อเราต้อง
งานที่มีความสำคัญและใหญ่ขึ้น จะทำอย่างไรเพื่อไม่ให้ผิดพลาด

ความผิดพลาดมักจะมากกับความเสียหาย ดังนั้น เราต้องเรียนรู้ความผิดพลาด เพื่อหาวิธีไม่ให้ผิดพลาดในกรณีที่มีความเสี่ยงต่อความเสียหายสูง ไม่เคยมีความสำเร็จใดที่ได้มาโดยไม่พลาดเลย แต่ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่คือความสามารถเอาชนะความผิดพลาดได้ รู้ว่า จะสามารถป้องกันความผิดพลาดอะไรได้

การเรียนรู้ความผิดพลาด วิธีการหนึ่งที่ใช้ได้ผลเป็นอย่างมากคือ การทบทวนย้อนกลับ การคิดอย่างเป็นระบบ การใช้สถิติทบทวน

ถึงจุดนี้ เราพร้อมแล้วที่จะออกไปสร้างความยิ่งใหญ่ให้กับชีวิตในวิธีของเราเอง

ขอให้ทุกท่านที่อ่านมาถึงจุดนี้ มีระบบสมอง ความคิด จิตวิญญาณ และ

หัวใจแห่งผู้ประกอบการ ที่ก้าวหาความสำเร็จในทุกๆ วัน

ประวัติผู้เขียน

การศึกษา

- ปริญญาตรี เศรษฐศาสตร์เกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปริญญาโท เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ปริญญาเอก บริหารธุรกิจ สาขาธุรกิจการกีฬาและบันเทิง มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ประวัติการทำงาน

- กรรมการผู้จัดการ บริษัท เอ็นจอย เลิร์นนิ่ง พีเพิล จำกัด
- อดีตประธานหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการเป็นผู้ประกอบการและนวัตกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย
- อดีตผู้จัดการ ฝ่ายพัฒนาช่องทางบริการและการขาย ธนาคารไทยเครดิตเพื่อรายย่อย จำกัด (มหาชน)
- วิทยากรด้านการพัฒนาความคิดและพัฒนาธุรกิจ ในประเทศไทย และ สปป.ลาว